flacăra

ANUL XXVIII – 48 (1277) – 29 NOIEMBRIE 1979

SĂPTĂMÎNAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

UN OBIECTIV PRIORITAR : INDEPENDENȚA ENERGETICĂ A ȚĂRII

Sîntem mîndri că ne-am legat viața, profesia, numele de hidroenergetica românească

Porțile de Fier II, la cumpăna dintre ani

(pag. 6)

Ni s-a încredințat o misiune. O vom duce la capăt!

Trăim un timp în care conținutul generos al principiilor pentru care am optat se eliberează din cadrul lor abstract, teoretic, conferind un sens superior vieții de zi cu zi, dovedindu-și în acest fel tocmai capacitatea de a imprima realităților din patria noastră coerență și perspectivă. Vitalitatea realităților determinate obiectiv este, dealtfel, unicul criteriu al adevărului acestor principii și, în aceste momente de altitudine ale istoriei noastre, cînd masele largi de oameni ai muncii, poporul român — realitatea umană concretă a României — investesc o încredere nețărmurită în politica revoluționară a partidului comunist, sentimentele noastre de certitudine se întemeiază în primul rînd pe înțelegerea contextului de demnitate între coordonatele căruia ne clădim durata în lume. Și în acest noiembrie deschis spre viitor, Congresul al XII-lea al partidului, într-adevăr, a imprimat convingerilor noastre intime, armătura tonică a unei conștiințe colective.

Solidaritatea manifestă dintre partid și popor, dintre conducător și cetățeni se arată a fi una din rezultantele cele mai elocvente ale procesului de înnoire care a caracterizat și caracterizează evoluția noastră fără șovăire pe drumul societății socialiste multilateral dezvoltate, spre comunism. Într-adevăr, întreaga politică internă și externă a partidului și statului nostru se dovedește a fi politica poporului român, **ea întruchipează cele mai profunde aspirații ale oamenilor țării, spiritualitatea lor, tradițiile lor, clarviziunea lor asupra viitorului patriei și asupra a ceea ce trebuie făcut pentru acest viitor și, în același timp, poziția lor, specifică și conștient adoptată, în cadrul comunității socialiste internaționale, la a cărei unitate și putere Partidul Comunist Român, ca exponent al idealurilor poporului nostru, aduce un aport de o reală valoare teoretică și practică. În sfîrșit, roadele solidarității manifeste dintre partid și popor, faptele care validează această solidaritate, le constituie tocmai succesele deosebite repurtate în munca de edificare a unei societăți în care esența și existența omului să nu se mai afle într-un perpetuu antagonism.**

Drumul pe care l-am ales reprezintă un drum spre starea noastră firească de a exista, iar Congresul al XII-lea al partidului ne-a înarmat cu documente în litera și spiritul cărora respiră plenar o viziune generoasă și responsabilă asupra viitorului țării. Raportul Comitetului Central, Directivele cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1981—1985 și orientările de perspectivă pînă în 1990, Programul-directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic în perioada 1981—1990 și direcțiile principale pînă în anul 2000, Programul-directivă de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei în perioada 1981—1985 și orientările principale pînă în anul 2000. Programul-directivă de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 și de ridicare continuă a calității vieții și Programul-directivă de dezvoltare economico-socială a României în profil teritorial în perioada 1981—1985 și-au regăsit importanța, subliniată patetic și convingător, în Rezoluția adoptată în unanimitate de marele forum al comuniștilor țării, corolar al unor dezbateri care ele însele s-au dovedit a fi lucide, patetice și convingătoare. Cu alte cuvinte, prin aceste documente ni s-a încredințat o misiune care trebuie dusă la capăt cu hotărîre, elan și destoinicie comunistă.

(Continuare în pag. 21)

MIHAI PELIN

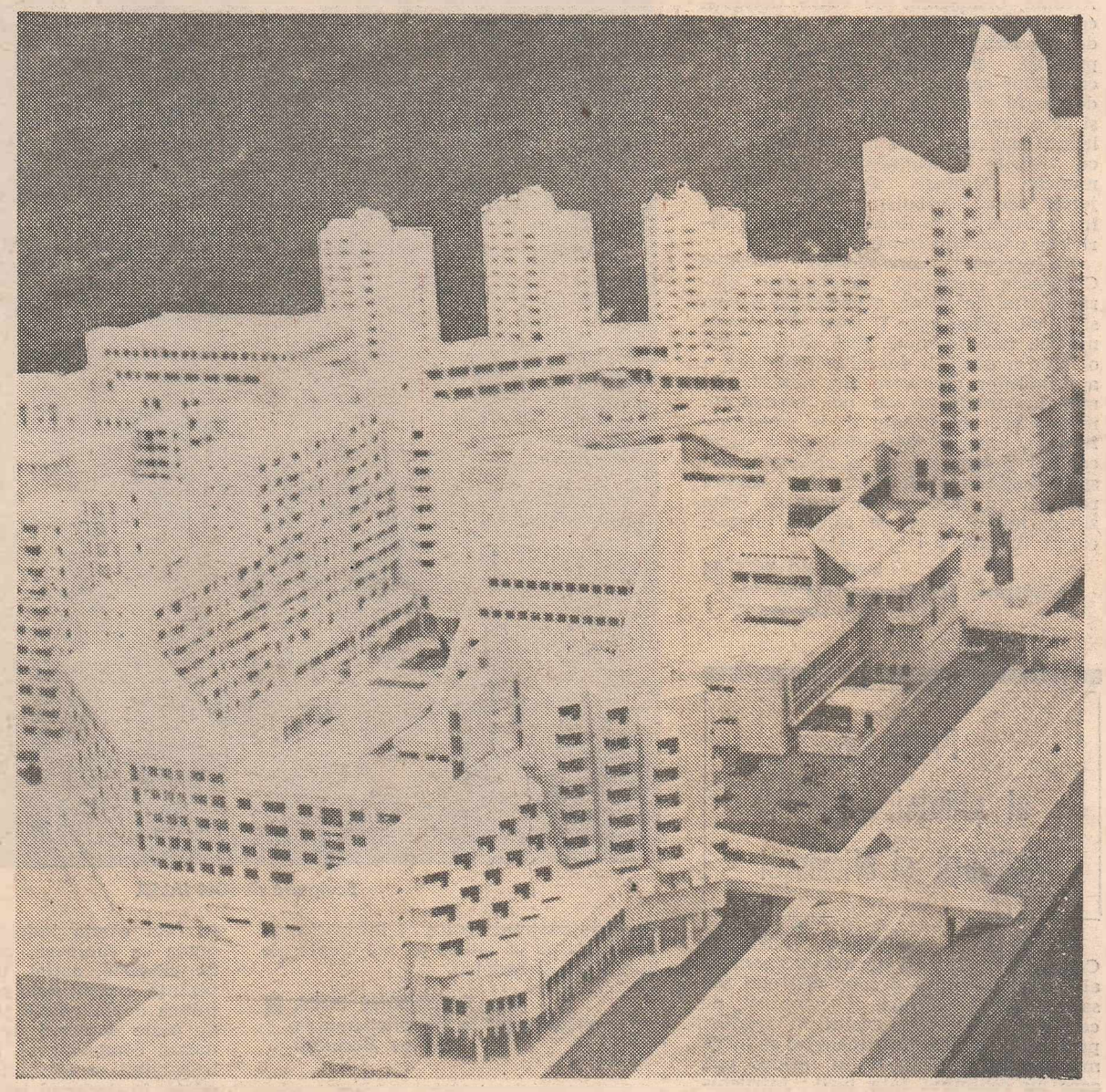

Imagine de la Expoziția privind sistematizarea localităților și dezvoltarea construcțiilor de locuințe, deschisă în București, la sala Dalles, în cinstea Congresului al XII-lea al partidului.

În zilele în care delegații la Congres dezbăteau și aprobau planurile de dezvoltare a României socialiste, vizitatorii au putut avea — prin imaginile oferite de această expoziție — reprezentarea exactă, întruchiparea limpede a viitorului care vine cu pas grăbit, a viitorului care sosește, iată, zi cu zi, încît putem spune că aici, astfel, acum, în această țară care se construiește pe sine, viitorul se naște chiar din amintirile noastre despre prezent.

Vă prezentăm o imagine a viitorului centru al municipiului Satu Mare, anticipînd fotoreportajul pe care-l vom publica în numărul viitor al revistei.

Fotografie de ION PREDOȘANU

HOTĂRÎRILE CONGRESULUI — VOINȚA ÎNTREGII NAȚIUNI

Sensul culturii

Lucrările celui de-al XII-lea Congres al rtidului Comunist Român au urmat un rs ascendent, atingînd punctul culminant istoricul cuvînt final al secretarului geral, tovarășul Nicolae Ceaușescu — adetrată proclamație solemnă, de la tribuna ongresului, a concepției Partidului Comunist Român despre ceea ce este și ceea trebuie să fie socialismul și comunisul în veacul nostru și pentru omul epocii astre. „Ca și pînă acum — a spus tovaășul Nicolae Ceaușescu — **voi acționa ntru a înfăptui socialismul în adevărata lumină, pe baza principiilor umanitare, cialismul și comunismul de omenie ! ceasta este condiția esențială pentru ca cialismul să se afirme drept cea mai mană, superioară societate din lume**". uvinte ce se vor săpa în conștiința acesi veac frămîntat și chinuit, mai mult ecît oricare altul din istoria umanității, carența **omeniei**, de demonismul sanginar al unor călăi ce au depășit toate ecordurile monștrilor cunoscuți de istorie cele aproape zece milenii atestate de ărturiile arheologice și de documentele scrise ! Cuvinte pe care poporul român le va înscrie pe acea mare „Poartă a viitorului" pe care pășește acum, întărit în certitudinea că are în fruntea sa pe unul dintre cei mai dîrji și mai neînfricați apărători ai demnității umane, din cîți au stat vreodată în fruntea vreunui popor, din cîți au ilustrat vreodată o epocă istorică.

„Noi, națiunea noastră, poporul nostru, — a continuat tovarășul Nicolae Ceaușescu — **cînd vorbim de om, de omenie, vorbim de Om cu O mare, pentru că e om acela care-și servește patria, care nu o trădează niciodată ! Voi face totul pentru a fămîne comunist de omenie, fiu al poporului meu !"** Ce expresie mai categorică a conștiinței că, fiind ceea ce este în ochii lumii de azi, cîrmaciul României socialiste se consideră un **exponent** în universalitate al virtuților și al sufletului milenar al poporului său, un purtător de cuvînt al tablei de valori făurite de-a lungul unei întregi existențe istorice și duse pe culmile semnificației general-umane de orînduirea socialistă. În aceste cuvinte avem însăși profesiunea de credință a celui ce, în mai

(Continuare în pag. 17)

DAN ZAMFIRESCU

Îl iubim. Îl stimăm. Îl urmăm. Să se știe!

Sînt, ca oricare dintre ziariști, unul dintre acei oameni care pot spune că prin mîinile lor trec, zilnic, principalele știri ale lumii. Multe știri bune. Știri care vorbesc despre pașii spre împlinirea aspirațiilor celor mai luminoase ale popoarelor, despre avansul pe care, cu fiecare zi, planeta îl cucerește spre o așezare mai fericită a lucrurilor, în care toți oamenii, toate națiunile să se afle la adăpost de vicisitudinile atît de numeroase care încă mai apasă, ca o grea ursită, asupra omenirii. Destul de multe, însă, și știrile rele, aflate la polul opus — știri despre acțiuni nesăbuite ale unor indivizi nesăbuiți, potrivnici, binelui, progresului, știri despre înfruntări sîngeroase, deseori fratricide, despre sărăcie și mizerie.

În rîndul acestor știri, care pe omul senin al țării noastre nu pot decît să-l uimească, se înscriu și veștile despre atacurile la adresa personalităților care ar trebui, în mod firesc, să reprezinte și să conducă popoarele în lupta pentru rezolvarea problemelor lor, în primul rînd, dar și ale omenirii în general. Citești filele ieșite din telexurile marilor agenții internaționale, deschizi principalele ziare: o pasiune fantastică, uneori fanatică de-a dreptul, se pune în joc în multe țări pentru a ataca, defăima, submina, desconsidera și doborî pe propriii conducători. „Trăim o epocă a crizei de conducători" — citești în numeroase gazete care, ele însele, se aruncă în această bătălie blasfemiatoare, agitînd deasupra capetelor afirmația că fac acest lucru „în baza și în numele" „democrației" lor...

Desigur, nu ne vom amesteca în treburile nimănui, deși — s-o spunem

(Continuare în pag. 5)

EUGEN FLORESCU

În fruntea partidului, spre binele și fericirea patriei

Un Om cu O mare — Nicolae Ceaușescu

Siguranța zilei de mîine

Neîndoielnic, realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, de către delegații celui de-al XII-lea Congres, în funcția de secretar general al partidului reprezintă expresia înaltei aprecieri a calităților sale de eminent conducător de partid și de stat, de strălucit patriot și revoluționar internaționalist, care s-a identificat cu istoria noastră națională, cu visurile și aspirațiile celor ce au muncit, muncesc, au luptat și s-au jertfit pentru socialism și progres, pentru prosperitatea României, pentru fericirea poporului român.

Realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu înseamnă pentru noi siguranța zilei de mîine, a viitorului nostru strălucit, calea spre o lume fără amenințări, fără foamete, fără război, spre o lume a păcii, a dezvoltării plenare a aptitudinilor creatoare ale omului. Și mai înseamnă pentru noi, educatorii, modelatorii de suflete și de conștiințe fragede, bucuria demnității de a vorbi copiilor despre adevăr și dreptate, despre egalitate și fericire ca despre realități vii, prezente în viața de toate zilele, într-o lume pe care o cunosc, care-i iubește și-i ocrotește.

LUCIA KOVACS
învățătoare, Școala generală nr. 96, București, sectorul 4

Sculptură de ION JALEA

Promotor al științei, tehnicii, calității și eficienței

Realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului mi-a produs cea mai vie satisfacție, în calitate de comunist, de cetățean. El a fost reales în fruntea partidului fiindcă de numele lui se leagă mărețele transformări din ultimii ani, care au schimbat fața țării ; întruchipînd progresul multilateral și dinamic al României socialiste, el ne indică modalitățile concrete pentru ca — după cum spunea de la înalta tribună a Congresului al XII-lea — **„deceniul următor să devină cu adevărat deceniul științei, tehnicii, calității și eficienței“.**

Pentru mine, metalurg-șef al unei mari întreprinderi industriale, Întreprinderea de pompe București, această chemare este deosebit de vie, o trăiesc din plin în munca de fiecare zi. Înnoirea fundamentală a uzinei oglindește, în mic, procese profunde ce se desfășoară la scara unei întregi națiuni. La 25 iulie 1979, cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a aflat printre noi, ne-a indicat să continuăm procesul mecanizării și automatizării, în scopul creșterii productivității muncii și al reducerii efortului fizic, îndeosebi în sectoarele grele.

Înaintea vizitei secretarului general, era mecanizată numai turnarea pieselor mici și mijlocii din fontă, dar tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut ca mecanizarea și automatizarea să se extindă la toate piesele turnate. Va scădea, astfel, efortul fizic, se va diminua ponderea muncii grele, va spori eficiența, vom trăi mai bine !

Faptul că și în condițiile complexe din fabrica noastră mecanizarea și automatizarea fac pași atît de rapizi, că progresăm și pe linia cibernetizării (centrul nostru de calcul lansează graficele de producție și de urmărire a realizărilor, iar documentația operativă este și ea în curs de a fi trecută pe calculator), ilustrează ritmurile înalte ale înfăptuirii sarcinii majore trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XII-lea : **„generalizarea mecanizării, automatizării și cibernetizării producției“.** Această sarcină se va desăvîrși în viitorul cincinal, sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Realegerea sa în fruntea partidului reprezintă chezășia cea mai sigură că întregul nostru popor se va ridica pe noi trepte ale bunăstării și fericirii.

Ing. GHEORGHE POPA
metalurg-șef la Întreprinderea de pompe București

O extraordinară forță interioară

Adeziunea mea la actul, istoric, al realegerii tovarășului Nicolae Ceaușescu în cea mai înaltă demnitate politică, aceea de secretar general al partidului, se explică, mai întîi, nu mă feresc s-o spun, prin motive de ordin afectiv, mai exact printr-o solidaritate sufletească de clasă provenind din împrejurarea că tovarășul Nicolae Ceaușescu este fiu de țărani, prin urmare descendent al acelei clase căreia îi aparțin și eu prin originea imediată, și care a făurit, prin sacrificiile ei seculare, fața României de astăzi. Văd în personalitatea, fascinantă, a secretarului general, în energia sa inepuizabilă înseși resursele neistovite ale energiei plugarilor, ridicate la potențe superioare în condițiile istorice ale puterii politice a proletariatului. Faptul că tovarășul Nicolae Ceaușescu, fiu de țărani, a devenit apoi muncitor și strălucit teoretician al epocii socialiste, eminent conducător de partid și de stat și figură proeminentă a lumii politice contemporane este menit să ilustreze tocmai imensele disponibilități care au existat de totdeauna și care se cereau puse în lumină printr-un exemplar ales al truditorilor ogoarelor, într-o epocă favorabilă acestei afirmări, cum este epoca socialistă. În chipul, în gesturile, reacțiile și actele conducătorului Partidului Comunist Român citesc totdeauna o extraordinară forță interioară manifestată în primul rînd printr-o hotărîre de neclintit și printr-o voință de fier, în fața căreia îndoiala cade, neîncrederea se spulberă, teama se umilește. Se clădește, astfel, un climat de cutezanță, conștiințele se electrizează, acțiunea devine faptă și un popor întreg, de peste douăzeci de milioane, își urmează conducătorul, într-un flux unic, ireversibil și invincibil. Cred că niciodată, în decursul istoriei noastre, n-au fost captate, la înaltele cote ale epocii, cu o forță coagulantă similară, marile capacități creatoare ale națiunii, iar meritele revin partidului comunist și conducătorului său. Cum se știe, epoca noastră, fericită de progresele civilizației, este, în același timp, infinit mai complexă, mai imprevizibilă, mai plină de dificultăți, nu o dată îngrijorătoare, profund dramatice. Orice eroare, orice imprudență, orice examinare superficială a contextului politic social pot genera consecințe ireparabile, catastrofale. Este, de aceea, nevoie mai mult ca oricînd de oameni politici lucizi, pătrunzători, clarvăzători, cu spiritul mereu de veghe, pentru ca omenirea să supraviețuiască și să prospere, beneficiind de cuceririle progresului. Iar un asemenea om politic s-a dovedit a fi, prin toate faptele sale, președintele României. Eram în R. F. Germania, în 1973, cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu a vizitat această țară, unde a fost întîmpinat ca un mare conducător politic contemporan. Am scris despre acest lucru la timpul respectiv, reproducînd opinii ale unor înalte personalități publice germane. Opinii mereu superlative, în cel mai înalt grad măgulitoare pentru noi care, departe de țară, eram cu atît mai emoționați. Sentimentul că România are un mare conducător este pentru toți fiii ei o înălțare a demnității noastre și, în același timp, un sentiment al certitudinii, al încrederii în prezent și în viitor. Se asigură astfel ambianța optimă ca să traducem fiecare, pe puterile noastre, contribuția la afirmarea și înălțarea patriei

A avea în fruntea partidului și a țării, la postul său de veghe, pe cel mai destoinic fiu al patriei, este un adevărat privilegiu al istoriei noastre contemporane. Să-l omagiem prin gîndurile și, mai ales, prin faptele noastre.

POMPILIU MARCEA

Numele sfînt al revoluției române

Am urmărit, așa cum era și firesc lucrările celui de-al XII-lea Congres al P.C.R. Le-am urmărit cu sentimentul că în sala unde erau adunați din toate colțurile acestei țări reprezentanții poporului se decide viitorul nostru. Sînt un om tînăr și nu poate să-mi fie nicidecum indiferent cum vom trăi în continuare. Nu mi-ar fi indiferent nici altfel, dar anii care vor veni nu sînt o abstracție pentru mine, ci vor fi chiar ani pe care va trebui să-i trăiesc. Și nu vreau să trec prin ei oricum. Prin opțiunea pe care națiunea română a făcut-o realegînd în fruntea partidului pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, destinele patriei se află pe mai departe încredințate unui om care a crezut și crede în revoluție și care ne îndeamnă și pe noi să credem că „revoluția nu s-a sfîrșit“, că mai avem de purtat multe bătălii în numele sfînt al revoluției române, „lucrarea de veacuri“ a poporului nostru. Depinde, ca în atîtea alte împrejurări, în primul rînd de noi ca ea să ne aducă pe culmile pe care le visăm.

FLORIAN PITTIȘ

Adeziunea noastră o vom dovedi în continuare prin fapte

Noi, țăranii cooperatori din comuna Otopeni, am urmărit cu deosebit interes tot ceea ce s-a petrecut în aceste zile, în marea Sală a Palatului. Ce de-al XII-lea Congres trece din actualitate în istorie, consacrînd în primul rînd un act de o deosebită importanță **realegerea** tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român, omul care și-a dedicat cu inegalabil dăruire și patos revoluționar întreaga viață bunăstării și fericirii poporului, împlinirii celor mai arzătoare năzuințe de pace și colaborare în întreaga lume.

Faptul a pătruns adînc în inimile noastre și va rămîne mărturie a unui impresionant răspuns pe care partidul întregul popor român l-au dat unei necesități pe care istoria noastră a evidențiat-o ca pe o realitate obiectivă. **Realegerea** tovarășului Nicolae Ceaușescu reprezintă cea mai temeinică garanție a neîntreruptei ascensiuni a minunatei Românii pe calea civilizației socialiste și comuniste.

Desigur, adeziunea noastră, a țăranilor de lîngă Capitală, trebuie dovedită în continuare prin fapte. Aici, în comuna Otopeni, pe lîngă o industrie care s-a dezvoltat foarte mult în ultimii ani (faima produselor ei depășind de mult granițele țării) trebuie să dezvoltăm și agricultura, să facem eforturi ca rezultatele obținute de noi să fie de cea mai bună calitate, ca nici un metru de pămînt să nu rămînă nefolosit. În sectorul zootehnic cît și în cultura mare, anul acesta am obținut rezultate remarcabile. Dorim, și vom depune toate eforturile, ca în cel mai scurt timp pămîntul din Otopeni să producă tot mai multe legume pentru piețele Bucureștiului.

Cînd, la marele forum al comuniștilor s-au subliniat rezultatele bune obținute de oamenii muncii din agricultură, ne-am simțit mîndri și noi, pentru că o părticică din aceste succese ni se datorează și nouă. Pe viitor ne vom consacra întreaga energie și putere creatoare înfăptuirii exemplare a sarcinilor ce decurg din istoricele hotărîri ale Congresului al XII-lea.

TRAIAN DOBRE
țăran cooperator din comuna Otopeni

În fruntea partidului, garant al libertății și demnității noastre

Un comunist de omenie — Nicolae Ceaușescu

Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român în fața lumii

Munca poporului nostru cu realizările a atras atenția lumii întregi asupra rii noastre prin dezbaterile însuflețite e Congresului al XII-lea al Partidu- ui Comunist Român. Cu toate greutățile nei moșteniri împovărătoare lăsate de gimul parazitar înlăturat pentru tot- eauna, prin energia maselor, sub în- rumarea Partidului Comunist, un opor mic cu suflet mare, a apărut în ața lumii întregi.

În cele cinci zile ale Congresului, de- ații care au dezbătut problemele ții noastre sociale au arătat tuturor, și celor peste o sută de delegații de este hotare, cum poate să se afirme în ață chiar un popor mic, în libertate, o industrie proprie, o agricultură ecanizată, o știință și o cultură dez- oltată. În istoria țării noastre începe o ouă epocă.

La terminarea Congresului era firesc înalta funcție de secretar general al artidului să rămînă încredințată mai eparte tovarășului Nicolae Ceaușescu, cărui muncă însuflețită și plină de evotament pentru țară și o prezență riunde era nevoie i-au cîștigat stima dragostea întregului popor. În același mp lupta constantă pentru o pace uni- ersală i-a atras admirația tuturor opoarelor.

Umila mea persoană, care n-am fost elegat la Congres, ca și milioanele de ovarăși ai mei, votăm și noi pentru ovarășul Nicolae Ceaușescu, ca secre- ar general al Partidului Comunist omân.

M. CRUCEANU ■

Este o mare fericire pentru poporul român de a avea un astfel de fiu

Mă numesc Mihai Dănilă, sînt medic a Policlinica universitară Titan, m-am ăscut în nordul Moldovei, în dulcea ucovină, cum zice marele Eminescu, și m crescut și am învățat de la oamenii atului meu iubirea de patrie și de uncă. Cel care ne oferă pilda acestor nvățăminte și azi, precum și a altor nvățăminte, este tovarășul Nicolae eaușescu, fiu de țărani gospodari din cornicești, fiu vrednic și încercat al cestui popor, care din fragedă tine- ețe și-a închinat viața, întreaga sa xistență binelui națiunii. Era firesc leci ca delegații participanți la cel le-al XII-lea Congres, poporul întreg ă dorească să împlinească actul său de upremă voință, adică realegerea aces- ui Erou al poporului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în suprema funcție le secretar general al Partidului Comu- ist Român. Nici nu se putea concepe ltfel : în încleștările conflictuale din ume, în competiția pașnică a dezvol- ării, în garantarea drepturilor și liber- ăților fiecărui popor, în garantarea drepturilor și libertăților fiecărui fiu l acestui pămînt străbun românesc, în cest moment istoric de afirmare ple- ară a României socialiste, destinele oastre, ale poporului român nu puteau i încredințate altcuiva decît unui Erou, nălțat la acest rang și simbol de pro- riile sale fapte, tovarășului Nicolae eaușescu. Este, se înțelege, meritul neasemuit al tovarășului Nicolae eaușescu că întrunește toate aceste ca- ități umane, dar, vreau să mai subli- niez totodată, meritul poporului român de a avea asemenea fii și de a ști să și-i aleagă din mulțime și să le încre- dințeze destinele sale, să le reprezinte interesele. Astfel de oameni, care adună în ființa lor geniul unui popor, care sînt capabili de a se jertfi pentru binele și interesele legitime ale poporului din care au izbucnit, se nasc rar și cu atît mai mult trebuie să-i urmăm, prin faptele noastre, cu încredere și devotiune. Ca medic, angajat în lupta pentru sănătatea poporului, confruntat cu unele dintre cele mai crîncene maladii ale acestui secol modern, mă angajez să întreprind totul, avînd acest mare exemplu personal al secretarului general, pentru combaterea bolilor, pentru menținerea sănătății publice. Noi, medicii, avem toate condițiile să ne achităm cu cinste de o astfel de îndatorire, de această nobilă îndatorire. Iată de ce consider că bucuria mea față de realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului este justificată, vine să se alăture bucuriei întregii națiuni.

MIHAI DORU DĂNILĂ ■
medic, Policlinica universitară Titan, București

Cu toată țara lui în suflet

Cu zarea sarică pe spate,
Cu cerul cușmă-naltă-n cap,
Cu sufletul răsfrînt în toate
Ce-n plaiurile lui încap,
Cu fulgere în ochi și-n gînd,
C-un curcubeu încins la brîu,
C-o doină ce-o cînta arzînd,
De jalea celor mulți oftînd,
Un tînăr dîrz, semeț la umblet,
Cu visul liber, fără frîu,
Cu toată țara strînsă-n suflet,
Trecea pe podul de la rîu,
Legat în lanțuri mari și grele
Și soarele strălucea-n ele
Ca-n niște splendide inele
Care îl căleau în luptă,
Într-o revoltă ne-ntreruptă...
Treceau cu el strămoșii toți
Din satele îndurerate
Și răsculații trași pe roți :
Mihniri și doruri de dreptate ;
Treceau șiraguri de haiduci
Cu mîini legate în butuci,
Trecea o oaste proletară,
Unită, dîrză, temerară,
Trecea cu el o jale lungă,
Cît munții răsturnați în dungă
Și caravane de speranță
Porneau la drum cu visu-n față.
Părea că trece-un alt Ștefan,
Un alt Mihai și-un alt Bălcescu,
Un neînvins și brav oștean,
Un tînăr mîndru — Ceaușescu.

ION DODU BĂLAN ■

Garanția realizării unor opere pe măsura acestui prezent

Congresul al XII-lea înseamnă un moment de analiză lucidă a activității noastre de pînă acum și o scrutare a perspectivelor care ni se deschid. Bineînțeles, așa cum s-a subliniat în Raportul magistral al tovarășului Nicolae Ceaușescu și nouă, artiștilor, ne revin sarcini de mare răspundere în continuare. Sînt convins că arta va cîștiga în anii următori în gravitate și în profunzime, că vom afla noi mijloace de expresie și vom pune în evidență particularități necunoscute ale omului contemporan. Pentru că mie mi se pare că mai avem multe de spus despre semenii pe lîngă care trecem zilnic și că dacă e bine să ne evocăm trecutul nu trebuie, în același timp, să uităm că trăim azi și că trebuie să lăsăm urmașilor o mărturie despre noi, pentru a ne putea cunoaște și a ne putea înțelege. O garanție că noi, artiștii plastici, ca dealtfel și ceilalți oameni ai muncii din România, vom găsi ambianța corespunzătoare realizării proiectelor, visurilor noastre o reprezintă realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului. Pentru că nimeni altul decît secretarul general al P.C.R. nu ne-a îndemnat să cutezăm cît mai mult, să eliberăm arta de formule învechite, rigide, încurajînd manifestarea individualității artistice și spunîndu-ne în repetate rînduri că avem posibilități să dialogăm cu drepturi egale cu arta universală. În acești ani, în anii de cînd la cîrma partidului și statului nostru se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, creatorul a căpătat o demnitate cum n-a avut nicicînd în societatea românească. De aceea trebuie să răspundem încrederii acordate, să fim la înălțimea aspirațiilor oamenilor care ne înconjoară și să realizăm acele opere pe măsura acestui prezent complex și tumultuos, animat de un fierbinte spirit revoluționar.

CONSTANTIN LUCACI ■

Un vot unanim, rostit din inima noastră

De la înălțimea vîrstei mele — am împlinit de curînd 73 de ani — vezi cu alți ochi și dintr-o altă perspectivă cursul vieții. La 23 August aveam 38 de ani, am cunoscut deci cu ochii mei, și nu din cărți, exploatarea capitalistă, am cunoscut războiul și, evident, epoca de reînnoire istorică din anii puterii populare. Din scurgerea acestor ani, atenția mea — și nu numai a mea — se îndreaptă cu deosebire asupra ultimului deceniu și jumătate cu totul remarcabil în destinul colectiv al poporului nostru prin amploarea înfăptuirilor multilaterale, o epocă legată indisolubil de activitatea fecundă, de aportul hotărîtor al marelui fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

S-au realizat multe lucruri admirabile pe pămîntul României, dar înfăptuirea cea mai de preț o constituie după părerea mea intrarea poporului nostru într-o nouă eră a demnității umane și democrației plenare, marcată de istoricele hotărîri ale celui de-al IX-lea Congres al partidului. Am ajuns să pășim cu fruntea sus în țara noastră frumoasă ca o grădină, să ne bucurăm de roadele ei, să ne spunem răspicat și fără teamă gîndurile, să respirăm aerul tare al libertății. Fiindcă, din păcate, lucrul acesta nu a fost totdeauna posibil. Am trăit cu durere și mîhnire în suflet momente cînd, chiar într-o epocă de profunde transformări revoluționare, oameni cinstiți au devenit victime ale arbitrarului și au fost nesocotite în mod grosolan disciplina de partid și legalitatea socialistă. Am revăzut de curînd filmul „Clipa". Ei bine, am trăit și eu asemenea clipe dramatice. Îmi amintesc de pildă că într-o ședință de partid era cît pe aci să fiu exclus din partid numai fiindcă am îndrăznit să iau apărarea unui tovarăș acuzat pe nedrept. Cei care l-au judecat atunci mai speră poate în revenirea acelor timpuri, dar ele s-au dus odată pentru totdeauna ! Nimeni și nimic nu mai poate zăgăzui politica profund umană a partidului nostru, în fruntea căruia se află marele bărbat și cetățean al țării, comunistul de omenie, tovarășul Nicolae Ceaușescu omul care prețuiește mai mult decît orice adevărul, dreptatea și echitatea.

Iată deci tot atîtea argumente pentru a ne simți mîndri și fericiți că, prin votul delegaților la Congres, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost reales în înalta funcție de secretar general al partidului nostru. Iată de ce putem fi siguri că, prin acest vot de învestitură, vom trăi și de acum înainte nu numai o epocă de largă prosperitate economică, ci și una de caldă și profundă omenie, vom munci și vom trăi într-o Românie recunoscută pe plan mondial pentru justețea și promptitudinea politicii sale interne și internaționale.

Iată de ce votul Congresului a reprezentat crezul și voința unei întregi națiuni.

L. CRISTESCU ■
pensionar, București

Cu asemenea conducător visurile noastre cele mai îndrăznețe se vor împlini

Ca orice om al muncii, am ascultat și eu la radio, am văzut la televizor, am citit și în ziare strălucitul Raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la deschiderea lucrărilor ; am urmărit cu mult interes și bucurie întreaga desfășurare a marelui Congres. Sinceră să fiu, m-a cuprins o mare satisfacție, mai ales cînd am aflat bilanțul înfăptuirilor noastre, cînd am luat cunoștință de toate hotărîrile Congresului, de programele strălucite pe care le avem de înfăptuit. Realizările de pînă acum sînt numeroase, deosebite, și ele se datoresc eforturilor pe care întregul popor român, sub conducerea înțeleaptă a partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le depune zi de zi, ceas de ceas, muncind și luptînd, nu rareori eroic, pentru prosperitatea și fericirea țării.

Și cum să nu privești cu încredere și admirație spre cel mai înalt for al partidului, cînd știi bine că tot ce ne propunem, visurile noastre cele mai îndrăznețe se împlinesc sigur și întocmai ? Dovada cea mai bună sînt înseși rezultatele obținute, faptul că, de pildă, în 1980, producția globală industrială va fi de 53 de ori mai mare decît cea obținută în 1938. În conformitate cu prevederile documentelor programatice, dezbătute și aprobate de recentul Congres, în viitorul cincinal — așa cum se precizează și în Raport — urmează să se realizeze pe țară un volum de investiții de 1 300—1 350 miliarde lei. Am reținut că vor fi construite peste 1 200 noi capacități și modernizate circa 1 100 unități industriale importante ; paralel se vor crea 375 noi capacități în agricultură, precum și numeroase alte obiective ce vor sta la baza creșterii necontenite a nivelului nostru de trai.

Pentru acestea toate mă bucur eu și îmi îndrept încă o dată gîndurile pline de recunoștință către partidul nostru înțelept care, în frunte cu iubitul nostru conducător de partid și de stat, a plămădit cu chibzuință și cutezanță, cu multă înțelepciune însuși viitorul țării. Aici, la locul meu de muncă, cinstesc Congresul partidului și îi închin faptele și gîndurile mele cele mai bune. Mă voi strădui și în continuare să muncesc cu rîvnă, cu întreaga mea putere, spre a contribui din plin la înfăptuirea tuturor sarcinilor trasate de istoricul Congres al partidului.

MARIA SURDU ■
muncitoare la Întreprinderea pentru livrarea produselor petroliere, Timișoara

În fruntea partidului, un vrednic ctitor al unei lumi mai bune

Un fiu al poporului său — Nicolae Ceaușescu

Sîntem cu trup și suflet alături de comandantul nostru suprem

Consider că în realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului se găsesc exprimate și gîndurile tuturor ostașilor țării, prinosul nostru de recunoștință adus comandantului suprem. Ca ofițer, comandant al unei subunități care în prezent se pregătește să cucerească pentru a zecea oară titlul de „subunitate de frunte", este momentul să vorbesc aici despre răspunderea supremă a armatei și alături de ea a întregului popor de a apăra cuceririle revoluționare, independența și suveranitatea țării, despre grija partidului pentru instruirea și echiparea armatei cu mijloacele corespunzătoare, pentru ridicarea nivelului de pregătire militară și politică a ostașilor.

Cred că a acționa pentru întărirea capacității de apărare a patriei înseamnă, în esență, a lupta pentru întărirea capacității de apărare a vieții. Și, în acest sens, se poate spune că tovarășul Nicolae Ceaușescu a acționat cu toată energia și vigoarea. El este cel care a susținut și promovat principiul potrivit căruia apărarea patriei este sarcina întregului popor. Prin prezența sa în rîndurile ostașilor a adus un suflu nou, ne-a mobilizat în lupta pentru o nouă calitate. Astăzi, armata a devenit tot mai mult o școală de educație patriotică a tinerei generații. În fruntea ei, primul ostaș al țării și partidului ne este, prin activitatea sa neobosită, exemplu tulburător de dăruire și abnegație comunistă.

Sînt hotărît ca în anul care vine, unindu-mi eforturile cu ale ostașilor din subordine, să obțin pentru a zecea oară titlul de „subunitate de frunte". Aducem prin aceasta un salut ostășesc comandantului suprem ; îndeplinim sarcinile care ne revin din Raportul prezentat la cel de-al XII-lea Congres al partidului de tovarășul Nicolae Ceaușescu, comandantul nostru suprem.

ION BĂLTĂRETU
locotenent, comandant de subunitate

Luptătorii

Scriu cu creionul meu de sărbătoare
poemul timpului contemporan, pe viu,
despre Partidul clasei muncitoare
și eroismul oamenilor scriu.

Ochiul hîrtiei tremură de dor
ca o mireasă-n clipele nuntirii
căci Țara înflorită-n Tricolor
e-un zbor înalt pe calea devenirii.

Bărbații ei, femeile frumoase,
și generațiile-i care se-mplinesc
în inimă, cu gînduri luminoase,
cu trudă grea destinu-și făuresc.

Bătrînii dorm sub lespezi de istorii
un somn transfigurat în vis lucid
și-s mîndri că, în marșuri, luptătorii
pășesc sub roșii flamuri de Partid.

Ctitori de Neam, de Țară, Viitor,
aidoma lui Ștefan, Mihai și Eminescu...
Și-n frunte, un Erou de Tricolor,
un brav Român, pe nume Ceaușescu !

ION IANCU LEFTER

Congresul viitorului

Congresul partidului ni-i ctitor și vis,
În frunte e fiul venit din istorie ;
Drapelele patriei au faldul deschis
Spre demnitate și spre victorie.

Un cîntec fierbinte cum altele nu-s
Se-adună din munți și cîmpie.
Partidu-i filonul gîndirii dedus
Din veghea de liniște pururea vie.

Curat porumbel se avîntă-n cleștar,
Sfîntă e munca, imn și tezaur ;
Partidul poporului ni-i scut milenar,
Spre țărmul eternului soare de aur.

Congresul partidului ni-i forul suprem,
În frunte e omul cu lauri de glorie.
Luminile patriei sînt vis și îndemn
Prin măreție și prin istorie.

DUMITRAN FRUNZĂ

Opțiunea pentru o politică a demnității

În atmosfera de lucru entuziastă care a caracterizat aceste cinci zile istorice, delegații tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din România au hotărît realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român. Evenimentul acesta își dobîndește în contextul social-istoric, național și internațional, o relevabilă semnificație și observatorii politici, atît români, cît și cei de peste hotare, nu au încetat s-o evidențieze. Aș vrea să spun, în cîteva cuvinte, ce semnificații are acest eveniment pentru mine, în calitate de cetățean al României contemporane, în calitate de tînăr luptător pentru construirea socialismului pe pămîntul românesc.

Eu cred că realegerea tovarășului Ceaușescu în fruntea comuniștilor români reprezintă, în primul rînd, o dovadă, în ordine politică, a procesului de continuitate revoluționară în România ; eliberată de strînsoarea dură a luptei de clasă, din care nu putea să iasă decît învingătoare, eliberată de propriile ei spaime, inerente oricărui început, tînăra societate socialistă românească și-a cîștigat, în timp, maturitatea și echilibrul atît de necesare unei funcționări normale și eficace. Ne-a trebuit în acel moment un om care să unească într-un singur torent toate energiile naționale, pentru a le asigura astfel un singur sens și un singur ideal ; ne-a trebuit o personalitate, în sensul pozitiv al termenului, care să realizeze acel ritm prin care România să poată deveni în arena internațională o individualitate distinctă în ordine politică, economică și culturală.

Omul acesta s-a ivit în persoana președintelui Ceaușescu. Îi datorăm renașterea și afirmarea liberă a unui sentiment care a constituit întotdeauna dominanta fundamentală a spiritualității românești : sentimentul unității naționale. Acest sentiment, relansat în mod conștient prin inițiativa secretarului nostru general și exprimînd în fond dezideratul unanim al tuturor cetățenilor României, s-a cimentat în condițiile grele ale confruntărilor politice contemporane, din care România a ieșit, în primul rînd mulțumită tovarășului Nicolae Ceaușescu, mereu cu fruntea sus. Realegerea sa în fruntea comuniștilor români înseamnă deci o opțiune unanimă pentru o politică de demnitate și afirmare națională.

ELVIRA IONESCU
studentă anul IV

Creator de nou, promotor al noului

Am simțit, simt și voi resimți ori de cîte ori conștiința mă îndeamnă la reflecție, bucurie, satisfacție, mîndrie pentru că avem din nou în fruntea partidului pe omul, pe bărbatul de excepțională ținută morală și intelectuală, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Gîndesc și simt și trăiesc aceleași sentimente ca ale oricărui român și comunist în aceste zile după Congresul al XII-lea. Noi știm prea bine că după Congresul al IX-lea, cînd a fost ales întîia oară ca secretar general al Partidului Comunist Român, a început marele dezgheț de ape și mari torente binefăcătoare, fertile au crescut, adevăruri rostite limpede, manifestarea deplină a conștiințelor curate, zidiri de mari proporții pentru țară și pentru popor s-au făptuit una după alta și se făptuiesc și se vor mai făptui. Le-am înălțat cu toții, cu mîinile și cu mințile tuturora, cu credința și convingerea că e pentru noi, la inițiativele sale epocale, fiind primul care s-a angajat în această bătălie pașnică de construcție a României moderne. Ca medic și cercetător am motivații în plus, motivații profunde în a mă bucura și a trăi un tonic sentiment de liniște și încredere, de speranță, pentru realegerea sa în suprema funcție a forului nostru politic. Promotor al noului — așa cum a dovedit-o și acum, inițiind Programul-directivă al cercetării științifice — a inițiat cadrul organizatoric, a inițiat un for central care să coordoneze și să susțină — material și moral — cercetarea și aplicarea ei în viața și practica socială, a situat știința și cercetarea pe locuri de frunte în strategia dezvoltării țării. În perioada ultimilor ani activitatea de invenții, creația științifică și tehnică românească a cunoscut emulații deosebite și a adus în prim-plan descoperiri și contribuții de o mare valoare, recunoscute internațional. I-a sprijinit și-i sprijină pe inventatori, se interesează direct de munca și viața lor, pe oamenii de idei. Ne-a dat dovada și ne-a întărit încrederea că NOUL de bine, noul pentru progres învinge și va învinge, și trebuie să învingă !, în țara noastră atît de deschisă azi spre nou. Și asta incontestabil tocmai datorită concepției sale profund revoluționare despre construcția societății noi, socialiste. Noul are climatul necesar să învingă, să treacă, să înfrunte, să anihileze barierele subiective care i se mai opun la un moment dat, numite meschine interese personale, lipsă de curaj în luarea deciziilor, incompetență, teama asumării responsabilității, rutină, dogmatism, spirit pragmatic îngust... Și în domeniul ideilor științifice novatoare, cu caracter fundamental și aplicativ care se înscriu drept aport personal de mare însemnătate la îmbogățirea științelor politice și economice, tovarășul Nicolae Ceaușescu este un creator recunoscut în țară și pe plan mondial. Ne este și în această privință iarăși un exemplu strălucit. Îi port recunoștință și îl slăvesc pe acest mare OM al epocii contemporane.

DR. FLOREA DINU
medic la Centrul de cercetări și asistență stomatologică din Cîmpina

Am simțit cum, în lume, prestigiul României este legat de prestigiul tovarășului Nicolae Ceaușescu

Sînt unul dintre miile de marinari care cutreieră mările și oceanele lumii sub pavilionul tricolor. În drumurile mele am avut mereu prilejul să cunosc și să remarc deosebita considerație de care se bucură România în străinătate, prestigiu datorat în mare măsură politicii clarvăzătoare și realiste inițiate și realizate de secretarul general al partidului. Ca marinari români, cetățeni ai României socialiste, aș putea spune că sîntem beneficiari direcți ai acestui dublu prestigiu, al țării și al conducătorului ei. Am avut în cîteva rînduri prilejul să mă aflu într-o țară străină la cîteva luni după ce acolo avuseseră loc vizite ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. Și am resimțit direct sentimentele sincere, manifestările de prietenie cu care noi, românii, am fost înconjurați în acele locuri îndepărtate. Nu pot uita, de pildă, cum la Guangzhou (Canton), în Republica Populară Chineză, am fost aplaudați pur și simplu pe stradă de cetățeni obișnuiți, care salutau, în felul acesta, prin noi, România. Sau, cum — după ce plecasem dintr-un port la Marea Galbenă — ajunși cu trenul la Beijing, călătorii din gară, auzind că sîntem români, au făcut un culoar pentru noi și ne-au aplaudat. Sînt dovezi simple, emoționante, ale unor sentimente profunde.

Cu o deosebită considerație am fost primiți și în Grecia, la Hellenic Shipyards Company din Skaramanga, cunoscut șantier naval de lîngă Atena. Aici, numeroși lucrători rememorau cu reală plăcere momente din timpul prezenței tovarășului Nicolae Ceaușescu în mijlocul lor — faptul că l-au văzut, că au fost prezenți în acel moment, că l-au ascultat — și toți erau conștienți că relațiile româno-elene s-au întărit și s-au diversificat în urma acestei vizite. Este de imaginat ce mîndrie am simțit cînd, răsfoind prospectul de prezentare a șantierului, în paginile vorbind despre „vizite notabile" în șantier de-a lungul anilor, la loc de frunte se afla fotografia președintelui Nicolae Ceaușescu. Am simțit total, în aceste emoționante momente, cum România, o țară mică din punct de vedere geografic, se bucură în lume de un loc de prim rang datorită politicii ei umaniste, de pace și înțelegere între toate popoarele, politică promovată strălucit de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Prezenței în fruntea partidului și statului a tovarășului Nicolae Ceaușescu datorăm noi, marinarii, dezvoltarea spectaculoasă a flotei românești, construirea de nave în țară la nivelul tehnicii mondiale, prestigiul neîndoielnic al școlii românești de marină, care dă specialiști foarte buni, al căror brevet este recunoscut pretutindeni. Datorită politicii active desfășurate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, România este — am constatat-o cu diverse prilejuri — considerată ca un serios partener în relațiile comerciale. Prezența a numeroși specialiști din țara noastră pe diverse meridiane — geologi, petroliști, medici, profesori ș.a., pe care i-am întîlnit nu o dată în călătoriile noastre — este urmarea înțelegerilor dintre conducătorul nostru și alți conducători de stat.

Fiind în țară, am avut prilejul de a urmări lucrările Congresului al XII-lea, sînt întru totul de acord cu hotărîrile adoptate și sînt convins că și colegii mei, acolo unde se aflau, au urmărit cu mare interes forumul comuniștilor români, exprimîndu-ne marea bucurie pentru realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului.

MIRCEA BERARIU
ofițer în marina comercială Constanța

Investiți cu o nouă tinerețe

Generația mea a traversat cîteva răscruci furtunoase ale istoriei, posedă o experiență a istoriei, s-a învățat adică să aleagă adevărul de minciună. Astăzi, cînd România socialistă, pornind de la împlinirile unui prezent laborios, se pregătește să-și edifice viitorul comunist, este de datoria noastră să ne exprimăm bucuria de a avea privilegiul să trăim, să muncim și să sperăm în această țară care așteaptă de la noi totul, întreaga noastră abnegație, întregul nostru devotament.

Recent, Congresul al XII-lea al partidului ne-a întărit încrederea în temeinicia și justețea drumului pe care pășim. Realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului, ca moment culminant al marelui forum al comuniștilor țării, ne-a întărit convingerea că acest drum va fi urmat neabătut. În acest sens, opțiunea poporului nostru, opțiunea partidului nostru reprezintă un act de înțelepciune colectivă și nu încape nici o îndoială că astfel de acte exprimă un grad înalt de maturitate politică. Faptul că tovarășul Nicolae Ceaușescu se află astăzi și se va afla și în viitor în fruntea partidului și a țării ne umple sufletul de mîndrie patriotică, ne investește cu o nouă tinerețe.

ION N. RĂDOI ■
învățător - pensionar, Cîmpofeni, Gorj

Istoricele cuceriri revoluționare vor fi consolidate

Aici, pe platforma Oțelăriei electrice numărul 1 din Hunedoara, unde am trăit, alături de toți tovarășii mei de muncă și de luptă, satisfacția elaborării cîtorva mii de șarje de oțel de cea mai bună calitate, vestea realegerii tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului ne-a umplut inimile de bucurie.

Acest măreț act, care a încununat lucrările Congresului, s-a înfăptuit prin voința fermă a comuniștilor, a tuturor cetățenilor patriei noastre și el reprezintă garanția sigură că istoricele cuceriri revoluționare de pînă acum vor fi consolidate, dezvoltate și ridicate pe o treaptă nouă, superioară. Totodată, realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu — cel mai iubit și stimat fiu al poporului, simbol al devotamentului față de cauza scumpă a clasei muncitoare, personalitate proeminentă a lumii contemporane, militant neobosit pentru pacea și securitatea lumii, înflăcărat revoluționar ce și-a închinat întreaga viață și întreaga putere de muncă și creație pentru dezvoltarea armonioasă și multilaterală a României socialiste — reprezintă și recunoașterea de către noi, toți oamenii muncii, a tuturor acestor calități care alcătuiesc profilul luminos al celui dintîi muncitor al țării.

Mobilizați de realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în suprema funcție de secretar general al partidului, din a cărui clarviziune politică și științifică și-au tras seva magistralul Raport, fundamentalul instrument de lucru al Congresului, precum și toate celelalte documente ce au fost ratificate în cele cinci zile ale Congresului, noi, oțelarii Hunedoarei, alături de întreaga națiune română, sîntem ferm hotărîți să traducem în fapt sarcinile ce ne revin, convinși fiind că România, pentru al cărei prezent și viitor tovarășul secretar general al partidului și-a închinat toată puterea sa de muncă și creație, merită un loc mai bun sub soare, în rîndul națiunilor dezvoltate, confirmînd astfel justețea cauzei socialismului, justețea luptei partidului comunist, superioritatea societății în care poporul este stăpîn pe destinul său.

Se poate spune deci cu deplin temei că votul Congresului a fost votul nostru, al tuturor, că în fruntea partidului nostru a fost reales comunistul de omenie, simbolul însuși al noului și înfloritorului destin al României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, mîndria și conștiința patriei noastre.

FLORIAN GIURCĂ ■
maistru principal, Combinatul siderurgic Hunedoara

Îl iubim. Îl stimăm. Îl urmăm. Să se știe!

(Urmare din pag. 1)

deschis — spectacolul este departe de a produce plăcere. El este, în plus, și deosebit de păgubitor nu numai unui popor sau altuia, ci lumii întregi, nemaiștiind uneori — cînd se stă de vorbă între reprezentanții unor state — dacă acolo s-au adunat oameni cu un cuvînt serios sau, dimpotrivă, ai de-a face cu niște indivizi care ar trebui — potrivit injuriilor ce li se aduc în propriile țări — să fie trimiși imediat spre cele mai aspre foruri de judecată.

Spre fericirea noastră, grație, în primul rînd, unei democrații de cu totul altă natură decît cea mult trîmbițată pe aiurea, poporul nostru s-a debarasat, în anii socialismului, de bîlciul alegerilor de odinioară, înlăturînd din existența sa acea stare a penibilului pe care o mai întîlnim și azi în destule locuri. Alegerea conducătorilor și în primul rînd a bărbatului căruia i se încredințează locul suprem în fruntea partidului și statului a căpătat seriozitatea și greutatea marilor momente istorice. La această sănătoasă învățătură ne-a dus însăși istoria noastră, situația țării, dorința poporului de a se afirma cu dreaptă cumpănire, prin faptele sale în rîndul națiunilor lumii. Iată de ce, recent, la Congresul al XII-lea mi-au plăcut deosebit de mult cuvintele unui membru de partid din ilegalitate care — vorbind despre marea învestitură pe care poporul i-o acordă cu cea mai mare dragoste și încredere tovarășului Nicole Ceaușescu — arăta că noi, românii, nu putem în nici un caz să nu procedăm altfel decît așezînd țara în întregimea ei la temelia cuvîntului celui ales să o conducă și să o reprezinte.

Noi aveam nevoie de un conducător care să întruchipeze înțelepciunea, omenia, devotamentul nestrămutat, deschiderea spre progres, deschiderea spre lume, echilibrul, dinamismul și l-am găsit.

Se numește Nicolae Ceaușescu.

Pentru toate aceste înalte calități i-am dăruit dragostea noastră, a tuturor celor douăzeci și două de milioane de oameni ai acestui pămînt.

Noi avem și vom avea, în continuare, nevoie de un conducător capabil să îndrume poporul român pe calea aspirațiilor sale de progres și civilizație, de pace și prietenie cu toate popoarele lumii.

Îl avem. Se numește Nicolae Ceaușescu.

L-am votat la Congresul al XII-lea cu întreaga noastră dragoste, cu o profundă stimă și o adîncă prețuire toți cei ce am fost prezenți în sala marelui forum al partidului, convinși că aceasta este voința întregului popor. L-am votat cu conștiința responsabilității pentru marile acte istorice care în epoca noastră iau naștere sub ochii noștri, prin faptele noastre. L-am votat cu conștiința clară, frumos exprimată public, de un poet că a nu urma o linie ascensională pentru totdeauna cîștigată, a nu continua să așezăm în fruntea noastră o mare valoare, excepțional afirmată, n-ar fi echivalent cu altceva decît cu o inconștiență din partea noastră.

Ori noi, toți, sîntem perfect conștienți de ceea ce a însemnat și înseamnă tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru România. O vedem în orașele noastre, în uzinele noastre, pe ogoarele noastre, în întreaga imagine a României înfrățite. O vedem în perspectivele copiilor noștri, în perspectivele țării.

Înțeleg sau nu unii, democrația alegerilor noastre este net deosebită de altele. Și ne mîndrim cu aceasta.

Conducătorii noștri sînt ai noștri, într-adevăr; îi susținem cu toată suflarea, din toată inima.

Iar în ceea ce-l privește pe tovarășul Nicolae Ceaușescu — așa cum a arătat în mod de-a dreptul impresionant cel de-al XII-lea Congres — o singură declarație este de făcut:

Îl iubim, îl stimăm, îl urmăm.

Să se știe !

„Învățămîntul românesc a făcut un salt valoric, calitativ"

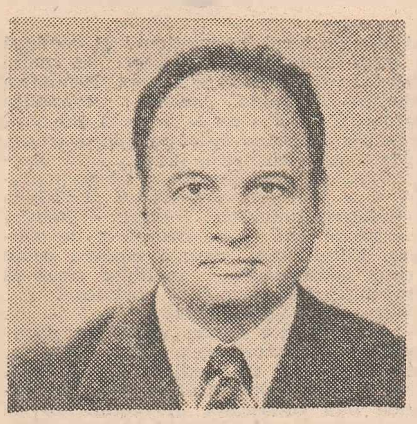

Născut la 28 august 1924, în comuna Podari, județul Dolj, tovarășul Nicolae Andrei a fost mai întîi învățător în satul natal, apoi a absolvit Facultatea de filologie-istorie a Universității din București. Din 1961, cu o foarte scurtă perioadă de întrerupere, este directorul Liceului „Nicolae Bălcescu" din Craiova. În 1968 devine profesor emerit. Autor sau coautor al unei serii de lucrări cu caracter pedagogic și istoric, printre care mai importante : **Contribuții la studiul istoriei Liceului „Nicolae Bălcescu" din Craiova, Munca metodică în școala generală și în liceu, Munca educativă a diriginților, Istoria învățămîntului din Oltenia, Revoluția de la 1848 în județul Dolj, În dialog, adolescenți cu adulți.**

Decorat cu Ordinul Steaua Republicii, clasa a III-a și cu Ordinul Muncii clasa a III-a.

— Conduceți unul dintre liceele cu renume. Se vrea doar sau este realmente o instituție de învățămînt adînc implantată în viața culturală a Craiovei, a Olteniei și a întregii țări ?

— Asta judecați-o singur. Ce vă pot spune e că Liceul de matematică-fizică „Nicolae Bălcescu" din Craiova, înființat în mai 1826, este, ca vechime, a doua școală de grad mediu din Principate, după cea de la Sf. Sava din București întemeiată cu opt ani mai devreme de Gh. Lazăr. Pe băncile lui s-au format, de-a lungul anilor, sub îndrumarea unor mari dascăli patrioți, o întreagă pleiadă de străluciți oameni de știință, artă și cultură. Sînt prea cunoscuți să-i mai reamintesc aici.

— Și cum vă simțiți în calitate de director al unui asemenea liceu cu mare tradiție și prestigiu ?

— De-a dreptul onorat. Este pentru mine o deosebită cinste și un real motiv de mîndrie, dar și o mare, o nemăsurat de mare răspundere.

— Dacă îmi amintesc bine, nu demult liceul și-a sărbătorit împlinirea unui secol și jumătate de existență.

— Așa este. Aniversarea a avut loc în mai 1976. Cu acel prilej am fost onorați cu un cald și însuflețitor mesaj adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului și președintele țării. În semn de aleasă cinstire, liceul sărbătorit a fost decorat cu Ordinul „Meritul cultural" clasa I.

— Dumneavoastră ați acumulat deja o bogată experiență în munca de conducere. Numai ca director aveți vreo șaptesprezece ani. Care sînt „secretele" acestei longevități ?

— Secrete ? ! Nu există. Poate — și nu, poate, ci sigur — doar anumite explicații... Prima din ele se cheamă simplu : munca. Aș aminti, apoi, pasiunea pentru profesiunea de dascăl, de educator, încrederea în oameni, dragostea față de copii, față de tînăra generație. Am considerat că este o datorie să rămîi printre ai tăi, să pui în slujba semenilor tot ce ai mai bun în ființa ta. Și — deși, uneori, n-am fost înțeles și m-a ispitit gîndul să plec pe alte meleaguri — am rămas, pînă la urmă, tot aici. Și, sincer vorbind, nu regret.

— Ați devenit profesor emerit, titlu atribuit în patria noastră numai acelora care au făcut ceva deosebit pentru învățămînt. Credeți că aceasta este o răsplată sau, mai degrabă, un îndemn pentru a munci mai mult și mai bine ?

— Poate să fie și o răsplată, așa cum de fapt glăsuiește Decretul prezidențial pe baza căruia mi s-a conferit acest titlu. Eu am văzut însă această măsură — și o văd mereu astfel — ca avînd, în primul rînd, semnificația și valoarea unui puternic stimulent. Nu am nici un moment convingerea că am izbutit să fac totul. Mă surprind adesea în situația celui care este mereu dator să muncească mai mult și mai bine pentru obștea din care face parte. Gîndurile nu trebuie să ne stea neapărat la răsplată, ci la rezultatele muncii.

— Ce rezultate mai deosebite a obținut liceul dv. ?

— Foarte greu ar fi să le amintesc pe toate. Voi arăta de aceea doar cîteva, pe cele care vorbesc despre pregătirea elevilor și care îmi vin acum în minte. An de an, peste 80 la sută din absolvenți sînt admiși — mulți dintre ei pe primele locuri — în învățămîntul superior iar restul intră în producție și se formează ca muncitori de nădejde. La acestea se adaugă zecile de premii și mențiuni obținute, de-a lungul timpului, la fazele republicană și internațională ale tradiționalelor olimpiade școlare ; formații onorate cu titlul de laureat în Festivalul național „Cîntarea României", numeroși campioni, naționali și balcanici la atletism etc.

— Ca dascăl cu o remarcabilă experiență, ce ne puteți spune despre învățămîntul nostru în general și despre cel liceal în special ? Îmbină el în mod fericit tradiția cu modernul ?

— Eu socot că în etapa actuală învățămîntul românesc a făcut un salt valoric, calitativ, în direcția îmbinării tradiției cu modernul și, îndeosebi, în ce privește legarea lui strînsă de producție, de nevoile vieții. Cea mai elocventă dovadă o întîlnim în sfera procesului de predare-învățare unde se folosesc astăzi, cu foarte bune rezultate, alături de metodele clasice, tradiționale, o serie de mijloace moderne, între care filmul, magnetofonul, picupul, televiziunea cu circuit închis chiar etc. Însăși relația profesor-elev este așezată acum pe baze noi. S-a micșorat distanța, altădată exagerat de mare, dintre catedră și bancă, dintre profesor și elev. În multe din cazuri, profesorul nu se află afară, ci înlăuntrul colectivului de elevi, și de pe o astfel de poziție discută, dialoghează cu ei. Din păcate mai sînt însă și cazuri — puține, e drept — cînd se greșește ; în loc să scadă, distanța dintre profesor și elev crește, uneori școlarii nu sînt înțeleși, nu-s lăsați să-și spună deschis părerile sau opiniile, n-avem suficientă răbdare să-i ascultăm.

— Care ar fi soluția, spre a evita cu desăvîrșire și aceste puține greșeli ?

— Părinte cu sute de copii fiind, educatorul are datoria să manifeste față de tineri mai multă încredere, o încredere dublată de doza de exigență necesară. Să învățăm, și de astă dată, de la tovarășul Nicolae Ceaușescu, care îi numește, ori de cîte ori li se adresează, tinerilor, „dragi prieteni tineri". Secretarul general al partidului a subliniat în nenumărate rînduri grija cu totul deosebită pe care trebuie s-o manifestăm față de educația tinerei generații, față de formarea ei prin muncă, pentru muncă, pentru viață.

— Cum vedeți viitorul învățămîntului românesc ?

— La Timișoara, cu prilejul deschiderii actualului an școlar și universitar, secretarul general al partidului nostru a spus : „...Tineretul din institutele de învățămînt superior, din licee și școli, pe lîngă preocuparea de a-și însuși permanent, la nivelul cel mai înalt ,cunoștințele științifice și tehnice din toate domeniile, acționează, în același timp, pentru aplicarea în practică a cunoștințelor, pentru cunoașterea problemelor legate de activitatea industrială, agricolă și socială, astfel încît să poată deveni buni intelectuali, buni ingineri, buni muncitori în toate domeniile". Acestea sînt pentru școala românească, pentru noi toți, un îndreptar prețios, o minunată lecție de răspundere socială, prezentată de la cea mai înaltă catedră, de primul cetățean al patriei. Apoi, conținînd în ele contribuția hotărîtoare a strălucitului nostru conducător de partid și de țară, documentele programatice ale celui de-al XII-lea Congres al P.C.R. deschid în fața învățămîntului nostru noi și însuflețitoare perspective.

— Doriți să avansați și ceva propuneri, sugestii...

— Da, aș avea cîteva. Prima ar fi cu referire la copii excepționali dotați cărora n-ar fi rău, ba dimpotrivă, să li se creeze unele condiții aparte, precum clase speciale. Apoi, n-ar fi rău dacă am reveni desigur pe un plan superior, la o tradiție ce a dat excelente rezultate, permițînd acelorași elevi deosebit de dotați să parcurgă clasele ciclului liceal în numai patru ani de studiu. În sfîrșit, să fie eliminat regimul restrictiv introdus de către unele ministere la admiterea fetelor în treapta I și a II-a de liceu, iar liceele agricole, actualmente în municipii, să fie strămutate la sate, spre a preveni navetismul și o serie de metehne ce derivă din condiția existenței școlilor agricole în orașe.

— Cred că sînt cîteva propuneri judicioase și sperăm că ele vor reține atenția forurilor de resort.

MIHAI STĂNESCU ■

Un obiectiv prioritar: independența energetică a țării

„Sîntem mîndri că ne-am legat viața, profesia, numele de hidroenergetica românească"

În lumea de azi, zguduită de o criză energetică de amploare și cu efecte încă greu previzibile în toată complexitatea lor, independența energetică a devenit una din temeliile independenței economice și politice. Faptul că în Raportul prezentat de secretarul general al partidului la Congres, în cuvîntul delegaților, precum și în documentele dezbătute problemele energeticii au stat în centrul atenției dovedește înalta responsabilitate a comuniștilor față de viitorul țării. Obiectivul de bază a fost enunțat cu maximă limpezime și concizie de tovarășul Nicolae Ceaușescu: **„...a ne satisface complet necesitățile de combustibil și energie, asigurînd din acest punct de vedere o independență deplină a țării în următorul deceniu"**. Un vast program menit să dinamizeze și să mobilizeze toate forțele națiunii.

În contextul reducerii producției de energie electrică pe bază de hidrocarburi, un loc deosebit îl ocupă valorificarea superioară a potențialului hidroenergetic al țării. Unde ne aflăm azi, ce probleme rămîn încă deschise, ce perspective oferă viitorul apropiat?

— Tovarășe inginer Dumitru Popescu, șeful colectivului de studii complexe din Institutul de studii și proiectări hidroenergetice, și dumneavoastră, tovarășe inginer Alexandru Cogălniceanu, prin obligații profesionale și prin îndelungata activitate în institut, îmbrățișînd nu mai puțin de trei decenii, v-ați legat viața, în înțelesul cel mai pur al cuvîntului, de hidroenergetica românească, acumulînd o extrem de bogată experiență. Remarc însă, nu fără uimire, că pe masa de lucru, în afara teancurilor de proiecte curente pe care le avizați, se află cîteva volume groase în limba spaniolă. Par exemplare de lucru. Pe copertă stă scris: **„Naciones Unidas, Empresa Nacional de Electricidad S.A., PLAN NACIONAL DE ELECTRIFICACION, Cochabamba-Bolivia, 1978"**.

Inginerul Popescu:

— Ele aparțin inginerului Cogălniceanu, care a și răspuns de redactarea lor. S-a întors recent din America Latină, unde a condus, ca expert al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, un proiect de anvergură vizînd evaluarea și utilizarea resurselor de energie primară ale Boliviei. Faptul că tocmai un român a fost ales de forul internațional să conducă un grup numeros de ingineri de înaltă calificare din Marea Britanie, Republica Federală Germania, Austria, Republica Populară Polonă, Grecia, India și alte țări, specialiști în hidroenergetică, hidrocarburi, centrale termoelectrice, baraje, linii electrice etc., cu misiunea de a elabora planuri și a face recomandări cu privire la electrificarea unei țări întregi — Bolivia în cazul de față — ne bucură și ne onorează. Considerăm această alegere drept o nouă confirmare a înaltului nivel al hidroenergeticii României socialiste.

Alexandru Cogălniceanu:

— Am efectuat multe vizite de documentare în numeroase țări. Așadar, pot să afirm cu deplină răspundere, ca și inginerul Dumitru Popescu, de asemenea bun cunoscător al realizărilor de peste hotare, că hidroenergetica românească, prin concepții și înfăptuiri practice, se află la nivelul **superior** al tehnicii mondiale.

A CONSTRUI HIDROCENTRALE ÎNSEAMNĂ ȘI A BATE CU PICIORUL RÎURILE ROMÂNIEI — PAS CU PAS, METRU CU METRU

— Tovarășe Cogălniceanu, mi s-a spus că, împins de pasiunea profesiunii, ați bătut cu piciorul cam o treime din cursul rîurilor de munte ale României — Buzăul, Prahova, Argeșul, Oltul, Lotrul, Sebeșul, Moldova, Bistrița, Timișul cu afluenții — astfel încît la sfîrșitul verii se glumea pe socoteala dumneavoastră că ați acumulat un kilometraj de motocicletă. Și dumneavoastră, tovarășe inginer Dumitru Popescu, aveți o privire de ansamblu atotcuprinzătoare a hidroenergeticii noastre. **În ce stadiu ne aflăm acum?** Programul-directivă aprobat de Congresul partidului prevede „creșterea gradului de utilizare a potențialului hidroenergetic național de la circa 30 la sută în 1980 la 45 la sută în anul 1985", ceea ce pare să indice, pentru un nespecialist, un grad încă relativ scăzut de valorificare: abia peste șase ani ne vom apropia de jumătatea potențialului total.

— Să amintim, de la bun început, un fapt simplu, pe care însă unii îl uită: resursele hidroenergetice ale României sînt relativ mici; iată de ce gîndirea noastră tehnică și eforturile materiale ale statului trebuie bine valorificate. În fond, de ce depinde potențialul hidroenergetic? În esență, de doi factori: debit și cădere. Or, după cum bine se știe, munții noștri nu sînt prea înalți, în comparație cu cei din Elveția, Franța, Austria și alte state europene, iar debitul este și el limitat. În adevăr, în timp ce multe țări de pe continentul nostru beneficiază de influențe oceanice, deci de precipitații importante, la noi predomină clima continentală, relativ uscată. Deci nu sîntem avantajați nici sub raportul debitului, nici sub raportul căderii. Nu avem decît patru rîuri — Someș, Mureș, Olt, Siret — cu debite cît de cît importante, adică între 100 și 200 metri cubi pe secundă. Adevărat, Dunărea singură are un potențial de peste zece miliarde kWh/an, din care doar „Porțile de Fier I" acoperă jumătate. Pentru a pune în valoare și cealaltă jumătate vor trebui însă construite **cinci** hidrocentrale, nu **una**, deci cheltuieli mai mari pentru același potențial. Aceeași situație cu rîurile interioare: ca urmare a condițiilor naturale, amenajarea cursului lor inferior se va realiza, în anii ce vin, cu căderi mai mici, deci vor fi necesare mai multe hidrocentrale, de putere mai mică.

CĂRBUNELE ALB PE BULEVARDELE SUBTERANE

— Cîtă energie electrică pot „da" apele României?

— Cam 40 miliarde kWh/an. Pînă la sfîrșitul anului viitor se vor obține peste 11 miliarde, deci rămîn disponibile, în teorie, aproape 30 miliarde kWh/an. Să nu se uite însă că **amenajările mari și mai ușor de realizat din punct de vedere tehnic și economic s-au terminat** sau sînt în construcție. Aceasta este caracteristica momentului actual.

— Ne așteaptă, deci greul...

— Aceasta reclamă, mai mult ca oricînd, o gîndire tehnică îndrăzneață pentru **a realiza economic**. Preocuparea, evident, a existat și în trecut, dar experiența de trei decenii și posibilitățile tehnice actuale mult sporite permit rezolvări mai rapide și mai eficiente. Iată pe ce căi se merge azi:

● Schemele de amenajare asigurînd valorificarea maximă cu un cost minim se precizează pe baza mai multor variante complet elaborate. Doar calculatorul electronic permite un asemenea mod de lucru, de neconceput cu puțini ani în urmă datorită uriașului volum de muncă implicat. Astfel, pentru amenajarea în curs a Siretului, s-au elaborat zece variante!

● Se continuă — dar cu eficiență tehnică și economică sporită — amenajările complexe pe cursul rîurilor, satisfăcîndu-se concomitent atît cerințele industriei, cît și ale agriculturii. Scade astfel costul lucrării pentru fiecare beneficiar în parte, deși investiția totală crește. În curs de executare este lucrarea de mare anvergură de la Clăbucet, pe Dîmbovița. Apa din lacul de acumulare Pecineagul al amenajării este destinată și acestui Setilă al zilelor noastre care a devenit Bucureștiul.

● Pentru concentrarea debitelor se sapă, cu o tehnică mult mai avansată ca în trecut, lungi galerii secundare, care deviază apa rîurilor învecinate spre barajul principal, iar lungi galerii de aducțiune și de fugă sporesc căderile de apă. Astfel de construcții impozante se înfăptuiesc în prezent pe Sebeș, Drăgan, Rîul Mare-Retezat, Buzăul superior etc.

În fine, un ultim aspect relevat de interlocutorii noștri și poate cel mai important: dacă pînă acum lucrările hidroenergetice se concentrau asupra zonelor de acces mai lesnicios, în prezent, ca urmare a cerințelor de energie electrică și a creșterii dotării tehnice, ele se extind practic în întreaga țară, reducîndu-se astfel pierderile pe liniile de transport al energiei. Totodată, se contribuie și pe această cale la **„înfăptuirea programului de dezvoltare teritorială a țării, pe baza repartizării rationale, într-o concepție unitară și armonioasă, a forțelor de producție"** — obiectiv major trasat de tovarășul Nicolae Ceaușescu și amplu dezbătut la Congres. În prezent se execută — sau vor începe foarte curînd — asemenea lucrări pe Siret, Buzău, Ialomița, Dîmbovița, Argeș, Olt, Lotru, Sebeș, Cerna-Motru-Tismana, Bistra Mărului, Crișul Repede, Someșul Mic. Doar în cincinalul viitor se vor amenaja aproximativ 7 miliarde kWh/an, față de peste 11 miliarde kWh/an în 1950—1980 — deci în cinci ani mai mult de jumătate cît s-a realizat în trei decenii! Iată ritmurile valorificării de azi și de mîine a cărbunelui alb. Este unul din temeiurile care-i fac pe interlocutorii noștri să exclame:

— Sîntem mîndri că ne-am legat viața, profesia, numele de hidroenergetica românească a anilor socialismului. În această moștenire pe care o lăsăm și urmașilor se află întipărită și o părticică din munca și visele noastre. Sîntem fericiți să o afirmăm în aceste zile marcate de Congresul partidului, cu care întregul nostru popor își face un bilanț al muncii, un examen al conștiințelor și privind cu încredere spre viitor.

LIONEL NIȚESCU ■

Porțile de Fier II, la cumpăna dintre ani

Va începe în curînd, aici, pe Ostrovul Mare, ca și în deltă, un ciudat secериș pe gheață. În deltă, secerișul va porni de cum or să înghețe apele, de cum pădurile de stuf, dese ca peria, vor prinde să fosnească metalic sub ferăstraiele vîntului. Atunci satele ascunse în grinduri se vor trezi, iar oamenii deltei vor deveni, din pescari, secerători. Lotcile vor fi scoase din șoproane și potrivite pe tălpi de sanie, pînzele vor fi întinse pe catarge improvizate, ca la ambarcațiile polare, lîngă mari utilaje moderne, ivite din hangarele de beton și oțel care, de cîțiva ani, ocupă delta. Bărbați și femei își vor lega la încălțări patinele ori schiurile și vor porni în grupuri, cu sutele, să recolteze, pe gheață, stuful.

Aici, pe Ostrovul Mare, pe marea insulă-șantier din mijlocul Dunării, unde se construiesc noile Porți de Fier, rod al colaborării româno-iugoslave, secerișul va fi altfel, desfășurat cu alte arme, avînd alte țeluri, suprapunîndu-se cu celălalt, cel de la capătul opus al Dunării, doar prin amploarea, calitatea și intensitatea eroismului.

Ca și cîndva culegătorii de stuf din Maliucul deltei (azi un modern orășel-stațiune științifică, populat de cercetători și muncitori specialiști), cei dintîi oameni descinși aici, pe insula-șantier, într-un rece aprilie de acum doi ani, nu dispuneau de nimic în afara unor condiții de bivuac vînătoresc. Ei se confundau cu pescarii-culegători care, la capătul celălalt al fluviului, purtau în bărci Crivățul deltei, iar cînd, de pe insula-șantier, după zile și nopți de muncă, plecau la Turnu Severin, unde-și aveau familiile, lepădau pe dușumeaua frizeriilor, sub foarfece, tot stuful singurătății, crescut în plete năvalnic. Ei dețin și azi, într-un oraș-colonie cu 2 400 de locuitori (un oraș la fel de modern ca și Maliucul, înzestrat cu cabane-vile, cu electricitate, termoficare, apă curentă, dispensar, poștă, școală, club, cinema, magazine moderne, servicii multiple, inclusiv frizerie și coafură...), un depozit de amintiri eroice, improspătat cu fiecare nouă etapă din viața construcției, suprapunîndu-se în sensul cel mai bun, prin bărbăție și încordare, cu zilele și nopțile începutului.

Noua etapă din viața construcției vestind, cum spuneam, un insolit secериș pe gheață, a debutat recent, în marea întrecere închinată Congresului al XII-lea al partidului. În zona de amonte a insulei, la brațul mic al Dunării, pe care hărțile îl numesc „Gogoșu", s-a isprăvit, în aceste zile, evacuarea apei, insula devenind peninsulă, legîndu-se de țărmul românesc printr-un uscat de circa 13 000 metri pătrați, care creează (a creat deja !) condițiile necesare pentru începerea excavațiilor la fundația barajului românesc. Asta după ce, cu puțin timp înainte, în zona în care vor fi construite cele două centrale (românească și iugoslavă), teritoriul Ostrovului Mare sporise cu alți 40 000 metri pătrați, grație unui „dig de încintă" lung de peste un kilometru și jumătate, un arc de piatră și de balast întărit cu blindaj de oțel. Deci la ceasul de față pot începe (și au și început !) excavațiile necesare betonării barajului deversor românesc, a cărui lungime totală va fi de 190 metri. Și tot la ceasul de față pot începe (și au și început !) să lucreze din plin excavatoarele și buldozerele în incinta îndiguită a celor două centrale, scurmînd pămîntul către adîncuri. Ca să se ajungă la „terenul de betonare" va trebui să se sape, ni se spune, pînă la cota de 3,25 m față de nivelul Adriaticii, deci pînă la 43 de metri mai jos decît linia actuală a țărmului Dunării. Simultan, într-o altă zonă a ostrovului, prin excavații sub apă, săvîrșite de puternice drăgi refulante, se naște portul din avalul ecluzei românești, se conturează, de fapt, ecluza însăși, construcție care, de data asta, nu mai sporește, ci rupe din trupul insulei. O întreagă geografie se mișcă și se modifică văzînd cu ochii, prin masive înaintări și retrageri ale pămîntului și ale apelor, prin bruște și derutante mutări de centru și de accent, printr-un transfer continuu, vast și surprinzător, de elemente, în rimă cu natura locului și cu fantezia constructorilor. Dunărea e silită să dea pămînt, pămîntul alungă Dunărea și o restrînge, Dunărea, îndîrjită, se înfurie și atacă mai violent pămîntul (atacurile acestui tîrziu de toamnă, întețite de ploi, au fost, aflăm, dintre cele mai aprige), dar lupta a fost abil și sever organizată, Dunărea fiind încolțită simultan și din albie, de către drăgi, și de pe mal, de către diguri. Fortărețele principale ale luptei sînt ele, digurile, construite cu știință și apărate cu strășnicie. Incinta ca un șarpe (17 km lungime, 3 km lățime), înconjurată de presiunea apelor, care e insula, desenează, la ceasul de față, forma anatomică a unui mușchi, sau a unui sistem muscular, în condiții de efort extrem. Îl mențin astfel digurile, devenite puternice, de neînfrînt, prin blindajele lor de oțel, prin milioanele de tone de pămînt și de piatră, prin miile de oameni ce le țin încordate.

Cel ce ne relatează toate acestea este inginerul Ion Barbu, directorul adjunct al Grupului de șantiere Porțile de Fier II, delegat al comuniștilor de pe insulă la cel de-al XII-lea Congres al partidului. S-a întors de la marele forum al partidului cu mîndria că munca lor, a constructorilor noilor Porți de Fier, a fost menționată în Raportul prezentat națiunii de secretarul general al partidului, ca una din sursele de primă însemnătate a forței energetice a românilor. S-a întors aducînd constructorilor, miilor de constructori, încrederea partidului și a secretarului general — generatoare de noi energii — în fapta cititorilor luminii de pe Ostrovul Mare, în victoria — la termenul stabilit ! — a acestei fapte, de neprețuit folos pentru țară.

În incinta îndiguită în care se vor edifica centralele, excavatoristul Alexandru Ștefan, conducătorul unui „Unex" iubit și întreținut cu grijă, de-ai zice că azi a ieșit din fabrică, a excavat, recent, peste 2 700 mc de balast într-un singur schimb, cu peste 700 m c peste media zilnică atinsă în zonă. Omul nu-i un novice, lucrează de mult pe marile șantiere, lucrează și-aici, la Porți, de o bună vreme, dar, după cum ne spune șeful lotului centrale, ing. Mucenic Miricioiu (care aici, la noile Porți, e un novice, fiind sosit doar de cîteva luni de pe șantierele hidroenergetice din defileul Oltului), performanța realizată de el reprezintă summum-ul unei cariere, pragul de sus al unei activități de ani și ani. Și Alexandru Ștefan nu-i singurul, tot mai mulți excavatoriști și buldozeriști, tot mai mulți oameni ai șantierului își depășesc, în aceste zile, cu multe și cu fierbinți procente, succesele obținute ieri, în noua și marea întrecere pentru înfăptuirea sarcinilor Congresului. Ei se numesc Vasile Blănaru (șeful primei echipe de vechi constructori, cu școala primelor Porți, descinși pe insulă), ei se numesc meșterii Nicolae Păun sau Stelian Șteanță (ale căror echipe au făurit, în atelierele insulei, veritabile capodopere ale tehnicii, stîlpi electrici înalți de 87 și 96 de metri, printre cei mai monumentali din cîți s-au ridicat vreodată pe orizontul acestei țări), ei se numesc șoferi de buldozere și de camioane ca Spiridon Nicolae, C. Istodorescu, Mihai Crăciunoiu, C. Varzan, ei se numesc dulgheri ca Ion Ursu, ei, peste toate, se numesc constructori, constructori ai noilor Porți de Fier, oameni de marcă ai muncii și ai creației, ai spiritualității României socialiste. Ei, cu acea modestie, cu care constructorii ne-au obișnuit de mult, nu se laudă, nu se înghesuie să-și decline numele și succesele, ci, dimpotrivă, rîvnesc, s-ar zice, la ambiția anonimatului, proprie meșteruluicreator modern, care fuge de impudoarea actului personal, retrăgîndu-se în umbra actului consacrat printr-o creație anonimă sau colectivă. Ambiția lor, a acestor meșteri moderni, veritabili artiști ai branșei, e să adauge opere unei serii de opere (baraje, centrale, ecluze, porturi), producînd creații care să se recomande singure, care deci n-au nevoie de ștampila distinctivă a unui nume. „Nimeni, de unul singur (ne spunea, cu cîtva timp în urmă, chiar pe acest șantier, un constructor), nu-și poate scrie numele pe zidul unui baraj, fiindcă zidul ar roși". Legea creației lor e cooperarea, solidaritatea deplină, răspunderea fierbinte a fiecăruia pentru destinul și reușita tuturor, unicitatea operei fiind o rezultantă obștească de eforturi și îndrăzneli, dăruită țării, viitorului ei.

Se anunță acum, aici, pe marele șantier al noilor Porți de Fier, un nemaipomenit secериș pe gheață, o recoltă a roadelor, în plină iarnă, ce va îmbujora asprele dimineți ale fluviului ca pe niște feerice și fierbinți anotimpuri ale culesului. Se așteaptă, cu emoție, cu înfrigurare, cu mari pregătiri, cu o nouă mobilizare a tuturor energiilor, atingerea cotelor finale la excavațiile în fundațiile principalelor obiective ale sistemului, eveniment ce echivalează, în actuala campanie, în actuala etapă de muncă a marii construcții, cu culesul, cu un prim cules, și, într-un fel, cu aratul și semănatul care trebuie să-i urmeze, în vederea acelei înalte, ultime, decisive recolte care va însemna energia smulsă din ape. Se va culege, altfel spus, din pămîntul insulei, tot ce-a fost de cules, urmînd a se trece, pretutindeni, la marea plantație a betonului.

Peste sarcinile de plan ale lunii octombrie, la Porțile de Fier II s-au realizat lucrări suplimentare în valoare de 3 milioane lei. Peste sarcinile de plan ale lunii noiembrie — luna Congresului al XII-lea al partidului — s-au realizat alte și alte substanțiale plusuri. Pînă la sfîrșitul anului, în zona centralelor, se vor turna peste 10 000 m c de betoane la egalizări, la radierele centrale. Cifre ce ne destăinuie tensiunea și patosul luptei de pe marele șantier, încleștarea omului cu fluviul, supunerea fluviului, modificarea unei milenare geografii, apropierea anotimpului energiei.

Ivit aici, la noile Porți de Fier, ca o poartă de aur spre viitorul patriei.

ILIE PURCARU ■

S.O.S. Delta Dunării

O armată de cercetători studiază. Cine aplică rezultatele muncii lor?

În conștiința multora dintre noi Delta Dunării s-a fixat drept un ținut al vacanțelor insolite și pitorești, paradis al păsărilor sălbatice, peisaj mirific cu geologia sub ochii noștri. Dincolo însă de aceste imagini subiective, alimentate de reclamele turistice, Delta Dunării înseamnă în primul rînd un mediu ecologic, cu roluri determinante în spațiul nostru geografic, înseamnă un uriaș potențial de resurse alimentare, de materii prime și chiar energetice. Nu aici strălucește soarele cel mai mare număr de zile dintr-un an față de tot restul țării ?!! Un depozit și un inestimabil creuzet de resurse a căror luare în stăpînire spre folosul societății, al omului, presupune mai întîi cunoaștere, cercetare multilaterală, ocrotire și crearea posibilităților de refacere și perpetuare a acestora. Dar iată că, mulți cercetători ai spațiului de la vărsarea marelui fluviu lansează cu gravitate un S.O.S. Stă sub semnul urgenței — afirmă ei — stăvilirea exceselor în exploatarea Deltei Dunării. Stăvilirea unor intervenții turistice, sportive și chiar economice fără discernămînt, fără coordonare între ele, fără cunoașterea interrelațiilor dintre bogățiile ei, ceea ce dă naștere la distrugeri cu efecte ireversibile asupra întregii zone. Și ei au prezentat argumente științifice, rezultatele unor cercetări și constatări de teren. Într-o recentă masă rotundă organizată la Tulcea, cu prilejul unei reuniuni naționale de rapoarte și comunicări științifice a cercetătorilor din muzeele de științele naturii.

Reținem opiniile următorilor participanți :

● **Prof. dr. doc. PETRE GAȘTESCU, de la Institutul de geografie al Academiei Republicii Socialiste România ;**

● **Prof. SIMION GAVRILĂ, directorul Muzeului „Delta Dunării" ;**

● **Dr. AUREL PAPADOPOL, director adjunct al Muzeului „Gr. Antipa" din București ;**

● **Dr. MARIA PASPALEVA, ornitolog ;**

● **Dr. VIRGINIA POPESCU MARINESCU, de la Institutul central de biologie.**

Gavrilă Simion : Am să încep cu concluziile. Sînt foarte mulți cercetători în România care execută studii și cercetări în deltă, pe diferite domenii — hidrologie, biologie, chimie, ornitologie, entomologie etc. Asta nu e rău, e chiar minunat, dacă și rezultatele muncii lor ar folosi cuiva. Le-ar lua cineva în considerație. Fiecare își realizează tema conform planului unui for sau instituții științifice și care din păcate nu se întîlnesc niciodată. Nici să-și comunice materialul acumulat, și nu se întîlnesc nici pe masa de lucru a unui factor de decizie. Fiecare lucrează independent, cu contracte fie ale Academiei, și mai de curînd ale C.N.S.T., fie ale altui institut central, își onorează contractul, predă raportul beneficiarului și gata. Dosarele se închid. Trec în bibliorafturi. Deși rezultatul unor cercetări este nemaipomenit, este fabulos și ar putea să servească la multe măsuri.

— Puteți să exemplificați ?

— Tocmai asta e că nici eu nu le cunosc. Ceea ce știu în calitatea pe care o am, știu că se cercetează de mult delta, cel puțin de vreo 25 de ani. Mai știu că s-a întîmplat ca, pentru aceeași temă, să vină, chiar concomitent, două colective independente, fără să afle ceva unii despre alții.

Petre Gâștescu : Am să exemplific eu. Cunoaștem prea bine care sînt hotărîrile partidului nostru privind valorificarea economică a Deltei Dunării — pentru agricultură, pentru piscicultură, stuful pentru industria celulozei și hîrtiei... Să ne oprim puțin la agricultură care între anii 1981—1985 va trebui să beneficieze cam de vreo 70 000 hectare, iar pînă în 1990 de circa 100 000 — o suprafață imensă, aproape cît o pătrime din suprafața totală a deltei. Institutul nostru a alcătuit o hartă, v-o și prezint, la scara de 1/50 000, o hartă complexă, curbele de nivel fiind marcate din 0,5 în 0,5 m, foarte amănunțită, cuprinzînd principalele trăsături ale teritoriului deltaic. Cu modificările morfohidrografice survenite. Cui are nevoie de ea, i-o punem la dispoziție. Dar, deocamdată, nu ne-a cerut-o nimeni, deși anual au loc — și asta de mai mult timp — amenajări pentru agricultură. Și o spun deschis cu multe greșeli. Nu se valorifică zonele și porțiunile care se pretează cel mai bine și care ar necesita în felul acesta și cheltuieli mai mici. S-au luat fișii și zone pe care deja le regretăm, cum e grindul Chilia, de pildă, care a și ajuns sărăturos. Ca geograf și cercetător al deltei, susțin ideea să fie redate pentru agricultură, fiind cele mai potrivite, fără a vitregi echilibrul natural, ostroavele cuprinse între brațele Chiliei, zona Cernofca, zona Babina, ca și depresiunea Pardina, care a fost, din păcate, îndiguită pentru piscicultură... Trebuie consultați nu numai agricultorii, nu numai inginerii agronomi, ci și biologii, geografii și alți specialiști pentru a fi amenajate terenurile propice și cu cea mai mică importanță în păstrarea echilibrului natural al deltei. Ca și un studiu foarte serios asupra culturilor care pot să se dezvolte aici în condiții de eficiență.

— Dar piscicultura din Delta Dunării ce probleme ridică, tovarășe profesor ?

— Constatări recente în teren dovedesc că și amenajările piscicole nu urmează harta locurilor celor mai potrivite acestei activități. Și ca atare, nu sînt valorificate pînă în prezent decît în proporție de 10—50 la sută. Nu sînt eficiente pentru că n-au fost plasate unde trebuie. Parcă dinadins au fost plasate exact în zona de concentrație maximă a păsărilor. Exemplu, cele de pe grindul Stipoc, cele de la Chilia, Popina, la sud de brațul Sf. Gheorghe... Puteau fi folosite mai bine, cu randamente sigure, și cu cheltuieli mai puține bălțile din jurul Dunării, departe de păsări, așa cum au început a se amenaja în ultima vreme la Isaccea și în alte cîteva locuri. Și mai sînt multe alte probleme ale deltei. De pildă, grindul Sireasa este îmbătrînit prin colmatare și închiderea unui canal care ar trebui de urgență redeschis pentru a se dinamiza acest perimetru din punct de vedere ornitologic și piscicol. De asemenea, canalul Litcov ar trebui cît mai rapid redeschis și asta pentru dinamizarea și împrospătarea întregii delte.

— Deși avem o Lege a protecției și ocrotirii mediului ca și Legea patrimoniului cultural național, rezervațiile Deltei Dunării, declarate monumente ale naturii, sînt uneori, sau de multe ori, devastate de turiști și vînători. Se întîlnesc în zonele ocrotite, așezate sub interdicția vizitelor curente și întîmplătoare, grupuri organizate și mai ales neorganizate de turiști, fără a avea aprobarea comisiei de specialitate a Academiei și fără a avea însoțitori din partea unor organe locale cu menirea protecției rezervațiilor. De ce această situație ?

Maria Paspaleva : Mi-aș permite să răspund eu. Deși se vorbește despre rezervații naturale, practic ele nu există. Vreau să spun nu sînt pînă la ora actuală delimitate și cartografiate, nu au un regim corespunzător.

Petre Gâștescu : Există de curînd un proiect inițiat de către C.N.S.T. la care colaborează Academia Republicii Socialiste România, prin Comisia monumentelor naturii, pentru cartografierea și stabilirea perimetrelor acestora.

Maria Paspaleva : În fine ! Sperăm să nu rămînă doar pe hîrtie, ci să apară și marcaje pe teren, instrucțiuni speciale, chiar Decizii ale Consiliului popular al județului Tulcea, pentru organizațiile turistice și asociațiile de vînători și pescari. Și să apară paznici. Într-adevăr, rezervațiile deltei sînt asaltate sălbatic de turiști, de vînători și pescari, și total irațional de către stuficultori. Să respecte, în primul rînd, legile țării ! Nu există decît un paznic la Patița (în schema de funcțiuni a Muzeului „Delta Dunării") și altul la Sf. Gheorghe, pentru insula Sakalin (în schema de retribuire a Academiei). Puțin, prea puțin, pentru valoarea inestimabilă a acestui ținut. Fiind unicat în Europa, personal socot că ar trebui declarat Parc național cu regim aparte. Ar fi trebuit invitați la această masă rotundă și reprezentanții celor care au în vedere producția deltei, exploatarea ei din punct de vedere economic. În calitate de ornitolog, afirm și eu, cu toată răspunderea, că la întocmirea bazinelor piscicole nu s-a ținut seama de coloniile de păsări. La Murighiol, Uzlina, Ostrovul Mare și Mic, de pildă, ar fi trebuit plasate la cel puțin 20—30 km de colonii. Prin distrugerea plaurului și a grindurilor unde își aveau ele sălașul, s-au răspîndit dezorientate și foarte multe au dispărut. Datorită intervenției prost planificate și mai ales neplanificate a omului situația ornitofaunei este la ora actuală foarte grea. În ultima vreme s-au făcut încercări de numărare a coloniilor de pelicani, cormorani, stîrci, pescărușI și numărul lor nu depășește cifra de 18 000 de exemplare. Ceea ce este îngrijorător, fiind mult mai mic față de acum cîțiva ani. Asta datorîndu-se, într-o proporție foarte mare, și vînatului. În prezent, sînt în acțiune circa 150 de puști de vînătoare. Numai în luna septembrie s-au cumpărat 18 000 de cartușe. Un cartuș costă 2 lei și se iau cam 3 cartușe de pasăre. Se aruncă anual în aer un număr considerabil de cartușe și tot o cantitate considerabilă de plumb cade în apă, ajunge în eleștee, fiind extrem de nociv peștilor. În aceste condiții .nu mai putem vorbi despre o deltă — paradis al păsărilor. De la o vreme s-a trecut în extrema cealaltă și s-a interzis total vînatul la păsări. Și drept consecință, proliferează incredibil braconajul. Consider că în perioada 1 noiembrie — 1 ianuarie ar putea fi permisă vînătoarea gîștelor și rațelor. La 15 — 20 octombrie deja nu mai sînt păsări neautohtone, iar începînd cu luna ianuarie are loc formarea perechilor și orice pereche descompletată nu mai se reface decît peste un an, făcînd imposibilă reproducerea. Bizar este că tocmai în luna martie, cînd începe cuibăritul, se vînează cu înverșunare. Se vînează bizami, cu capcane. Vînat care este permis în cea mai mare parte a anului. Vînătorii care caută galeriile acestora, și se caută metru cu metru pătrat, și umblînd peste tot, distrug cuibarele. Să nu mai vorbim că iau ouăle și chiar gîsca sau rața cu totul. Să presupunem că ar avea o conștiință de cristal și nu s-ar atinge de cuib, dar o pasăre dacă e deranjată, pleacă și nu se mai întoarce, iar pierderea este enormă.

— De ce, tovarășă Paspaleva ? Ce se poate întîmpla dacă nu vom mai avea păsări în deltă ?

— Un lucru foarte grav. Piramida animală a deltei va fi deja decapitată. Dejecțiile păsărilor au un mare rol în formarea planctonului, hrana de bază a peștilor. De asemenea în distrugerea unor inamici ai peștilor, cum sînt broaștele, larvele deodonate, larvele de Dytiscus. Acestea se hrănesc cu icre și chiar cu puiet de pește. Piscicultorii, după credința mea, n-au studiat încă de ajuns rolul păsărilor ca aliat al producției lor. De obicei dau vina pe ele cînd e vorba de producții mai slabe. Dialogul dintre biolog și piscicultură este extrem de necesar, este dialogul între resurse. Ca și dintre biolog și stuficultor. Cea mai mare dramă pentru păsări este arderea stufului. S-a încetățenit practica să se dea foc resturilor vegetale uscate în lunile martie—aprilie, exact în etapa clocitului și cînd puii încep să iasă din ou. Este un coșmar să le vezi speriate, alergînd bezmetice între atașamentul față de pui și flăcările care le amenință. Arderea s-ar putea face în ianuarie și prima parte a lui februarie. Să nu mai vorbim că în actuala practică pierderea e dublă. Se pîrlesc și mugurii de stuf, pregătiți să apară, și astfel vegetația se întîrzie, iar producția este mai mică. Fiecare acțiune în deltă trebuie studiată în context și consultați toți specialiștii. Un mediu creat de natură în milenii odată stricat nu se mai reface, iar efectele negative sînt ireversibile, ele pot fi dezastruoase pentru însuși omul.

Virginia Popescu Marinescu : Și în urmă cu cîțiva ani, am mai fost convocați la o masă rotundă similară. Atunci au fost prezenți și reprezentanții unor factori de decizie din județ. Dar nu s-a acționat cu nimic. Delta tot nu se exploatează așa cum ar trebui. Cercetătorii au luat, ca și acum, problemele în serios, au venit cu planuri și propuneri, însă fără efect. Și stenograma acelei mese rotunde zace într-un dosar închis. Cum există un program național de valorificare economică a resurselor deltei, ca și prevederi exprese ale partidului în această privință, important este, cred eu, ca de acum încolo un for central, C.N.S.T. poate, să preia coordonarea, centralizarea și coroborarea tuturor cercetărilor asupra deltei, care să orienteze exploatarea ei rațională. Iar un for politic, mă gîndesc desigur la Comitetul județean de partid Tulcea, să aibă toate competențele și să asigure aplicarea rezultatelor cercetării în domeniul economic, demografic (și populația deltei ridică aspecte specifice, multe sate se depopulează !) și turistic. Am fost informați aici despre realitatea că, de fapt, turismul în deltă îl organizează și-l coordonează Centrala „Litoral", din Constanța (?!). Adică alt județ ! În conformitate cu prevederile Programului-Directivă al cercetării științifice adoptat recent la Congresul al XII-lea al partidului, nu întrevăd decît cercetări interdisciplinare care să preceadă și să fundamenteze cu adevărat științific stăpînirea acestui bogat tezaur de resurse naturale. Pot să vă informez că Institutul central de biologie are deja în plan cercetări privind producția și productivitatea deltei. Îndrăznesc chiar a face apel la Comisia monumentelor naturii — care, deși a fost invitată la această masă rotundă, nu și-a trimis reprezentanții — de a se angaja mai ferm și cu responsabilitate în atribuțiile pe care le are în protecția și ocrotirea rezervațiilor din deltă, și nu numai în deltă. Toate discuțiile, ca și toate planurile noastre vor ajunge iarăși castele de nisip, dacă nu se urmărește implementarea în realitate a ceea ce se decide.

Aurel Papadopol : Consider oportun să precizăm că în toate acțiunile noastre va trebui să luăm în calcul delta așa cum este ea azi. Așa cum' o aflăm la nivelul anului 1980. Cu ceea ce are pozitiv, cu ceea ce are negativ. Să nu uităm că primește apele Dunării după ce a străbătut 8 țări, care-și deversează în ea toate deșeurile vieții moderne și mai ales atitea reziduuri industriale. Unele în concentrații destul de mari și destul de nocive ! Compoziția chimică a apei ajunge foarte complicată și foarte diversă de la o zi la alta. Trebuie ca atare studiat în ce măsură compoziția ei chimică asigură o relație normală în ciclul biologic.

Păsările, de pildă, mănîncă tot ceea ce găsesc în apă, mănîncă și tot felul de pești bolnavi de micoze și alte boli provocate de agenți chimici aduși de fluviu și astfel ele devin gazde intermediare a tot felul de boli ale faunei. Cei ce răspund de piscicultură nu vor înțelege dacă nu vor cerceta adînc cauzele, de ce producția de pește este redusă sau de ce apar unele epidemii. Pun de regulă asta pe seama păsărilor ihtiofage. În concluzie, susțin necesitatea dialogului pluridisciplinar, al cercetătorilor și al economiștilor în cunoștință de cauză unii față de alții. Nu e ușor de valorificat astăzi, în condițiile vieții moderne, resursele deltei. E însă, pe deplin posibil, dacă acțiunea va fi condusă de un factor economic inteligent, receptiv la cercetare și cu simțul perspectivei.

CICI IORDACHE ■

N.R. Considerăm transcrierea acestor opinii doar începutul unor dezbateri pe care le va organiza revista noastră privind această importantă problemă națională — cum valorificăm și ocrotim Delta Dunării. Ea făcînd parte din complexul de probleme prioritare în strategia dezvoltării — descoperirea de noi resurse și valorificarea superioară a tuturor rezervelor și resurselor naturale ale țării. Delta cu uriașele ei rezerve de hrană, de materii prime, de energie solară și eoliană nu poate sta sub semnul întrebării, ci al răspunsurilor clare și al certitudinilor, al integrării firești în circuitul economic.

C-16, o viitoare celebră combină

Acum aproape trei săptămîni, mai exact spus duminică, 11 noiembrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a efectuat o vizită de lucru pe ogoarele județului Ilfov, la Întreprinderea agricolă de stat Afumați. Cu acest prilej, secretarul general al partidului a analizat modul în care au fost aplicate indicațiile privind perfecționarea utilajelor de recoltat porumbul, organizarea lucrărilor agricole în sistem industrial, subliniind măsurile ce se impun pentru ca în anul 1980 întreaga activitate agricolă să beneficieze de utilaje moderne, cu randament sporit de lucru și cu consumuri reduse de carburanți. Presa de a doua zi a comentat pe larg acest dialog la care au participat conducerile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, motiv pentru care în rîndurile de față nu ne-am propus o reluare amănunțită a aspectelor dezbătute atunci, ci prezentarea cîtorva dintre oamenii care, în acea zi de 11 noiembrie și acolo, pe ogoarele de la Afumați, au trăit satisfacția înaltelor aprecieri pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a făcut la adresa muncii lor. Ne-am propus să-i cunoaștem pe proiectanții, inginerii, maiștrii, muncitorii și combinerii care, traducînd în fapt indicațiile secretarului general al partidului, au proiectat și construit cele trei utilaje ce au fost supuse experimentării în condiții reale de lucru : combina de recoltat porumbul în știuleți pe patru rînduri, combina de recoltat porumbul boabe pe șase rînduri (combină care poate fi folosită și la recoltarea florii-soarelui) și combina pentru recoltat porumb boabe sau știuleți pe opt rînduri. Acestor trei utilaje li s-a adăugat și mașina de mare productivitate pentru strîngerea și tocarea cocenilor, precum și mașina de încărcat și transportat coceni.

L-am abordat, așadar, pe inginerul Carol Solomon, șeful unui larg colectiv de specialiști care, după o strădanie de aproape patru ani, au reușit să realizeze un utilaj unic în lume, combina de recoltat porumb boabe sau știuleți pe opt rînduri, o viitoare celebră combină care se numește, deocamdată, „C-16", cifrele indicînd mărimea în metri a buncărului sau a tobei care face bătaia. Ar mai fi de spus, încă de la bun început, că viitoarea celebră combină C-16 poate fi adaptată și pentru recoltatul cerealelor păioase sau a florii-soarelui.

„Istoria combinei pentru opt rînduri, avea să ne declare inginerul Carol Solomon, proiectată în întregime de specialiștii institutului nostru și fabricată aici, în atelierul de microproducție al institutului, este, ca să zic așa, simplă. Adică, în anul 1975, într-o vizită efectuată la Belciugatele, tovarășul secretar general al partidului ne-a îndemnat să diversificăm potențialul de lucru al combinei „Gloria", sau, cum i se mai spune, „C-12". Am avut onoarca să fiu de față la acea vizită. După aproape 4 ani, iată, am izbîndit să ducem la capăt sarcina încredințată, realizînd prototipul unui utilaj care, în ceea ce privește recoltatul porumbului pe opt rînduri, este unic în lume. De ce tocmai noi ne-am propus și am realizat un astfel de utilaj ? Pentru că țara noastră este una din cele mai mari producătoare de porumb din lume. Caracteristica de bază a acestui utilaj, alcătuit din 11 800 de repere, ar fi aceea că pe un singur șasiu pot fi montate toate echipamentele fără să se opereze vreo dezmembrare a organelor de pe mașină. Vreau neapărat să subliniez că exact aceasta a fost indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu care a sesizat că principala problemă a unor combine complexe este cea a funcționalității multiple în condițiile unei întreținer simple și ușoare".

Noutățile pe plan mondial ale combinei „C-16" sînt, după spusele aceluiași interlocutor, următoarele : pentru culegerea porumbului boabe, combina este dotată cu un agitator suplimentar de scuturare, dispozitiv care, după cum s-a dovedit la experimentările de pînă acum, este mult superior tuturor dispozitivelor cunoscute la ora actuală în lume ; sistemul de avertizare a unei eventuale defecțiuni a organelor de pe mașină în timpul regimului de funcționare este alcătuit dintr-un circuit electronic care afișează pe un ecran organul defectat și, în același timp, scoate combina din lucru ; toate comenzile utilajului sînt acționate de la un panou cu butoane, ceea ce conferă mașinii o manevrare suplă, ușoară și o fiabilitate ridicată. Amănunt nu lipsit de importanță : cu excepția transmisiei hidrostatice la sistemul roților de transport, care a fost adusă din import, întrucît, deocamdată, nu fabricăm la noi în țară pompa hidrostatică specială și nici motorul de acționare, celelalte componente ale mașinii sînt de fabricație indigenă și ele aparțin, ca să dăm doar trei exemple, întreprinderilor „Independența" din Sibiu, I.P.R.S.-Băneasa și „Electromagnetica"-București.

„Precizînd că, avea să ne spună inginerul Carol Solomon, la institutul specializat al M.I.C.M. există un studiu privind fabricarea la noi în țară și a acelui sistem de transmisie hidrostatică, precum și a motorului adecvat, să mai adaug că mașina dispune de un sistem de ventilație cu curent de aer uniform, precum și de un elevator unic, același atît pentru porumb, cît și pentru grîu. În ceea ce privește performanțele combinei, ea ajunge să recolteze 60—80 tone de porumb boabe pe zi, atingînd recordul de 120 de tone, iar pe regimul de recoltat porumb în știuleți are o viteză medie de 60—80 tone, situîndu-se, ca record, în jurul a 100 tone pe zi. Mai concret, în numai 10—14 minute umple o remorcă. Asta înseamnă că în jurul combinei trebuie să roiască remorcile ca albinele în jurul stupului, întrucît ar fi mare păcat și pagubă ca, după ce a umplut o remorcă în doar 10 minute, combina să fie obligată să stea 20 de minute pînă vine o altă remorcă. Cu alte cuvinte, combina „C-16" presupune o riguroasă organizare a campaniei de recoltare".

„Numele celor care au creat combina, avea să continue inginerul Carol Solomon, sînt următoarele : inginerii Teodor Teodorescu, Florian Popescu și Dorina Alexe, ultimul fiind detașat de la „Semănătoarea" pentru montarea instalației hidraulice. Dar, firește, să nu-i uităm pe colegii noștri de la I.C.M.A., unitate specializată pentru experimentări : inginerii Constantin Dobrescu, Horia Begheș și Demostene Boroș, plus combinerii Gheorghe Hera și Anghel Costea. Au muncit alături de noi proiectanții Nanu Farin și Robert Hariton, cel de-al doilea detașat de la „Semănătoarea" pentru proiectarea cabinei. La loc de cinste se situează echipele din atelierul nostru de microproducție, echipe din care au făcut parte tehnicienii Cristu Farin, fratele proiectantului Nanu Farin, Ene Nicolae, maiștrii Ion Miinea, Roland Niță, Marin Neagu și Ion Neagu, precum și trei muncitori de real talent și pricepere, Gheorghe Simion, Ion Butacu și Ion Budașcu. Cam aceștia sîntem, în linii mari, cei care ne-am bucurat din toată inima în clipa în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a dat o înaltă apreciere muncii noastre. Și, în numele tuturor, țin să-l asigurăm pe secretarul general al partidului nostru că vom face totul pentru mecanizarea totală a agriculturii noastre".

VICTOR NIȚĂ ■

FUNCȚIA DE COMANDĂ

Așezîndu-se firesc la cumpăna dintre decenii și cincinale, Congresul nostru, al fiecărei sufläri românești, a înfățișat națiunii și lumii întregi bilanțul veridic și rodnic al trudei unui popor hotărît să biruie, în cel mai scurt timp, condiția apăsătoare a subdezvoltării, lăsată nouă moștenire de o istorie milenară, încrîncenată și plină de jertfe. Și deopotrivă, prin glasul celui ce ne conduce și răspunde în fața istoriei de destinele noastre, cu supremă cinste și eroică dîrzenie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au fost reafirmate, hotărît, calm și cu încredere deplină, coordonatele și obiectivele strategice ale înălțării armonioase a patriei în acest final de veac furtunos. Congresul, ca și întreaga națiune, și-a însușit cu entuziasm fierbinte teza fundamentală potrivit căreia **„în cincinalul viitor, un rol tot mai important revine științei — factor determinant al dezvoltării societății... astfel încît deceniul următor să devină cu adevărat deceniul științei, tehnicii, calității și eficienței".**

Prin urmare, obiectivele noastre strategice viitoare, mai mult și mai intens decît oricînd în trecut, urmează a fi înfăptuite pe baza celor mai avansate soluții tehnico-științifice sau, altfel spus, prin promovarea noului valoros pînă în cele mai intime fibre ale organismului socio-economic național. Dar nivelul dorit de calitate și eficiență a muncii, a întregii noastre activități economico-sociale, nu se poate îndeplini numai prin lozinci, ci prin munca pasionată și eroică, concretă și vie, a unor colective de oameni înarmați cu o înaltă cultură tehnico-științifică, capabili să-și însușească continuu și să aplice operativ tot ce s-a creat mai valoros, în primul rînd în țară, dar și peste hotare, beneficiind, totodată, de o organizare optimă.

Meditînd la trecut și viitor, cu documentele Congresului în față, mă întreb neîncetat, cum ar trebui să procedăm pentru a evita greșelile și pierderile anilor precedenți. Printre altele, m-am oprit cu insistență asupra condiției care în teoria și practica organizării și funcționării sistemelor poartă numele de **„funcție de coordonare"** sau **„funcție de comandă".**

Oricît de valoroase ar fi elementele structurale ale unui sistem activ, dacă funcția coordonatoare sau de comandă nu se ridică la nivelul optim al cerințelor specifice sistemului, activitatea acesteia va fi profund degradată sau chiar nulă. Să exemplificăm.

Într-un conflict militar, distrugerea funcției centrale de comandă conduce în mod inevitabil la dezorganizare și înfrîngere. O orchestră, oricît de străluciți ar fi interpreții, al cărei dirijor nu cunoaște partitura sau dă intrările instrumentelor la întîmplare, va compromite, în mod sigur, întreaga audiție. În sfîrșit, se știe că într-un organism viu, lezarea unor funcții în centrala de comandă — creierul — conduce la grave anomalii de coordonare în mișcările și acțiunile întregului corp.

M-am oprit, deci, nu întîmplător asupra rolului extraordinar ce revine funcției de comandă în înfăptuirea programului strategic al patriei noastre socialiste. În ansamblul sistemului nostru economic și social, desigur, avem de-a face cu mii de funcții de comandă, amplasate în toate celulele, unitățile, organele sau nivelele de organizare ale țării. Dar funcția de comandă nu este o noțiune abstractă, ea se realizează viu și activ, prin oameni promovați în posturile de coordonare, potrivit cu o serie de criterii specifice. Putem spune, fără riscul de a greși, că realizarea obiectivelor majore ale oricărui popor depinde, într-o măsură covîrșitoare, de următoarele condiții esențiale : a) afașamentul ferm și necondiționat al oamenilor puși în funcții de comandă, față de interesele și țelurile supreme ale națiunii ; b) cooperarea operativă și armonioasă dintre toate funcțiile de comandă ce și-au unit eforturile în realizarea unor obiective comune ; c) conlucrarea competentă, disciplinată și eficientă dintre oamenii puși în funcțiile de comandă și cei ale căror acțiuni le coordonează.

Prin natura activității desfășurate, am avut prilejul să cunosc nenumărați oameni aflați în funcții de comandă, la toate nivelele. O parte dintre ei, oameni minunați, își duc la îndeplinire sarcinile de răspundere în mod desăvîrșit. Alții, însă, avînd o pregătire profesională și calități de coordonare mai puțin adecvate, se străduie din greu să facă față unor îndatoriri ce depășesc capacitatea lor, dar oricum dovedesc cel puțin bunăvoință și la nevoie se bizuie pe sprijinul oamenilor din colectivul coordonat.

Din păcate, am cunoscut și oameni în funcții de comandă, care în loc să constituie factori mobilizatori și stimulatori în procesul muncii și al dezvoltării, se dovedesc mai degrabă frîne evidente în activitatea unității pe care o coordonează. Cu atît mai gravă devine situația, cînd astfel de oameni se află în funcții de comandă pentru promovarea noului sau stimularea valorilor creației originale, de orice fel.

Cunosc, bunăoară, un om, aproape de vîrsta pensiei, care ocupă o funcție importantă de comandă pentru promovarea noului din știință și tehnologie în economia românească. Pe lîngă faptul că este refractar la nou și refuză să accepte, aproape vădit, că românii pot concepe și realiza produse și tehnologii pe care statele dezvoltate industrial nu le-au făcut, omul respectiv, depășit în mod clar de propriile răspunderi, se ghidează, mai degrabă, după nefastul principiu „ceea ce știu — eu știu cel mai bine, iar ceea ce nu știu — nu există !", principiu care te poate duce cu ușurință la atitudini lipsite de patriotism. Colectivul de muncă i-a găsit acestui om de coordonare o poreclă potrivită : „omul frînă". Este evident că omul acesta a uitat, dacă a știut vreodată, cîteva caracteristici fundamentale ale funcției de comandă într-o societate dinamică cum este a noastră : funcția de comandă nu este veșnică și nu e o rușine să o părăsești, cînd nu-i mai poți face față ; nu dă drepturi și privilegii personale cu caracter special ; nu te face atotștiutor și nici atotputernic în raport cu ceilalți oameni ; nu este apanajul vreunei vîrste, ci al calității omului în cauză ; nu-ți dă dreptul să respingi noul și ideile originale, numai pe considerente personale.

Nu pot să uit un alt caz, de o natură diferită. Omul de care vorbesc a fost adus, într-o funcție de comandă, ca o speranță de bun organizator, dar fără a fi lucrat în domeniul respectiv. Se credea că va fi imparțial și drept, pentru rezolvarea unor situații ce începuseră să se deterioreze. Din păcate, la scurtă vreme după numire, datorită unor influențe nefaste pe care le-a admis și lipsei de tact cu care a început să trateze oamenii, modului brutal în care adesea discută cu oricine din subordine, unor greșeli organizatorice evidente, care mai rău au stricat decît au dres, cît mai ales lăudăroșeniei de care dă dovadă, de fiecare dată, în fața organelor ierarhic superioare, s-a constatat că activitatea de ansamblu a instituției a slăbit mult în rodnicie și eficiență, iar obiectivele de bază, unele de interes național, se află în pericol de a nu fi realizate la termenele angajate. A reușit astfel, omul din funcția de comandă, ca, într-un timp relativ scurt, să se transforme într-un „om ocolit". Ceea ce este însă și mai grav, omul respectiv, din motive strict personale, fără a analiza cu discernămînt situațiile apărute, a determinat multe demisii ale unor specialiști de bază, care după ani de acumulări au fost obligați să se mute în domenii noi pentru ei, unde vor lua totul de la capăt. Iar pentru faptul că alții au îndrăznit să critice metodele și principiile organizatorice impuse unipersonal, în prezent au de suportat rigorile unor greu mascate tendințe de răfuială. Dacă ar fi știut să asculte mai întîi oamenii, să fie informat corect și argumentat, să armonizeze acțiunile de coordonare în mod corespunzător, efectele funcției de comandă ce i-a fost încredințată ar fi astăzi cu totul altele.

Congresul partidului a subliniat cu întreaga forță rolul esențial al funcției de comandă în strategia dezvoltării naționale. **„Trebuie să adoptăm o atitudine mult mai fermă față de lipsuri și neajunsuri, să luăm toate măsurile pentru creșterea răspunderii în conducerea și buna desfășurare a întregii activități economice",** spunea, în mod răspicat, în aceste zile, secretarul general al partidului și președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Omul din funcția de comandă, mai ales acolo unde se naște și se introduce noul de orice fel, trebuie să se alăture, trup și suflet, efortului eroic depus de oameni, de tovarășii săi de muncă, atît din propria-i unitate cît și din altele, dacă situația cere, pentru a-i îmbărbăta în clipele grele, a-i stimula cînd rezistența omenească începe să se încline, a-i dojeni aspru dar drept cînd greșesc și a-i răsplăti corespunzător pentru contribuția lor efectivă la înfăptuirea obiectivelor încredințate.

ION MANZATU ■

Din nou despre:

Roata motoare

● Pentru a treia oară scriem despre roata motoare. Ultima dată am făcut-o în nr. 32 al revistei. Atunci, în august, se părea că după aproape 12 ani de discuţii, paradiscuţii şi soluţii, în sfîrşit, roata a pornit să se rostogolească pe drumul cel drept al recuperării timpului pierdut. Care este însă situaţia la zi a acestei excepţionale realizări tehnice româneşti ? Pentru a afla răspunsul la întrebare, dar şi pentru a obţine o serie de noi informaţii şi date suplimentare, redacţia revistei «Flacăra» a organizat marţi, 20 noiembrie 1979, la I.U.G. „Progresul"-Brăila o discuţie la care au participat tovarăşii: ing. Vasile Anghel, director tehnic, inginerii Gheorghe Stoica şi Gheorghe Cuzmin, ambii de la secţia roţi motoare, şi Ştefan Aramă, inginer principal II la C.C.S.I.T.U.C.D., inventator. Răspunsurile tovarăşului ing. Mihai Moraru, director general adj. al C.I.U.T.M.R., au fost consemnate ulterior, la Bucureşti. Din partea redacţiei a participat Mircea Bunea.

Mircea Bunea : Deci, situaţia la zi...

Vasile Anghel : Hm... Aş prefera să nu vorbesc despre asta. În primul rînd trebuie făcută o corecţie : motorul hidrostatic exista, nu l-a inventat Ştefan Aramă ; ceea ce a inventat simpaticul nostru inginer este ceva care i-a permis acestui tip de motor să dezvolte două viteze şi să încapă pînă şi într-o roată. De aici şi... roata motoare. Să ştiţi însă că denumirea este improprie.

M.B. : Înţeleg, dar de ce evitaţi întrebarea ?

V.A. : Nu evit nimic. Dar n-aş prea zice că sînt total de acord cu roata motoare. Sigur, acum nu mai putem da înapoi, am investit nişte bani în ea, trebuie mers înainte. De ce să mă opun ? Există însă mari greutăţi de ordin tehnologic în executarea ei. Nu spun insurmontabile, dar mari. Eu îi las să meargă înainte, cine ştie, poate îşi dau seama cît de dificilă este povestea şi se opresc singuri. Se poate chiar ca, pînă la urmă, să iasă bine. În ambele cazuri avantajul este că nimeni n-ar putea să mă acuze că n-am fost de acord cu ei, că nu doresc introducerea noului. Astea vi le spun ca să rămînă între noi, nu pentru revistă.

M.B. : Mda...

V.A. : Să ştiţi că au apărut probleme. Oţelul nu trebuie să frece pe oţel, asta-i o chestiune cunoscută, numai că unii o ignoră. De aia pe la suprafeţele în frecare veţi vedea ori oţel pe fontă, ori pe bronz, aşa «calcă» bine, asta-i elementar în organele de maşini. Inventatorii noştri n-au procedat aşa şi am auzit că au apărut aşchii de metal, aşchii lungi şi subţiri. Asta nu-i bine. Au pus şi filtre cu ochiuri de 10 microni şi tot n-au reuşit să le oprească. Ştiu eu ce să zic ?

M.B. : La Salonul naţional de invenţii am văzut că s-a creat o fontă cu grafit vermicular. Este formidabilă, deja se brevetează în R.F.G., S.U.A., Anglia. Nu s-ar mai freca oţel pe oţel, cum spuneţi că nu e bine, ar fi oţel pe fontă. Sînteţi director tehnic, o simplă dispoziţie ar propulsa urgent o asemenea soluţie...

V.A. : Ştiţi ce ? Noi de multe ori greşim şi fontele cu grafit nodular, dărămite pe asta nouă. Ba că nu se respectă temperatura prescrisă, ba că nu se respectă momentul optim, eh ! Ca să revenim la roata motoare. Încă n-am primit protecţie pentru ea. O să ne trezim că o ia careva şi o fabrică el fără să-i pese de vreo restricţie. Institutul a răspîndit desenele, din ce în ce mai mulţi proiectanţi din ţară o introduc în proiectele lor şi — telefonul primit în faţa dumneavoastră o confirmă — eu nu pot să le spun decît că n-am. N-am roţi motoare. Asta-i...

M.B. : Asta-i, ce anume ?

V.A. : Situaţia. Şi apoi roata motoare este şi neeconomicoasă. Cifrele pe care le citez acum nu sînt exacte, dar nici prea departe de cele reale. O roată motoare mă costă acum 30 000 lei. Pe un excavator am nevoie de 4 asemenea roţi (4 × 30 000 = 120 000 de lei) care înlocuiesc 2 diferenţiale (50 000 lei) şi o cutie de viteze (20 000 de lei). Deci : 120 000 — (50 000 + 20 000) = 50 000 lei. Cu atît este mai avantajoasă soluţia veche.

M.B. : Dumneavoastră ce credeţi ?

Ştefan Aramă : Că este o prostie.

M.B. : Mai înainte de a vă ruga să-mi răspundeţi de ce este o prostie cred că merită să fiţi felicitat pentru foarte proaspătul succes : cea mai mare draglină acţionată hidraulic şi construită vreodată în România s-a născut tot în mintea inginerului inventator Ştefan Aramă. Soluţia găsită poate fi brevetată.

Şt. A : Nu eu, ci colectivul de cercetare pe care-l conduc (deşi n-am statut de cercetător, sînt doar inginer principal II la Centrul de cercetări şi studii de inginerie tehnologică, utilaje de construcţii şi de drumuri) este autorul echipamentului celei mai mari dragline româneşti care, în treacăt fie zis, este prevăzută şi cu 2 roţi motoare. Echipamentul poate fi brevetat, dar eu personal nu vreau să mai am de-a face cu O.S.I.M.-ul. Întreprinderea, dacă doreşte, n-are decît să ceară să devină titulară de brevet. Eu sînt mîncat şi obosit de acest O.S.I.M.

M.B. : De ce ?

Şt. A. : Cu timpul te prinde aşa, o oboseală psihologică tot explicînd la toţi neisprăviţii zişi de specialitate că se poate ceea ce ei susţin vehement că nu se poate. Culmea normalului şi omenescului este că tot explicînd poţi greşi şi tu. E firesc. Un studiu făcut aiurea concluziona că dintr-o sută de idei noi 30 sînt reuşite tehnice, 20 sînt reuşite comerciale, iar diferenţa pînă la o sută sînt simple erori. Dar fereaşcă-te sfîntul să fii prins pe picior greşit, îi vezi că sar : «V-am spus eu că ăsta-i un dobitoc şi un impostor ?!» Sînt prea dur !? Credeţi ?

M.B. : Dumneavoastră susţineaţi...

Şt. A. : Afirmaţia că roata motoare ar fi neeconomicoasă este, repet, o prostie. Imaginaţi-vă că în loc de producţia ei obişnuită uzina de la Piteşti n-ar scoate decît 400 de autoturisme anual. Normal că într-un asemenea caz preţul de vînzare l-ar descuraja s-o cumpere pînă şi pe un maharadjah ! Avantajele se vor vedea numai cînd vom trece cu roata motoare în producţia de serie. Acum nu există aşa ceva. Neexistînd, nici proiectul nu este adaptat pentru producţia de serie. Acum se lucrează pe picior artizanal. Sigur, este un pas înainte că acum avem o secţie de roţi motoare. La suprafaţa „veche" (9 000 mp) de curînd s-a adăugat o alta (5 000 mp). În final, secţia de roţi motoare va dispune de o suprafaţă de 20 000 mp, iar capacitatea de producţie va fi de 35 000 buc./an. Atunci pînă şi orbii vor fi obligaţi să constate că roata motoare întruneşte toate avantajele promise : gabarit mic, greutate redusă, randamentul şi fiabilitatea substanţial sporite. Pentru confecţionarea unor repere există deja linii complete de maşini. Însă pentru alte repere lucrăm numai noi ştim cum.

M.B. : Eu auzisem că respectiva secţie dispune de cea mai bună dotare şi de cele mai multe cadre tehnice din toată întreprinderea.

Gheorghe Stoica : Să fie clar. 1. Nu avem forţă de muncă, iar cînd ne-am pregătit-o ori i s-a dat să lucreze altceva, aici, în secţie, ori oamenii au fost răspîndiţi prin alte sectoare, vezi Doamne să niveleze hăurile existente pe acolo. Bineînţeles că peste capul nostru. Avem maşini cu tehnicitate ridicată, calificarea oamenilor trebuie să fie pe măsură. Într-adevăr, este cea mai dotată secţie cu materie cenuşie — 13 ingineri şi subingineri. 2. Nu avem maşini specializate. Cu fondurile care ne-au fost alocate s-a adus ceeă ce s-a putut procura, nicidecum ceea ce trebuia. În condiţiile astea cred şi eu că întîmpinăm dificultăţi tehnologice. Este ca şi cînd cineva v-ar cere dumneavoastră să rabotaţi o piesă la maşina de scris ! Una-i una, alta-i alta, dar aşa se prefac unii că nu pricep de ce roata motoare nu se impune într-un ritm mai susţinut.

St. A. : Există şi altă posibilitate. Acum, oamenii o cer, o introduc în proiecte. Dar dacă ani în şir le tot spui solicitanţilor «n-am să-ţi dau» începe să li se pară că ceva este suspect, că ceva n-ar merge. Se seamănă îndoială. Cei interesaţi vor începe să o ocolească. Cînd ? Probabil că tocmai atunci cînd va fi pusă la punct producţia de roţi motoare. Atunci îi vom ruga pe refuzaţii de azi ca să ne scape de ele.

M. B. : Despre ce aşchii este vorba, ce dificultăţi au intervenit ?

Gheorghe Cuzmin : N-au intervenit la noi, ci la colaboratori, la «Nicolina» Iaşi. Tovarăşii de acolo nu prea au experienţă, nu-şi fac planul şi nu ştiu de ce să se lege. De ce aşchiile astea nu au apărut atîta timp cît încărcătoarele pe care sînt montate roţile motoare se executau la noi, în „Progresul" ? Fiindcă la noi totul mergea fără bătaie de cap, unii au crezut că treaba ar fi simplă, iar acum 5—6 ani au decis : „Să le facă Iaşul". Realitatea este că cei de la «Nicolina» n-au dotare, nu au nici măcar o pompă de mînă cu care să introducă uleiul pe o conductă. Apoi, încă mai sînt pe acolo meseriaşi care continuă să creadă că „lasă că merge şi aşa", iar practica dovedeşte că nu merge, n-are cum să meargă, pentru că roata motoare e tehnică de vîrf. Apoi mai intervine ceva : cum se face că, chiar acolo unde s-au observat aşchiile metalice elementele roţii motoare nu au prezentat nici o zgîrietură ? De vină sînt pompele folosite în ultimul timp. Noi avem în uzină utilaje a căror instalaţie hidraulică a fost făcută de inginerul Aramă şi care merg de ani buni. Un încărcător DD—45 a bătut toate recordurile, merge din 1973 !

M. B. : Se vorbeşte că la Iaşi s-au făcut şi unele modificări neaprobate de dumneavoastră.

Gh. C. : S-au făcut, e adevărat. Printre oamenii de specialitate circulă chiar următoarea zicere : „Cine a făcut încărcătorul mic (0,7 mc) a vrut să dovedească că ştie să facă o maşină. Cine a făcut încărcătorul mare (1,2 mc) a vrut să arate că ştie să deseneze". Astea sînt însă greutăţi lesne de depăşit. Sînt însă altele care ne încurcă pe noi, încurcă şi realizarea roţii într-un timp mai scurt...

M. B. : Numiţi-le.

Gh. C. : Coeficientul de utilizare a metalului este încă foarte scăzut. Ni se întîmplă să transformăm în span cam jumătate din ceea ce turnătoria, de exemplu, ne trimite spre prelucrare. Asta ar fi o dificultate. Există şi alta. Organizarea actuală a întreprinderii ne iroseşte o groază de timp. Am spus că nu avem maşini specializate şi că lucram „pe picior". Asta înseamnă că trebuie lucrat cu proiectantul în secţie, aşa cum s-a procedat recent cu draglina, iar rezultatul s-a văzut : au fost răsturnate şi cele mai optimiste preziceri, termenul real a fost scurtat cu două luni. Dar nu. Ştiţi care-i fluxul ? Proiectare; tehnologie, proiectare S.D.V. (scule şi dispozitive verificatoare). tehnologie S.D.V., executare S.D.V., omologare S.D.V. Acestea toate sînt servicii cu şefi în regulă şi răspund de activitatea întregii întreprinderi. Ca să-ţi facă unul o modificare trebuie să i te adresezi în scris, fiecare şef înţelege altceva pentru că la facultate n-a învăţat despre roata motoare ; ea se face vinovată că abia a fost inventată ; apoi lanţul este parcurs invers, dar tot cu hîrtii şi cu adrese, că te şi lipseşti !

M. B. : Şi ce-aţi propus ?

Gh. C. : Să ne repartizeze în secţie 5 (cinci) oameni, nici măcar dintre cei mai buni, ca să stea cu noi aici, permanent, şi să modifice pe loc ceea ce este de modificat. Dar propunerea a fost respinsă.

M. B. : De ce ?

St. A. : Era prea deşteaptă, cum să accepţi aşa ceva ? Dacă astfel se dovedeşte că e şi mai uşor de lucrat şi mai rentabil, s-ar putea ca cineva, în sfîrşit, să întrebe : dar serviciile astea la ce ne folosesc ? Ce să-i răspunzi, că la nimic ? Unde am ajunge ?

Mihai Moraru : La propunerile acestea ne vom mai gîndi şi sperăm într-o rezolvare a lor în timp util. Ca director general adjunct al C.I.U.T.M.R. pot afirma că nu roţile motoare sînt vinovate de fenomenele tehnice semnalate la încărcătoarele produse la Iaşi. Lipsa de acurateţe tehnologică, pe de o parte, şi calitatea pompelor importate, pe de alta, sînt explicaţiile căutate de dv. În ceea ce ne priveşte, la Brăila, vom creşte producţia de roţi motoare conform programelor întocmite anterior. Au fost asimilate toate trei tipurile de roţi motoare destinate transmisiilor, troliilor, motoarelor. Au fost asimilate roţile motoare din generaţia a doua şi a început lucrul pentru cele din generaţia a treia. Concomitent realizării motoarelor hidrostatice lucrăm la un tip simplificat de tehnologie. În ultimul timp n-am mai recurs la importul unor maşini specializate întrucît, cu modificările preconizate de noi, putem satisface dezideratele tehnologice ale roţilor motoare.

MIRCEA BUNEA

Viitorul înseamnă, concret, forţa noastră de-a face-n lume loc noului

„Îmi aduc bine aminte şi ziua, nu numai anul, era în 1970, în primăvară, înainte să înceapă inundaţiile, în Bucureşti era o zi înaltă, senină, era o zi foarte frumoasă şi cum mergeam către Comitetul Central, de pretutindeni, în aerul cald de aprilie, nu ştiu de ce am reţinut eu acest amănunt, părea că vine parfumul proaspăt, abia născut, al florilor de liliac. Fusesem convocat, împreună cu academicianul Cristofor Simionescu, directorul Institutului de chimie „Petru Poni", la conducerea superioară de partid. Am arătat atunci cînd tovarăşul Nicolae Ceauşescu ne-a întrebat dacă putem pune la punct un procedeu de producere a pielii sintetice, în ce stadiu ne aflăm cu cercetările noastre în domeniul polimerilor, iar stadiul acesta, spre mareă noastră mulţumire, era destul de avansat şi original încît să ne putem lua angajamentul de a duce la capăt obiectivul pe care ni-l cerea, secretarul general al partidului. Apoi ne-am întors acasă. A urmat munca. Ani de zile".

În lume, îmi spune în continuare doctor inginer Adrian Caraculacu, sînt mulţi cei care au încercat sau încearcă să fabrice piele sintetică, din simplul motiv că pielea naturală nu mai ajunge pentru încălţămintea şi îmbrăcămintea atîtor oameni. Cei ce au urmărit politica dezvoltării, zice inginerul ieşean, observă cu uşurinţă că în domeniul acesta s-a petrecut un fenomen întru totul asemănător celui privind energia, în primul rînd o creştere rapidă a preţurilor aflate într-o cursă neîncetată. Aşa se explică de ce, încă în urmă cu cîţiva zeci de ani, lumea a început să caute un înlocuitor cît mai apropiat de calităţile pielii naturale. Primele încercări, aşa cum era de aşteptat, n-au fost prea reuşite. Pielea crăpa la frig, nu avea porozitate, nu avea permeabilitate la vapori, într-un cuvînt nu avea calităţi igienice. Doar ca să ne facem o idee despre amploarea resurselor financiare prin care se încercau rezolvările problemei, ar trebui să arătăm că firma „Dupont" din Statele Unite ale Americii, de exemplu, a cheltuit 100 de milioane de dolari în 20 de ani de lucru, de cercetări, şi a produs un tip de piele sintetică ce n-a avut, în acea formă, succes pe piaţă. În lume, adaugă inginerul ieşean, există zeci de variante ale tehnologiilor de fabricaţie a pielii sintetice, dar tehnologiile de bază sînt numai două: una aparţine firmei americane amintite, iar cealaltă firmei „Bayer" din R.F.G. Noi, continuă Adrian Caraculacu, aveam de ales: să cumpărăm licenţă de la una din ele, dar o asemenea licenţă costă extraordinar de mult, ori să gîndim cu capetele noastre, aşa cum ne cerea tovarăşul Nicolae Ceauşescu, şi să descoperim singuri principiile unei noi tehnologii. Este vorba, într-adevăr, de principii inedite, despre o tehnologie originală şi deci unică în lume. Instalaţia românească de producere a pielii sintetice este total diferită de cele străine. Şi dacă cele două tehnologii, cea americană şi cea germană, folosesc aproape aceleaşi materiale, tehnologia românească apelează la alte materii prime de bază şi foloseşte o altă cale de sinteză.

„Moldotan, rezultatul cercetărilor noastre — subliniază chimistul Adrian Caraculacu — este un polimer cu o structură originală. El se deosebeşte de ceilalţi polimeri folosiţi în lume prin natura unuia dintre componenţi, care permite o coagulare rapidă, o viteză de prelucrare sporită şi proprietăţi mecanice superioare. Testele sînt încheiate. Un eşantion de piele sintetică trebuie să reziste, de exemplu, la două sute de mii de flexiuni în condiţiile unei temperaturi de minus 20 de grade. Se adaugă apoi permeabilitatea la vapori, la aer, rezistenţa la sfîşiere, la tracţiune, la compresie, la cusături. Or, ce ne spun testele? Ele ne spun, nu spun eu, pielea sintetică românească nu este inferioară prin nici o caracteristică a ei pielii sintetice fabricate de către alţii. În plus, prin anumite calităţi, ea este superioară".

Pe data de 29 august a.c. s-a hotărît începerea producţiei continue la Întreprinderea de piele sintetică Bucureşti, pe baza ideii chimiştilor de la Institutul „Petru Poni" din Iaşi. De fapt, zice Adrian Caraculacu, această idee aparţine tuturor celor ce-au contribuit cu munca lor şi s-au străduit ca ea să prindă viaţă: celor de la Combinatul de fire şi fibre sintetice Săvineşti, de la „Sintofarm", de la Institutul de cercetări pentru pielărie-încălţăminte, comisiilor de specialitate de la Institutul central de chimie din Bucureşti.

Dar n-a fost, desigur, o singură idee. Colectivul de chimişti condus de Adrian Caraculacu, acest colectiv de oameni pasionaţi, devotaţi meseriei şi slujirii intereselor ţării, au semnat de-a lungul anilor în care se străduiau să înfăptuiască sarcina trasată de secretarul general al partidului, 20 de brevete de invenţii. Dintre cei 25 de oameni, cîţi numără această echipă, amintim cîţiva: Valeriu Popescu, Ioana Beştiuc, Constantin Ciobanu, Georgeta Caraculacu, Alla Barbălată. Dar tuturor celor douăzeci şi cinci le aparţin ideile care au chemat idei, soluţiile cu aplicabilităţi multiple şi valoroase, reprezentînd un grad de prelucrare foarte avansat al produselor petroliere. La institutul ieşean „Petru Poni" munca oamenilor este creaţie. Rezultatul efortului, zice Adrian Caraculacu, este acesta:

„N-am făcut decît să ne pregătim pentru viitor! Chimist fiind, v-am spus ce-am realizat. Om fiind, mă gîndesc că tovarăşul Nicolae Ceauşescu ne cerea încă de-acum aproape zece ani rezolvarea unei probleme foarte actuale azi. Să ne gîndim, aş zice, cu toţii la acest lucru. Fiindcă viitorul este reprezentat, concret, chiar de forţa noastră de-a face-n lume loc noului".

DUMITRU CONSTANTINESCU

Legea ne apără: s-o cunoaștem, s-o respectăm!

S-a mai născut un om

Sîmbătă, 3 noiembrie, noaptea, la Brăila s-a născut o fetiță de 2,6 kg. Mama ei, Carmen Vasile, a botezat-o GLORIA. Pe 5 noiembrie, Gloria avea două zile, era luni și mama ei, împreună cu alte cîteva mame, s-a deplasat, însoțită de o asistentă sanitară, la Consiliul popular. Gloria devine cetățean al Republicii Socialiste România. Mama ei s-a întors la maternitate plîngînd. Nimic din viața ei anterioară n-o pregătise pentru eventualitatea de a naște un om fără șansele naturale ale oricărui alt om: de a fi dorit, așteptat, iubit.

Pînă la vîrsta de 25 de ani, Carmen Vasile a fost pe rînd o fetiță obișnuită, o adolescentă cu jurnal de adolescentă, o tînără normală cu iluzii și deziluzii, cu eșecuri și succese, cu cîțiva prieteni, doi sau mai mulți bărbați în care a crezut, i-a iubit și pe care i-a părăsit amînînd mereu căsătoria în căutarea unui EL cît mai aproape de visurile din jurnalul de adolescentă. Unicul succes, cea mai mare izbîndă a vieții ei a fost reușita la Facultatea de filologie din Galați. A plîns, s-a alintat, a zburdat și a revenit mereu în intimitatea familiei la o vîrstă cînd colegele ei de liceu erau soții și mame. Maturizarea ei tîrzie este legată tocmai de această intimitate de familie în care ea s-a simțit bine întîrziind luarea în posesie a statutului de adult. Mama i-a fost profesoară, cerc de prieteni, colegă, tovarăș de joacă, stăfuitor, confident.

Murind, mama a luat cu ea totul. Rătăcind în golul lăsat în urmă de dispariția mamei, Carmen întîlnește un bărbat pe care vrea să-l prefacă în tot ce i-a luat mama. Carmen nu mai are puterea de a urma facultatea. Fără mama ei, visul de demult și-a pierdut contururile, consistența materială. Are nevoie de căldură, și nu știe cum s-o capete. În loc să meargă la facultate, îl așteaptă pe el, abulică, în sala de așteptare a portului și mai tîrziu, întrebată fiind de el. „Unde te duceai cînd lipseai de la facultate? Mama te conducea la gara fluvială, îți dădea bani de drum, plecai, dar la facultate erai absentă. Unde te duceai? — ea tace, fiindcă răspunsul i se părea prea anost ca să fie crezut și nu lui i-l putea da. Ar fi trebuit să adauge: Mi-a dat bani cîteva zile, apoi tu n-ai mai avut slujbă, și nici bani și eu am înțeles și nu mai puteam cere, mai ales că eram însărcinată. Și dezamăgită, uluită că pierduse totul atît de repede, atît de firesc: dragoste, facultate, familie.

Alungată de gelozia soțului, Carmen hoinărește prin parcuri, rabdă de frig și de foame, cunoaște mizeria și deznădejdea, se cuibărește în cele din urmă la cîțiva prieteni ai mamei.

Tristă dar firească chiar și pînă în acest punct al ei, povestea lui Carmen dobîndește semnificațiile tragice printr-o coincidență. Tatăl ei dorind să-și refacă viața cu o altă femeie își amintește că fata lui, fosta lui fetiță pe care o iubise, nu-l ascultase și se căsătorise împotriva voinței lui. O alungă și el și pentru ca gestul lui să aibă o justificare o condamnă, o acuză cu chiar învinuirile soțului gelos. La intervenția autorităților municipale, Carmen era însărcinată în luna a șasea, tatăl îi găsește o gazdă și o cămăruță friguroasă, cumpără cîteva kilograme de șipci și un godin și așa prea mult pentru o femeie cu moravurile pe care le are, pretinde el, și tovarășa funcționară de la consiliul popular îl crede pe el, trecutul lui fiind mai plin de fapte bune decît al fiicei lui. Este chiar impresionant pînă în ce punct o uscăciune sufletească se poate înțelege cu o altă uscăciune sufletească. Tovarășa funcționară bifează o nouă realizare și reține că despre Carmen Vasile, despre decăzuta Carmen Vasile nu e indicat să se mai vorbească. Carmen Vasile naște o fetiță în noaptea de 3 noiembrie și luni, 5 noiembrie, în fața primarului orașului, tovarășul Ion Nicolae, și a medicilor Gheorghe Dachin și Mihai Enăchescu, plînge și plîngînd spune: „Nimeni nu poate știi cît am suferit ca să nasc acest copil. Nimeni, nici el (soțul — n.n.), nici tata, și nici nimeni. Nu vreau să-l las la Casa copilului. Vreau să-l cresc eu. Oricît de greu o să-mi fie, vreau să-l cresc eu". Tatăl ei n-are o părere prea clară. Să și-l crească! Dacă l-a născut să și-l crească, repetă cu toate că același îndemn i se poate adresa și lui.

— N-ați știut, deci, că aveți o nepoțică.

— Acum am aflat. Mi s-a spus că sînt chemat aici și cînd am venit mi s-a spus că am o nepoțică.

— Cum o cheamă?

— Nu mi s-a spus.

— Ați întrebat?

— De ce să întreb?

— Sînteți bunic. Ați adus ceva fiicei dv., nepoatei....

— V-am spus: n-am știut că a născut.

— A născut de trei zile, era firesc să știți.

— I-am cumpărat lemne... În tramvai, cînd ne-am întîlnit ultima oară, i-am dat două sute de lei...

— Ați pus-o să semneze?

— De ce să n-o pun? Ca să zică pe urmă că n-a primit nimic de la mine?

— Unde va merge după ieșirea din spital?

— A făcut un copil, să și-l crească! Eu i-am găsit o gazdă, i-am cumpărat șipci, godin...

— Ca tată și bunic nu vă e necunoscut faptul că un copil trebuie îmbăiat, hrănit, că însăși mama are nevoie de ajutor, de o povață. Se poate descurca o ieluză singură, într-o cameră cu godin și șipci?

— Are vecini.

— Tovarășe Jipa, ați descris-o pe fiica dv. în culori ce au determinat mai mulți funcționari să considere că au de-a face cu o depravată de care nu merită să ne ocupăm. Concret, de ce o acuzați?

— După moartea mamei ei, am plecat împreună la Brașov. Eu am rămas în cameră la hotel și ea a plecat cu o fostă colegă să se plimbe. Spre seară am primit telefon de la colega ei. Mă ruga s-o las pe Carmen să doarmă la ea. Ulterior, răsfoindu-i jurnalul, am aflat că în noaptea aceea a dormit la un bărbat.

— Cîți ani avea?

— 25.

— Mai departe.

— Tot din jurnalul ei am aflat că plecările ei la București erau legate tot de un bărbat.

— Cel de la Brașov?

— Nu știu.

— Tot 25 de ani avea?

— 24—25.

— Nu era căsătorită?

— Nu.

— Bolnavă?

— După moartea mamei ei a avut un șoc psihic puternic și a fost internată.

— Mai departe.

— Cum mai departe?

— Ce a mai făcut?

— Multe. Cînd l-a cunoscut pe actualul ei soț mi-a spus că are nevoie de bărbat și că se mărită. Pe urmă a mai spus că nu se mai mărită, dar s-a măritat. M-a mințit că se duce pînă la o prietenă și ea s-a dus la el. A abandonat facultatea. Zicea că se duce la cursuri și ea de fapt era exmatriculată, pentru absențe. Ce vreți mai mult?

— Pentru ce mi-ați spus pînă acum merita s-o trageți de urechi și să-i dați două la spate, deși părerea mea este că n-ați înțeles nimic din boala fiicei dv., din deruta și criza afectivă pe care a traversat-o. Nici dv., nici soțul ei, nici cei care au ascultat-o. Ați vrut cu orice preț o fiică, respectiv o soție, studentă, n-ați înțeles că după moartea mamei avea nevoie de altceva, un timp, și ați alungat-o însărcinată, în frig, fără mijloace materiale de întreținere, fără să vă intereseze soarta copilului, viața a doi oameni. Ce importanță mai avea faptul că odată, demult, v-a mințit, în fața maternității, a dorinței ei de a avea un copil pe care chiar îl avea?

— I-am dat bani și o să-i mai dau, dar acasă n-o primesc. Soția mea nu-i de acord.

— Nici acum nu înțelegeți că nu de bani are nevoie fiica dv în primul rînd?

N-a înțeles, n-am putut să-l facem să înțeleagă, patru oameni primarul municipiului, tovarășul Ion Nicolae, medicii Gheorghe Dachin și Mihai Enăchescu, și cu mine, că în această iarnă do oameni, unul dintre cei mai tineri cetățeni ai țării, Gloria Vasile, și fiica lui Carmen Vasile, se găsesc nu în fața ședinței de analiză a activității și conduitei lor de pînă acum, ci în fața unui examen aspru, al supraviețuirii, hotărîtor și irepetabil, că în această omenească încleștare termenii prin care ne asumăm răspunderile fiecare, societate și familie, sînt cei ai ONOAREI și DATORIEI. „Să și-crească" a fost tot ce-am putut scoate de la un bărbat pentru care, la sfîrșitul drumului, nepoții sînt sau ar trebui să fie totodată speranță și împlinire.

După două săptămîni aflăm prin telefon de la directorul Maternității din Brăila dr. Gheorghe Dachin, că societatea și-a făcut datoria; a preluat, prin grija municipalității și personal a primarului Ion Nicolae, obligația de a veghea asupra sănătății și vieții Gloriei și a lui Carmen Vasile; mamă și copil, s-au mutat într-o garsonieră, au primit necesarul material pentru începutul drumului ce le așteaptă și garanțiile că acest necesar va dăinui; și mai aflăm că în ciuda acestor măsuri mamă și fiică continuă să înainteze pe făgașul vieții sub semnul incertitudinii. Carmen se încrîncenează în dorința ei de a-și crește singură copilul de care își leagă acum rosturile vieții ei viitoare. Gloria însă, a cărei viață a început sub zodia potrivniciei, are nevoie de îngrijiri speciale, îngrijiri pe care Carmen nu știe s nici nu poate să i le dea. Mai crede încă și noi o înțelegem, că tatăl și mama vitregi se vor trezi într-una din diminețile lor din urmă roși de remușcări tardive și-i vor da ceea ce nimeni altcineva nu-i mai poate da afecțiunea de părinte. Ar mai fi desigur soțul, Panait Vasile, tatăl fetei, dar un bărbat capabil să se îndoiască de calitatea lui de tată nu este un bărbat pe care o femeie îl poate iubi și nu de la el poate veni ajutorul afectiv de care au atîta nevoie două ființe cu sensibilitate normală.

S-a mai născut un om, o fetiță, Gloria, de 2,6 kg, și destinul acestei înfiripări de viață a balansat între obtuzitatea solidară a unui soț gelos, a unui bunic reînsurat și a unei funcționare cu sentimentele extirpate și capacitatea de intervenție a unei societăți pentru care noțiunea de om începe totdeauna cu UN OM, cu FIECARE OM.

Soțul-tată va mai încerca și cu alte femei să-și cîrpească viața betegită și infirmitatea sufletească. Tatăl-bunic se va îndestula poate cu soția sa pînă la sfîrșitul zilelor lor. Gloria și Carmen luptînd cu ajutorul societății împotriva vitregiei ridicată în calea lor de obtuzitate, placiditate, egoism, gelozie, meschinărie și uscăciune sufletească obțin dreptul la durere, suferință și bucurie curată, la o viață demnă.

Din nou despre iubire pur și simplu

Și din nou cuplul etern: o femeie — Ileana, telefonistă, și un bărbat — Grigore Stere, mecanic de întreținere în delegație la Tîrgoviște. A așteptat-o după program Acasă, la mama ei, s-a destăinuit. N-ar vrea să mai aștepte. Ori de cîte ori a zăbovit, a ieșit de-a-ndoaselea. Boală lungă, moarte sigură. Ileana e drăguță (îi place!) și cuminte (pînă s-a terminat programul a avut răgaz să-și dea seama!). Vrea să se însoare, deci. La 36 de ani e grăbit. Are mașină. Așteaptă apartament de la întreprindere. În apartament ar sta bine o nevastă și mai mulți copii cu bucle blonde, ca ale Ilenei. Mai demult a suferit o condamnare de șase luni. De-atunci n-a mai pus alcool în gură, nu știe ce-i o circiumă și nu mai ridică vocea la nimeni.

Iată apartamentul! i-a spus la București, după un timp. Iar aici sînt actele pentru mobilă. Mîine o ridic. Inclusiv mobila pentru camera copiilor. E timpul să te grăbești, deci. Și iarăși i-a spus cît e de drăguță și de cuminte și ce multă nevoie are el de o familie, de o soție iubitoare și de copii, cărora să le închine zilele, nopțile, puterea, dragostea, ambiția, totul. Ileana, de ce te codești, ce nu ți-e limpede, ce îndoieli ai, am impresia că te roade ceva, mai vrei ceva, spune-mi?

Flori! a răspuns ea. Multe flori. Nu sînt foarte liniștită, mi-e inima cît puricele, mama ar urma să rămînă singură... Florile mă liniștesc... Și el a zis că de a doua zi începînd casa ei va fi mereu plină de flori.

Ea l-a crezut și după nașterea fetiței, a primei fetițe, el s-a încadrat, după program, cu jumătăți de normă, la I.A.S.-urile din jurul Capitalei. Cadoul lui de ziua fetiței urma să fie un apartament proprietate personală. Duminicile cutreierau cartierele, se opreau pe șantiere, întrebînd de un apartament disponibilizat. Nopțile, îl aștepta în bucătărie, îi punea să mănînce, și după ce el, frînt de oboseală, mergea la culcare, ea zăbovea cu vasele și micul dejun pentru a doua zi, cînd se trezea la cinci ca să-l scoale pe el la cinci și jumătate, micul dejun, mîncarea fetiței, rufele la spălat, piața... „Nu-mi place că ești tristă și palidă" îi reproșa el. „Ce-ți lipsește? Muncesc de mă spetesc și în loc de zîmbet și căldură mă primești cu aerele astea de înmormîntare". „Sînt singură." Și fiindcă el începea să se înfurie, ea adăuga: „Nu dorm de grija fetei și a ta. Vreau să termin totuși liceul la seral. Tu ai uitat pînă și de flori, promisiunea ta solemnă..."

A doua fetiță a venit după doi ani, înainte ca el să fi găsit un apartament pe gustul lui și după ce investise o groază de bani în covoare, tablouri, aparate electrice de tot felul.

Venise victorios anunțînd un contract în străinătate pe timp de trei ani. Își vor schimba mașina, vor cumpăra apartamentul, în sfîrșit, era într-adevăr foarte fericit, totuși ea îi spuse că nu vrea să mai rămînă singură. Nu mai poate! El se neliniști: Te rog, te rog eu mult de tot, trei ani, trei ani și gata, pe urmă rămîn lîngă tine și copii, trei ani nu înseamnă nimic, azi-mîine au trecut...

Se năpustise ca o furtună, fără să se anunțe, după ce ea dusese fetele la Tîrgoviște și se încadrase, ca să poată termina liceul la seral. A răscolit toată casa și destins (nu găsise nimic din ce se temuse că va găsi) începu să plîngă. Jignită, ea se îmbățoșase. Uite-te, îi reproșa el printre lacrimi, în ce fel mă primești. Și o rigă de calcul e mai caldă. Seralul e seral. Cum suferi tu de singurătate, e de-ajuns o singură dată... De ce n-ai avut răbdare? Chiar atît de rece poți fi încît să rămîi surdă la rugămințile mele, la implorările mele, la lacrimile mele? Dar ce-a fost, a fost, i-a spus mai tîrziu mamei ei, Ileana e soția mea, mama copiilor mei, dacă a făcut ceva rău eu sînt vinovat, ea rămîne iubita mea, fetița mea cuminte și frumoasă. Numai ai grijă, mămico, de căsnicia noastră, n-o mai lăsa singură. Eu n-am pe nimeni pe lume în afara lor.

Al treilea copil a fost băiat. Naștere grea. Ea a rămas aproape un an prin sanatorii. S-a externat după moartea mamei ei, ca să-și crească copiii, cum o putea. Extenuată, a acceptat ajutorul vecinilor. S-a îngrășat și obosește foarte repede. Scrisorile lui erau blînde și rare. Obosise: își prelungise șederea cu doi ani și regreta.

După ce s-a întors, ne scrie un grup de vecini, Grigore Stere a trecut de cîteva ori s-o vadă. Parca mașina nouă într-un loc ferit, urca, elegant și proaspăt, cele trei etaje, rămînea o jumătate de oră sau o oră și apoi pleca. În mașină — o femeie. Mereu aceeași. Ne-am interesat. O cheamă Mioara V. și este medic stomatolog. Nu ne-am respecta pe noi înșine dacă am pleca de la presupunerea că relația aceasta se întemeiază pe clauzele unui contract de afaceri și plăceri. Poate că se iubesc. De aici trebuie pornit în lămurirea cazului. În afara înfățuării sale dizgrațioase, care este o chestie de educație, Grigore Stere a rămas același muncitor stimat și foarte solicitat. Ea, medicul stomatolog, are de asemenea referințe superlative. Dragostea lor nu ne-ar interesa, dacă ea n-ar presupune nefericirea și tragedia vecinei noastre, Ileana Stere. Fuga lui încheie viața acestei femei la 28 de ani. Nu apreciem în nici un fel această fugă, poate el nu suportă ideea degradării fizice a fostei lui soții, poate pur și simplu n-o poate privi, poate el însuși trăiește o tragedie, dacă privim lucrurile din această perspectivă, poate că ea îi face viața imposibilă.

Asupra plecării lui nu vrem să ne pronunțăm și pentru că nu cunoaștem felul în care hotărîrea lui va evolua în continuare. În viața noastră de familie se ivesc momente de ruptură, care de multe ori nu sînt decît simple accidentări ale urcușului. Grigore Stere n-a încercat să divorțeze și pînă nu devine publică, neînțelegerea dintre soți rămîne un secret al lor. Iată însă că Mioara V. a rămas însărcinată. Divorțul este iminent și instanța va fi pusă în fața unei dileme pe care noi, de pildă, n-am ști cum s-o soluționăm. Despărțirea în fapt există. Grigore are copii cu ambele femei. Față de Ileana are îndatoriri, inclusiv morale. Cu Mioara conviețuiește, stare de fapt, pare-se, ireversibilă. Nu accepți divorțul, încurajezi o stare de concubinaj. Îl accepți, nedreptățești o femeie și trei copii care n-au nici o vină și care într-un fel s-au sacrificat în folosul unui viitor de care acum beneficiază numai tatăl. Ce vină are copilul care se va naște? Ce vină au copiii care deja s-au născut? Toți au nevoie de Grigore Stere, dar băiatul nostru nu-i poate mulțumi decît pe grupuri: trei contra unu, unu contra trei. Iată de ce dorim să ni se cunoască părerea de pe acum: în speranța că nu se va ajunge totuși la divorț, Mioara V. nu mai este nici ea la prima tinerețe. La 32 de ani, iubirea nu mai poate fi atît de oarbă încît să nu vezi în spatele bărbatului îndrăgit soția bolnavă și trei copii față de care el n-are numai obligații materiale. Ca medic și femeie, a putut să-și controleze sarcina. Și dacă el, copilul, n-a fost zămislit în intenția unui șantaj sentimental, în fața soțului și a instanței, atunci Mioara V. a știut, spre deosebire de Ileana, ce răspundere își asumă. Ca să nu mai punem la socoteală faptul că dragostea ei (am promis că n-o punem sub semnul întrebării și continuăm să credem că legătura lor are o bază exclusiv sentimentală) a determinat atitudinea lui Grigore Stere față de soția lui, i-a dat această variantă. Dreptul la dragoste rămîne un drept imprescriptibil ca drept. Dreptul de folosință este însă un drept controlat: de inteligență, de cultură, de bun-simț, de conștiință, de lege. Ca în orice ultraj, și în dragostea Mioarei V. există o justificare: să nu se chinuie bărbatul iubit lîngă o femeie neînțelegătoare, infirmă, fatalitate sau nefatalitate, ea tot infirmă rămîne și el merită mai mult pentru ce dă societății, pentru calitățile lui morale și intelectuale. Ajunși la acest fel de justificări, părăsim însă teritoriul eleganței, al legilor noastre eterne, mîndria, generozitatea, durerea, ca să ne afundăm în lumea calculelor meschine, mărunte, de piață: Dar ea?... Eu cum?... etc. Fiindcă, pînă la urmă, după codul înalt al oamenilor, nimic nu justifică legătura Mioarei, amestecul ei în viața unei familii din care nu poate pricepe totuși nimic, atîta vreme cît durerea rămîne pentru ea un bun personal și o marfă de schimb.

NICOLAE CRISTACHE

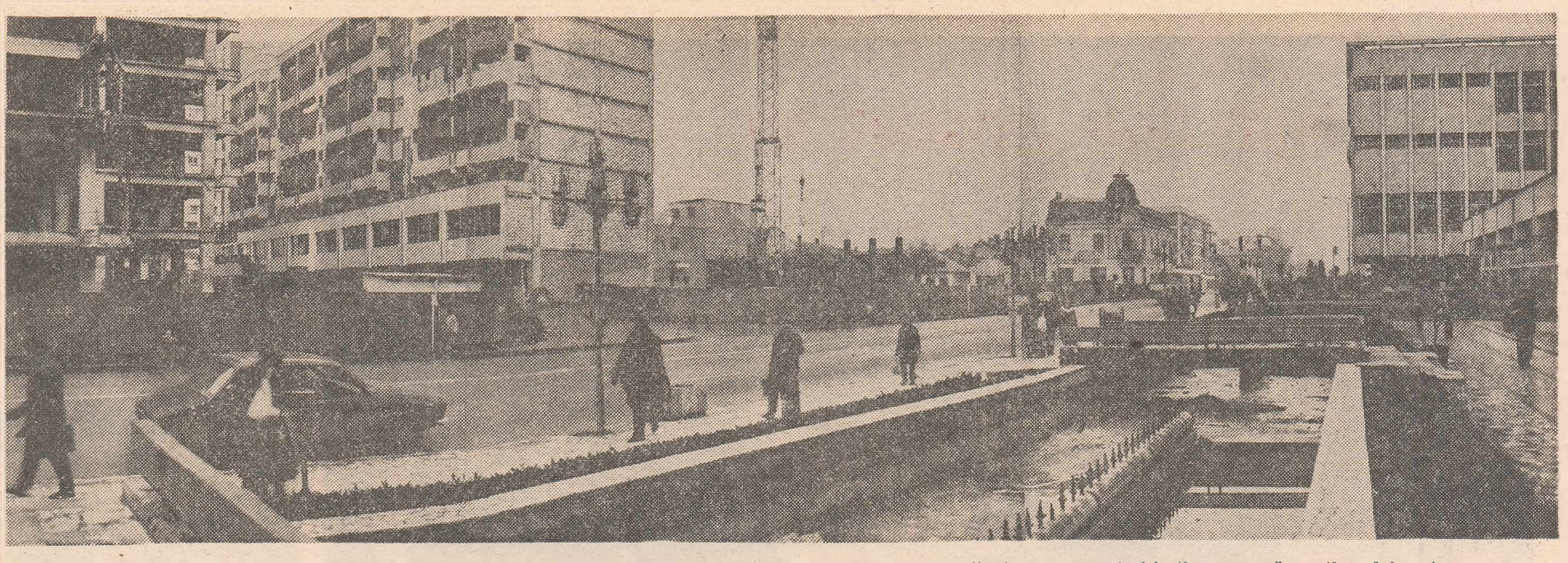

Tîrgu Jiu — un municipiu cuprins de febra înnoirilor, o vatră de oameni care și-a regăsit vocația de a se reconstrui în tipare pe măsura timpului nostru

Metamorfozele Gorjului

În umbra tutelară a Carpaților meridionali, județul Gorj își redimensionează statura de vatră de oameni, își implică oamenii în preocupări noi, renaște. Într-adevăr, acesta este cuvîntul care poate cuprinde întreaga semnificație a acestei ample metamorfoze : **renașterea.** Gorjenii au pătruns în acest secol zbuciumat cu mîinile goale, dar cu multă îndrăzneală în inimi și dacă unul dintre fiii lor, Constantin Brâncuși, le-a măsurat înălțimea aspirațiilor cu metalul unui obelisc elansat, singular pe coaja subțire a pămîntului nostru, nu este mai puțin adevărat că aceste aspirații, decenii în șir, s-au clădit pe nisipul friabil al unei istorii vitrege.

Acum, acolo unde nu le spulberă încă lama necruțătoare a buldozerelor, însemnele trecutului încă mai pot fi întîlnite sub cerul acesta fumuriu, de noiembrie, sub mișcarea din ce în ce mai cuprinzătoare a brațelor de macarale, sub liniștea de început de lume a puținelor meleaguri încă necotropite de puterea motoarelor. Ele încă mai stăruie sub cerul acestui județ, pentru că, înainte de a fi o renaștere a structurilor materiale ale Gorjului, metamorfoza aceasta a fost o renaștere a spiritului, a inimilor. Înainte de a traversa o resurecție a peisajului său material, Gorjul a trăit o resurecție a sufletelor sale, în sfîrșit solidare și subjugate de un înălțător ideal. În anii fertili ai izbînzilor socialismului, regăsită, îndrăzneala acestora rodește pentru azi, pentru mîine.

Am descins în Tîrgu Jiu, municipiu care nu este numai centrul geografic al Gorjului. Piața calmă a palatului politic și administrativ stă călare pe două secole, clădiri de ieri și unele chiar de alaltăieri își dau mîna cu construcțiile care încă emană în jur miros de tencuială proaspătă și între umerii lor pot fi întrezărite și spațiile cîtitoriilor viitorului. Peste piatra cioplită în motive arhaice a monumentului Ecaterinei Teodoroiu picură sunetele unor clopote care vin de foarte departe, laolaltă cu bătăile unui orologiu care dacă nu e străvechi e oricum foarte vechi. Dar noi știm foarte bine ce oră bate la Tîrgu Jiu. Însuși palatul politic și administrativ despre care am adus vorba privește lumea din jur, robust agitată, adînc implicată în rosturi noi, cu două fețe distincte : o fațadă coboară pe firul unor tradiții arhitectonice din veacul trecut ; cealaltă, cînd o prinde lumina din plin, ridică în privirile noastre un fior care e al zilei de azi. Însă nimeni nu le mai așază în două talere de balanță, chiar dacă sîntem tentați, cînd și cînd, să le cumpănim înțelesurile. Sudura lor, aici, în inima Tîrgu Jiului, semnifică alianța dintre tradițiile Gorjului și contemporaneitatea acestui județ.

Apoi, dintr-o dată, reveria se destramă, intrăm în probleme abrupt. Iată prima știre care se oferă unui reporter în Gorj : ieri, minerii bazinelor carbonifere Motru și Rovinari au extras 67 000 tone lignit. Înainte de a interesa un reporter, această cifră interesează un complex întreg de industrii, o țară și nu întîmplător ziua de muncă a tovarășului Nicolae Gavrilescu, prim-secretar al Comitetului județean Gorj al P.C.R., începe prin atenția acordată acestei cifre, prin evaluarea semnificației conținută în dimensiunile ei, prin recapitularea inițiativelor menite s-o revigoreze mereu. Gestul seamănă mult cu privirea reflexă pe care o aruncăm spre cadranul deșteptătorului care ne trezește în zori. Numai că nu este o privire aruncată, sumară. Să-i limpezim importanța, cît de cît, pentru că merită să o facem...

Idealul spre care tinde Gorjul, acum, întrucît nu încape nici o îndoială că mîine oamenii de pe aceste meleaguri își vor propune un ideal mai înalt, este o producție zilnică de lignit de 75 000 tone. Este mult ? Este puțin ? Este exact atît cît trebuie, astăzi, este cît prevăd angajamentele asumate aici cu luciditate și patos responsabil, este atît cît menționează sarcinile de partid și de stat încredințate gorjenilor. Lignitul fiind pîinea albă a celor două mari termocentrale de la Turceni și Rovinari, care cumulează deja 2 400 MW, oferind Gorjului posibilitatea să-și asume 18 la sută din puterea instalată a țării. Și știrile care prevestesc apropierea de acest ideal se multiplică : pe luna octombrie, minerii din Motru și-au îndeplinit integral planul de producție, realizînd 840 000 tone lignit, și au pășit cu dreptul în noiembrie ; la Rovinari, extracția se apropie de plan ; pe Jilț, în ciuda faptului că exploatarea este nouă, în ciuda condițiilor geologice grele, efortul concentrat a rodit, rezultatele obținute sînt de bun augur. Și comunicatele care le consemnează sînt pline de febra tonică a unui organism viguros.

Am călătorit în Gorj, am revenit în inima lui și ne pregătim să-i cutreierăm iar drumurile... Între două călătorii, o lungă convorbire cu tovarășul Nicolae Gavrilescu ne așază impresiile într-un făgaș ordonat de logica stringentă a dezvoltării sociale, ne spulberă nedumeriri firești într-o lume în care ceasul de azi începe cît ziua de ieri, ne deschide orizonturi spre noi realizări ale oamenilor. Și dacă vrem să trecem în revistă avuțiile de azi ale Gorjului, evident, vom începe cu pămîntul. Un pămînt sărac, abia vrîstat de cîteva lunci, cît de cît roditoare, dar aflat în mîna unor oameni în firea cărora tenacitatea s-a constituit demult în dimensiune definitorie. Ciudat, o anume mentalitate, pînă în urmă cu numai cîțiva ani, căuta să acrediteze ideea demobilizatoare că pămîntul acestui județ, care hrănise totuși un șir prelung de generații, ar fi lipsit de șansă, că agricultura Gorjului nu ar avea viitor. Și tocmai împotriva urmărilor acestei mentalități se acționează acum, recuperîndu-se în primul rînd rămînerile în urmă în ceea ce privește nivelul dotării tehnice. Apoi, culturile sînt coborîte de pe dealuri în luncile fertile, utilizate altădată exclusiv ca pășuni și redate astăzi agriculturii propriu-zise prin ample lucrări de combatere a excesului de umiditate. În sectorul zootehnic, complexe mari, moderne de creștere a animalelor sînt gata să producă sau în curs de construcție la Scoarța, Cîrbești, Căpreni și Bîlteni. La Tălpășești și Turceni au apărut structurile promițătoare ale complexelor de vaci cu lapte și un alt complex zootehnic puternic se înfiripă la Moi. Și în pomicultură lucrurile au pășit pe un drum nou, ca urmare a unei concepții care nu mai mizează pe lamentație, ci pe înnoire și perspectivă. Sînt în curs de amenajare vaste plantații pomicole și viticole, în sistem intensiv și supraintensiv, la Cîmpu Mare și Lelești. Stațiunea de la Drăghiceni și-a propus să readucă nucul în peisajul județului. Se acordă atenția cuvenită pînă și castanului comestibil, lăsat pînă acum să crească de izbeliște prin pădurile seculare ale acestui meleag. Cu alte cuvinte, s-a declanșat aici o mișcare de toată lauda, îndemnul la chibzuință se împletește armonios cu gestul cutezător și nu încape nici o îndoială că triumful adevărat al agricultorilor Gorjului nu se situcază prea departe în timp. Semnele care îl prevestesc ne stau de pe acum la îndemînă : este drept, suprafața cultivată cu porumb pe aceste meleaguri nu depășește 25 000 ha, dar nu este de ignorat faptul că, la Iormănești, recent, în ogor de toamnă, s-au obținut 16 tone porumb la hectar.

Să ne reîntoarcem acum pe locurile în care se forjează imaginea de mîine a Gorjului industrial, acolo unde prinde cheag puterea viitoare a acestui ținut. Dacă ar fi numai cărbunele și numai agricultura, desigur, județul ar semăna cu un beteag abia ținîndu-se în picioare între doi pereți pe care i-ar aluneca mîinile. În consecință, planificatorilor zilei noastre de mîine economia viitoare a acestui județ le-a dat mult mai multă bătaie de cap decît aiurea. Efortul de previziune s-a cerut dublat de un efort de metodă și este limpede pentru noi că unul dintre cele mai elocvente roade ale acestui tandem îl constituie noua platformă industrială din miazănoaptea municipiului Tîrgu Jiu. Nota lui dominantă : diversitatea și, ca un corolar al ei, o gamă largă de meserii și preocupări, menite să-i scoată pe oameni din cercul strîmt al opțiunilor univoce. Umăr la umăr, răsar pe această platformă industrii noi, găzduite în spații de producție noi, propulsate de o tehnologie adusă la zi. A început deja să producă Întreprinderea de articole tehnice de cauciuc și cauciuc regenerat și au intrat în producție primele capacități ale Întreprinderii de mașini-unelte pentru presare-forjare. O nouă fabrică de oxigen a îmbogățit nu demult peisajul industrial al Tîrgu Jiului. Și pentru că oamenii au fost așezați înaintea unui destin nou, chemați la o nouă condiție umană, nu este lipsit de interes să vedem cum se zămislește în Gorj o tradiție nouă, chiar aici, pe platforma industrială în construcție a unui municipiu cuprins și el de renaștere. Mai exact spus, descindem acum în incinta Fabricii de articole din sticlă din Tîrgu Jiu, prima dintre unitățile de producție intrate în funcțiune pe această platformă.

Actul de a fi întemeietor de tradiție pretinde oamenilor curaj și tenacitate și putere de a privi înainte, adică o sumă de calități care gorjenilor nu le-au fost nicidecum de lipsă. Astfel, sticlarii din Tîrgu Jiu au apărut pe scena profesiei lor cu numai trei-patru ani în urmă și încă de atunci au fost ferm convinși că au un cuvînt greu de spus în meseria aceasta străveche, căreia fiecare pas înainte al tehnicii îi conferă o nouă strălucire. De acum, sticla prelucrată aici are o reputație consolidată, nu numai în țară, ci și peste hotare.

Între artizanat și industrie, sticlarii gorjeni și-au aflat o cale a lor

În jurul cuptoarelor în al căror pîntece încins calcarul, soda și nisipul de cuarț se amestecă pînă la indistincție și transparență, se desfășoară cu o impecabilă precizie spectacolul subtil, ce ne trimite cu gîndul la arta maeștrilor medievali, al suflătorilor Gheorghe Bîldea, Constantin Vaida, Vasile Munteanu și Iosif Knall. Nu numai temperatura mediului fizic atinge aici cote înalte, ci și temperatura creației. Și creațiile lor, trecute apoi prin cuptoare de detensionare, finisate sumar în mașinile de decalotat, își regăsesc adevărata expresie și aură de noblețe în secția subinginerului Traian Rusan, unde paharele multicolore, vazele gravate sau cupele care amintesc acuratețea cristalurilor fine suportă o ultimă și minuțioasă metamorfoză. Iar mîinile care își lasă amprenta asupra fiecărui produs, de acum, sînt mîini a căror mișcare laborioasă imprimă materiei inerte o semnătură, un gir, o speranță la dreptul de a îmbogăți viața omului nu numai din punct de vedere material, ci și spiritual. Între artizanat și industrie, sticlarii gorjeni au aflat o cale a lor, la capătul căreia ne întîmpină o înaltă productivitate a muncii și, totodată, o gamă larg diversificată de manifestare a unui gust estetic încă nedezmințit.

De fapt, fiecare dintre oamenii pe care i-am cunoscut aici, asemeni gravorilor maistrului Ion Baciu, asemeni îndeminaticelor pictorițe pe sticlă Maria Covaci, Ana Glajer și Elena Diaconescu, revendică statutul de creator în adevăratul înțeles al cuvîntului. Într-un univers în care creația devine faptă de zi cu zi, dezbărată de mistere și ceremonii fără rost, este cît se poate de firesc ca fiecare să resimtă îndemnul de a da sticlei înfățișări inedite, de a întipări în aceste înfățișări noi pecetea unei sensibilități inimitabile. Aproape două duzini de autori de noi modele provin din rîndurile muncitorilor ca atare și pentru un reporter devine o datorie să-i citeze, dintre ei, în primul rînd pe gravorul Nicolae Rusu, care aici s-a calificat și care, de trei ani, sistematic, s-a situat mereu în fruntea gravorilor în sticlă ai țării. Totodată, îi amintim pe **Ion Stoica, Andrei Dumnici și Cornel Pangl,** ale căror modele au fost acceptate de jurii severe și, apoi, omologate în producția curentă a fabricii. Îi animă pe toți un remarcabil spirit de emulație și, prin creația și munca lor, prestigiul sticlarilor gorjeni a ajuns astăzi un prestigiu consolidat. Și amintim încă ceva, care nouă ni se pare că ține de ceva mai înalt decît de domeniul amănuntului : din clipa în care se naște în pîntecele incandescent al cuptoarelor, sticla, aici, suportă prelucrări exclusiv manuale. Adică pilda pe care ne-o oferă sticlarii gorjeni este una semnificativă : măiestria artizanilor, spun toate faptele lor, poate fi ridicată la nivelul exigențelor producției de serie, fără ca produsele să coboare sub standardul de calitate pe care, îndeobște, îl pretindem unicatelor. Ceea ce implică și o meditație asupra viitorului altor industrii...

Dar sticlarii din Tîrgu Jiu, cu elanul lor, nu pun în mișcare decît o simplă rotiță în angrenajul industriilor de azi ale Gorjului. Ritmul mediu anual de creștere a producției globale industriale se ridică în Gorj la 13,4 la sută, preliminîndu-se pentru anul 1980 o producție de 2,6 ori mai mare decît în anul 1975. În sfîrșit, iată și însemnele concrete ale puterii cu care s-a investit Gorjul, prin munca neobosită a unor oameni chemați la înălțimea unui nou destin social, în anii și lunile care au trecut din cincinalul în curs : mine și cariere noi, cu o capacitate de 9,9 milioane tone lignit ; prima hidrocentrală din sistemul hidrotehnic și energetic Cerna — Motru — Tismana ; primele capacități de producție în Întreprinderea de mașini-unelte pentru presare-forjare și în Întreprinderea de articole tehnice de cauciuc și cauciuc regenerat ; șase grupuri electroenergetice de cîte 330 MW fiecare. Împlinirile fiind mult mai multe, desigur, dar ne limităm la acestea tocmai pentru a scoate în evidență semnificația lor în raport cu ponderea județului în activitatea industrială a țării întregi : în anul viitor, producția de energie electrică a Gorjului va reprezenta peste o cincime din întreaga energie vehiculată de-a lungul arterelor metalice ale sistemului energetic național.

Celelalte dimensiuni ale viitorului, anticipînd statutul economico-social al județului din cincinalul 1981—1985, prind contur din conturul ferm al documentelor adoptate la cel de-al XII-lea Congres al partidului. Ele au în vedere dezvoltarea prioritară a bazei de materii prime și a energeticii. Ele prefigurează, cu alte cuvinte, un factor notabil de continuitate în desfășurarea viziunii care leagă prezentul județului de ziua lui de mîine.

MIHAI PELIN ■
Fotografii de AUREL MIHAILOPOL ■

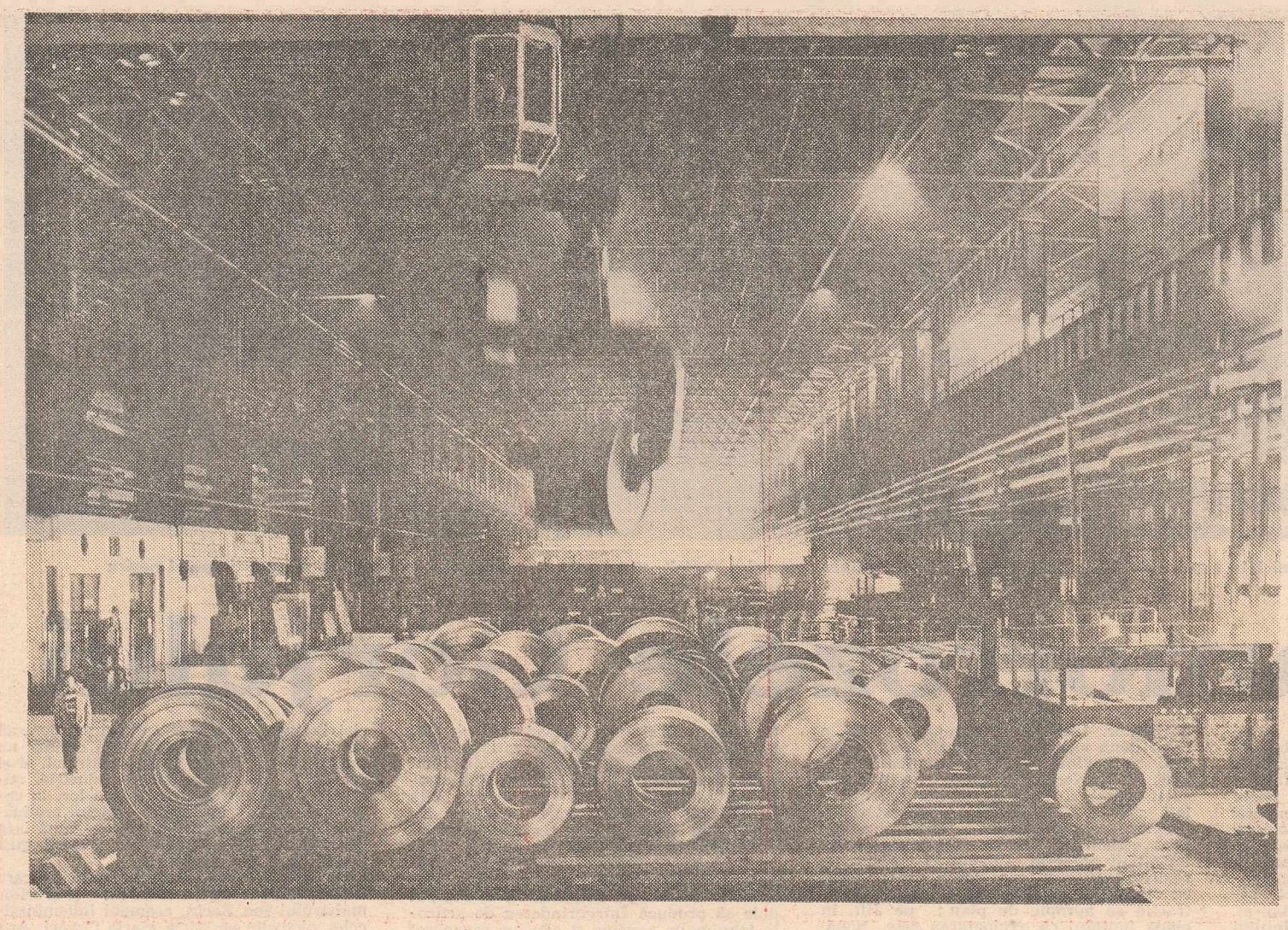

O zi cu oțelarii din Tîrgoviște

Era ceasul istoric al țării, era ceasul istoric al pornirii la drum a întreprinderii lor — „Oțelinox". Se angajaseră să închine realizarea primei table inoxidabile din țară pe baza laminării la rece — obiectiv important de asimilare a benzilor și tablelor din import în producția românească — celui de al XII-lea Congres al comuniștilor. Așteptau semnalul de începere cu emoția și atenția alergătorului de cursă în timpul startului. Liniștea a fost spartă brusc de zgomotul mașinilor. Prin complicatele canale — un fel de a spune, fiind vorba de utilaje din cele mai ciudate forme, de procese tehnologice cum ar fi : linia de tratament, sablare, decapare și parțial linia de pregătire — un uriaș rulou din tablă de oțel special, adusă tocmai din Japonia (deocamdată, gălățenii se luptă la rîndu-le pentru realizarea ei), a pornit a străbate fiecare etapă de fabricație, parcurgînd fără nici o poticnire drumul devenirii ei. Nu au bătut tobe, nu au cîntat trompete, nimeni nu i-a ovaționat la capătul acestui examen trecut cu foarte bine. Dar ei, cei 800 de fii ai acestei celei mai tinere întreprinderi dîmbovițene — „Oțelinox" Tîrgoviște — au răsuflat ușurați : calitativ, tabla inox obținută corespundea clasei de calitate ce intra în producția curentă. Așadar, aveau dreptul la bucuria reușitei, li s-ar fi cuvenit și un răgaz după săptămîna de foc continuu din timpul probelor, dar ei nu aveau timp de răgaz, cîștigaseră noi puteri din însăși puterea acestei premiere naționale. Șase rulouri imense, cît un stat de om fiecare, așteaptă acum, îmbrăcate în hîrtie cerată, drumul lumii, toate șase însumînd 55 de tone tablă inoxidabilă. O telegramă lua drumul marelui forum : „Noi, colectivul de oameni ai muncii de la „Oțelinox" Tîrgoviște, am reușit laminarea la rece a tablei inoxidabile fără nici o piedică".

Săptămîna care a premers marelui start a fost una de foc continuu, probele făcute cu tabla din oțel de carbon, devenind probe de adevărat eroism. Totul mersese bine pînă la descărcarea unor acizi în rezervoarele de stocare și alimentare a bazinelor de decapare. Nu funcționau niște pompe iar treaba asta însemna că nu se putea face descărcarea, nu se putea face decaparea, nu se putea scoate banda laminată inoxidabilă. Sectorul mecanic, condus de ing. Grigore Alexandrescu, a luat acest greu pe umeri. Acțiunea era foarte periculoasă, un strop de acid căzut pe de lături putea însemna accident, putea însemna darea peste cap a muncii celor 800 de tovarăși din colectiv. Umblau, ne spun acum băieții plini de veselie, precum niște cosmonauți aterizați pe Lună. Aveau pe ei un fel de costume de scafandru, măști de gaze, nu mai lucraseră pînă aci cu astfel de acizi, trebuiau să-și ia toate măsurile de precauție. Petrea Gheorghe, operator chimist, are și azi vizibil pe față semnul muncii de zi și noapte a acelei săptămîni. La un moment dat, ne spune, împins de oboseală, a făcut gestul trecerii mîinii peste fruntea îmbrobonată de sudoare, scotîndu-și masca. Uitase că avea de-a face cu acizi necunoscuți care, zice el, „m-au înnobilat", lăsîndu-i un ușor semn pe tîmplă. Ion Pantelimon, care răspundea de stația de neutralizare, nu s-a dezlipit o clipă de acest loc. Genunchiul lui, care suferise două operații, își găsise tocmai acum să-i facă și el necazuri. Abia cînd primii metri de tablă inoxidabilă s-au dovedit a fi trecut cu bine proba ieșirii spre lume, abia atunci, deci, a deschis gura să spună ce-l doare, așa încît, după atîtea nesomn și veghe, a mers direct la spital. Nevasta lui, Steluța, laminatoare, îi dă zi de zi raportul de fiecare mișcare din întreprindere, bucuria — zicînd ea — punîndu-l pe picioare mai abitir decît leacul doctorilor.

Ceilalți și-au continuat munca cu sudoare, cu seriozitate și perseverență. În această primă reușită ajunseseră cu fluxul doar pînă la laminor. Or, ei mai au un hop de trecut : punerea în funcțiune totală a „Oțelinox"-ului, pînă la sfîrșitul acestui an. De aceea, parte din ei au rămas la fluxul de fabricație, parte s-au întors la liniile de la care au lipsit pînă acum utilajele, conducîndu-și pașii după același ceasornic al lor, de scurtare la jumătate a duratei timpului între momentul primirii utilajului și intrării lui în flux. Și a se întoarce la ele înseamnă, tradus, că alte zile și nopți îi vor găsi pe baricadele muncii neîntrerupte, alte fapte de eroism cotidian se vor adăuga filei începutului fabricării în România a tablei inoxidabile, a aducerii ei de la 6 mm, la 3 și 0,2 mm, pînă la cucerirea luciului de oglindă, el însuși oglindă veridică a muncii fără preget ce se dă aici.

Față în față cu această nouă întreprindere tîrgovișteană se află Combinatul de oțeluri speciale. Și aici, săptămîna Congresului, zilele ce i-au urmat au fost presărate cu fapte de muncă emoționa recorduri demne de a fi înscrise tea de aur a combinatului. Astfel, de la Oțelăria electrică nr. 1 și-au zi de zi sarcinile de plan, întețind muncii, cîștigînd cu 10—15 procent planul fiecărei zile, ei numindu-se Tomele, Radu Ștefan, Radu Dum atîtea alte nume ce-ar putea îmbră na unor adevărați eroi de literatur la 15 decembrie s-au angajat să r planul anual, dînd astfel țării 1 5 oțel special în plus. Aceeași puls laminorul de benzi electrotehnice gurul loc de unde pornesc spre ț fel de produse, necesare motoarel trice și transformatoarelor. În vr echipa de la laminorul Sendzimir dăm un singur exemplu) condusă d trul principal Ion Coadă (moldov felul lui, ca și cea mai mare parte pei sale, strămutați aici, pe plaiur goviștei) își păstra cu aceeași p rență ștacheta întrecerii. jos, prec tr-o uriașă oală — aflată sub ur unei imense hale — se punea teme tinderii secției, cu un alt laminor — Ritmul de lucru căpătase și aici re bătăii de inimă, la ceasul istoric

Iată deci cum pe vechea vatră a de scaun și-a făcut apariția o altă — cum le place lor, tîrgoviștenilor, nă. Cetatea oțelului ! O întemeier la porțile orașului, ale istoriei în întemeiere care vorbește, punînd comparație trecutul, despre ce în a construi, despre ce înseamnă a d

GEORGETA BLĂN

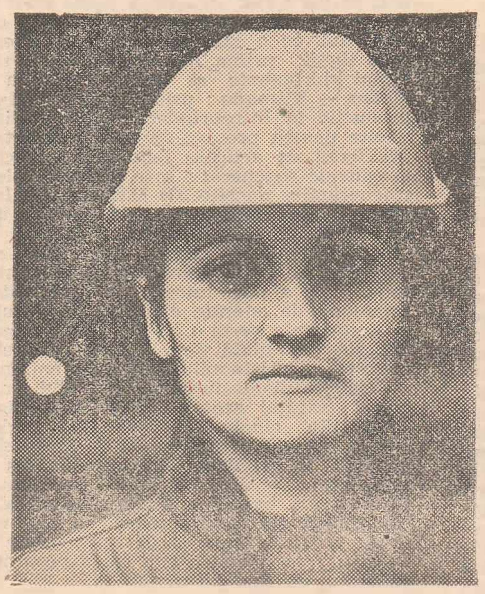

Ioana Cristea, inginer oțelar

Ion Chiose, directorul oțelăriei, cu topitorul Mayndt Petre

Ștefan Tomele, oțelar

Ion Coadă, maistru

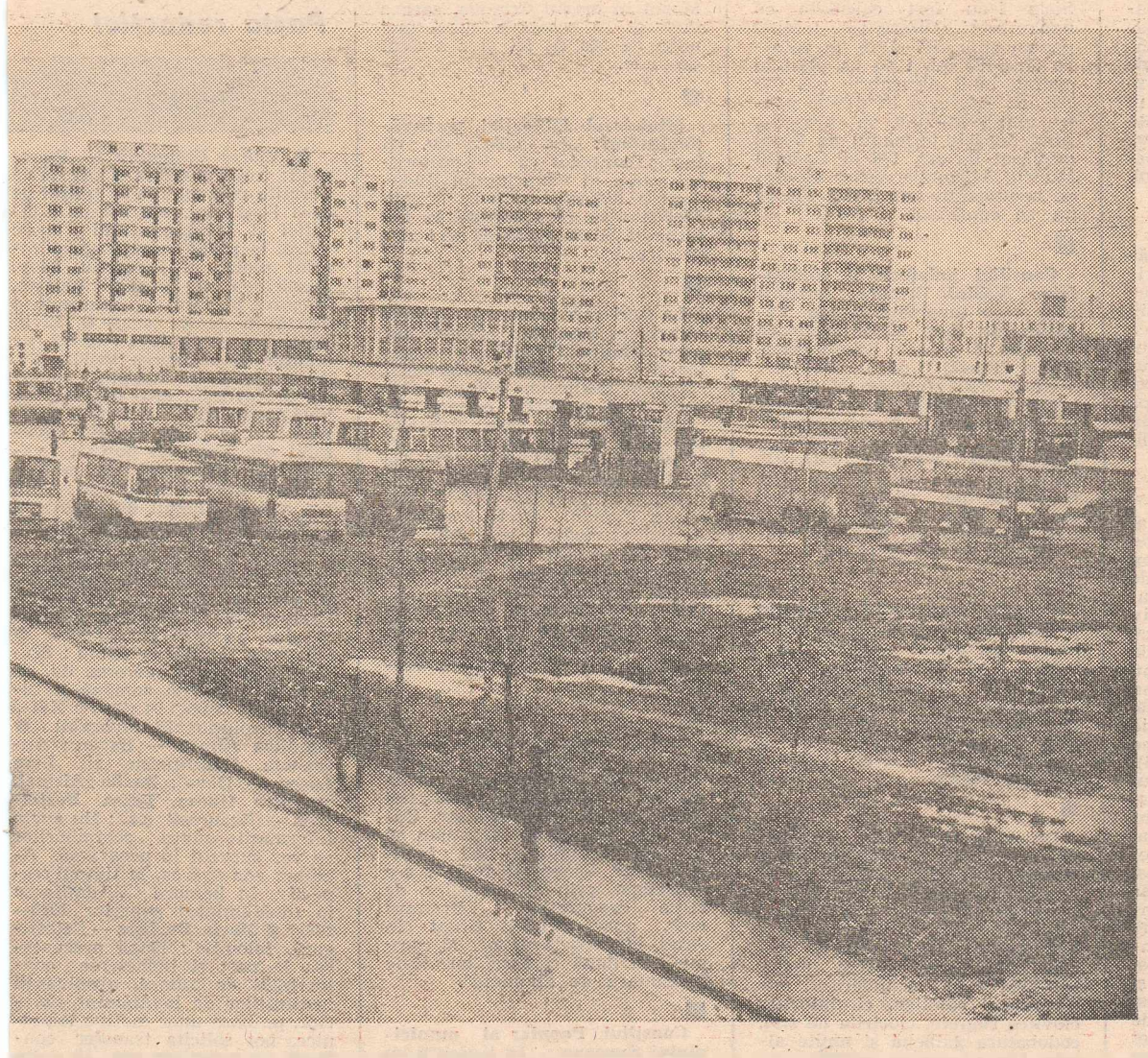

Da

1 Cuvîntul da se rostește la fel
de curajos
cu inima-n dinți
din suflet
parcă ai înfrunta o mie de draci
în apărarea zilei de mîine

2 ceea ce se întrezărește
e doar speranță
o posibilitate
căci filele pot fi schimbate
prea ușor dar
spunînd da
după putință
și cu cea mai bună credință
cuvîntul nostru atîrnă greu
ca un sigiliu

3 hotărîți că nu ne vom amăgi
înaintînd cu stăruință fără șovăire
conștienți că alegînd
această cale
— dincolo de apă
nu e pămîntul nostru

4 l-am rostit
de aici încolo e numai
cîmp de luptă

CSEKE GÁBOR

Versiunea românească aparține autorului

(Din ciclul „Manifeste pentru Congres")

Tablou memorabil : prima brigadă a primei linii de oțel-inox „Sendzimir" sub conducerea maistrului Ion Bogorodiță

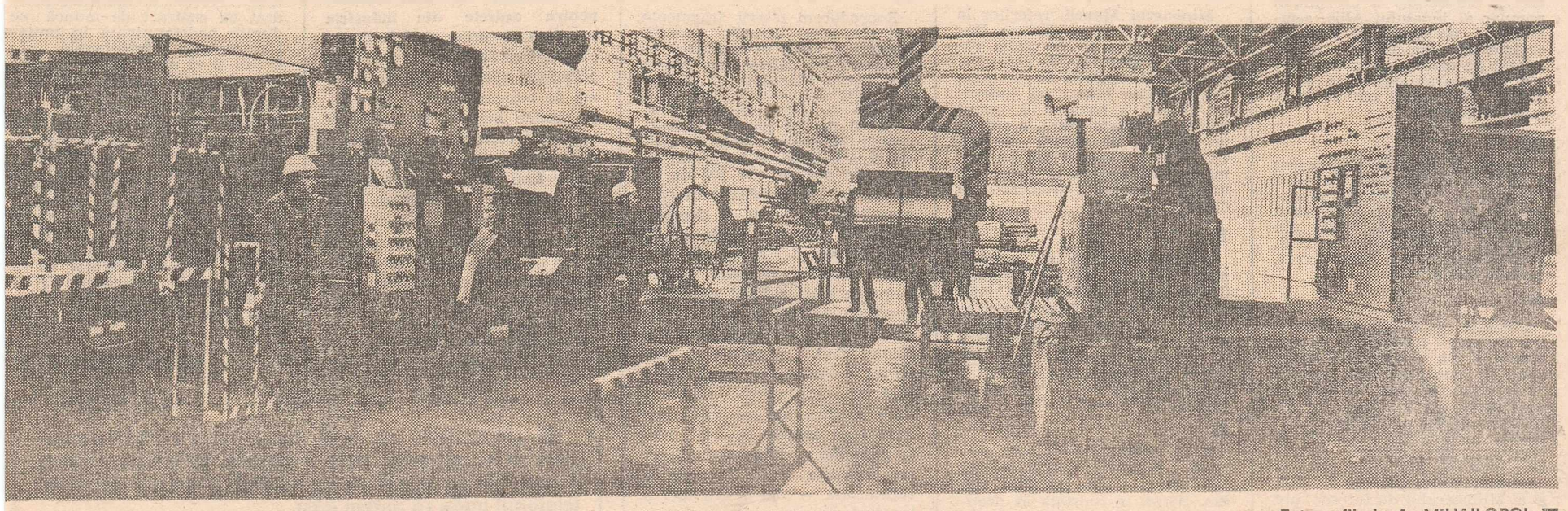

Prima bobină laminată de inox tîrgoviștean

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Mă numesc **George Ion Mihăilă** și locuiesc în Iași, str. C. Negri 37 bl. P 1 et. IV ap. 1. La rude sau cu treburi, merg adesea în comuna Movileni. Acolo văd mereu o construcție abandonată, în care vrăbiile se prăsesc în huzur pe **4 milioane lei aruncați în risipă.** E vorba de 5 grajduri pentru 100—120 capete animale de reproducție fiecare, construite și amenajate cu ultimele realizări ale tehnicii moderne, pentru care C.A.P. Movileni mai are de rambursat un credit de 4 milioane plus dobînzile cuvenite, deși țăranii cooperatori nu au nici o vină că grajdurile stau nefolosite.

■

Consiliul județean al sindicatelor Teleorman, privitor la verificarea sesizării trimise revistei Flacăra de către **Neagu Gheorghe, Mara Cornel, Pitiș Vasile, Stuparu Florea, Bobe Ion, Mitruș Marin, Bricu Dumitru** și **Jianu Florea,** oameni ai muncii la C.I.C. Tr. Măgurele. Un colectiv format din președintele Comitetului sindical și reprezentantul serviciului P.I.R.M. — sector tehnologic, a decis ca în termen de 30 de zile să se confecționeze o cabină antifonică, în vederea diminuării zgomotului la respectivul punct de lucru. Acesta nu se încadrează printre cele ce beneficiază de sporul de toxicitate.

■

O.J.T. Timiș. Încă nu s-a putut satisface cererea de despăgubire formulată de **Cupșa Pavel** din Baia Mare, întrucît deși i s-au cerut probe în scopul dovedirii întinderii prejudiciului el nu le-a produs, iar din investigațiile efectuate de O.J.T. și organele de urmărire penală nu s-au aflat nici autorii furtului, nici întinderea prejudiciului suferit de petent. Pînă la producerea acestor probe, simpla afirmație este insuficientă, nu poate sta singură la baza efectuării plății.

■

Mă numesc **Vasile Latiș,** sînt pensionar și locuiesc în Cluj-Napoca, str. Voltaire nr. 8. Avînd la bucătărie o sobă cu 2 arzătoare de gaz metan de 0,6 mc/h și, respectiv, 0,4 mc/h, am vrut să înlocuiesc unul din arzătoarele sobei cu un reșou cu capacitatea de ardere de numai 0,28 mc/h, ceea ce ar fi dus la o însemnată economie de combustibil. Cererea mi-a fost însă respinsă de către IRIDGN secția Cluj. Cum în situația mea se mai află numeroase familii, vă dați seama ce mare economie de gaze este zădărnicită prin neaprobarea unor astfel de cereri.

■

Locuim în Alba Iulia, str. 1 Decembrie 1918 nr. 22 bl. 12 sc. A. Dintre numeroasele deficiențe cu care ne-am luat în primire blocul unele au fost remediate, cu chiu, cu vai, dar unele sînt neglijate cu perseverență de constructor și de O.J.C.V.L. Astfel, subsolul nostru este permanent plin cu o mocirlă rău mirositoare provenită din scurgerile chiuvetelor și grupurilor sanitare, care nu ajung în căminul colector, ci în subsolul blocului. Plîngeri am făcut și promisiuni am primit, fără număr, dar degeaba. Am dori ca, în conformitate cu art. 11 din Legea 1/1978, cele sesizate aici de noi să fie verificate la fața locului și termenele stabilite pentru remedieri să nu rămînă doar pe hîrtie, așa cum au rămas pe adresa S/2 003/1977 a Consiliului popular al județului Alba, semnată și de tovarășul vicepreședinte dr. ing. Costea Aurel, adresă pe care o anexăm în copie. (Scrisoarea este semnată de **Traian Varvara și alți 19 locatari ai blocului)**

■

Ministerul Muncii. Ca urmare a scrisorii remise nouă de către redacția dv., vă facem cunoscut că s-a aprobat internarea tovarășului **Voica A. Buga** din comuna Plemia, județul Dolj, în Căminul atelier Dumbrăveni, județul Sibiu.

■

C.P.M.B. — Comitetul executiv. Cererea tovarășei **Grigoriu Elisabeta** din Craiova, de stabilire în București prin schimb de locuință, nu poate fi aprobată. Potrivit art. 8 alin. ultim din Decretul 68/1976 „în mod excepțional, președinții comitetelor executive ale consiliilor populare județene sau al municipiului București, cu acordul C.P.C.P. și al Ministerului de Interne, pot aproba schimbarea domiciliului în orașele declarate, potrivit legii, orașe mari, și altor persoane, dacă acestea **au locuința asigurată și, datorită vîrstei ori incapacității de muncă, au nevoie de întreținere**". Rezultă din textul menționat că persoanele în cauză trebuie să aibă locuința asigurată în suprafața locativă a celor care urmează să le acorde întreținere, și nu prin schimb de locuință.

■

Ministerul Educației și Învățămîntului. Ca răspuns la scrisoarea adresată redacției de către **Gheorghișcan Gheorghe** din Tulcea, vă facem cunoscut că Inspectoratul școlar al județului Galați ne-a informat că fiica lui a fost încadrată ca suplinitoare, pentru anul școlar 1979/1980, pe o catedră de limba română (completare istorie) la Școala generală nr. 2 din Galați.

■

Comitetul județean Vîlcea al P.C.R., privitor la sesizarea de către tovarășul **Angheluță Ion** a unor nereguli săvîrșite de președintele Cooperativei Ceramica Horezu, Cîndea Ilie. Din cauza punerii în funcțiune cu întîrziere a secției, în perioada 1 ianuarie—17 februarie A.I. nu a fost retribuit, pe motiv că nu a justificat o activitate concretă, deși în condițiile date el trebuia să fie retribuit în regie (ceea ce s-a și făcut, în urma anchetei). Șoferul Ciocan Pavel s-a făcut vinovat de avarierea autoturismului ARO al cooperativei, dar costul reparației a fost suportat de cooperativă (în urma anchetei suma de 2 400 lei i-a fost imputată). Casierei Pavel Elena i s-a desfăcut contractul de muncă, fiind trimisă în judecată pentru fals, dar instanța a constatat nevinovăția ei și a fost reîncadrată. Pentru acestea și alte abateri, Cîndea Ilie a fost sancționat și avertizat de U.J.C.M. că, în cazul unor noi abateri, i se va retrage mandatul de președinte. **(N.R.** Nu vom scuza U.J.C.M. Vîlcea de exces de severitate, dimpotrivă !)

■

Ministerul Muncii. Referitor la scrisorile adresate redacției de **Stan Iordache** din Certești-Cotoroaia, județul Galați, privind înscrierea fiului său la o școală specială, vă facem cunoscut că s-a aprobat internarea acestuia la Grupul școlar nr. 6 din Tg. Frumos, județul Iași.

■

Consiliul popular al municipiului Constanța. Întrucît imobilul situat pe str. Remus Opreanu 8 urmează să fie demolat, Comitetul executiv al C.P.M. Constanța a atribuit familiei lui **Bănuț Vasile** o locuință compusă din 3 camere și dependințe, în Bd. Tomis 26. Sus-numitul s-a declarat mulțumit de felul în care i s-a rezolvat plîngerea.

■

Judecătoria Cluj-Napoca. Privitor la scrisoarea numitei **Vanca Ana** vă facem cunoscut că prin serviciul executorilor judecătorești s-au luat măsuri de realizare a creanței pe calea urmăririi silite. Suma de 1 200 lei — rest neachitat din datoria urmăritului Lupaș Ioan — a fost consemnată la C.E.C. pe numele petentei. Întîrzierea sesizată s-a datorat fostului executor Balint Zeno, care în prezent nu mai este încadrat la această judecătorie.

■

Ministerul Muncii, referitor la plîngerea tovarășei **Tănase Dumitra** din Tulcea. În urma reverificării efectuate de către Inspectoratul teritorial de stat pentru protecția muncii al județului Tulcea, a rezultat că soțul petentei, Tănase Petre, a suferit un accident de muncă mortal. Ca urmare, copiii și Tănase Dumitra vor beneficia de pensie de urmași pentru accident de muncă.

■

Consiliul popular al municipiului Cluj-Napoca. În ședința Comitetului executiv al C.P.M. Cluj-Napoca din 24.10.79 s-a aprobat repartizarea apartamentului nr. 11, conf. I, str. Grigore Alexandrescu 36, la I.C.S. Textile-încălțăminte, pentru a fi rezolvată problema locativă a familiei lui **Buzafi Iudita.**

■

T.C.I. Pitești. Verificînd sesizarea adresată redacției dv. de către **Porumb Gh. Nicolae** din Rm. Sărat, se constată că drepturile cuvenite în țară pentru perioada prestată pe șantiere din Siria i-au fost calculate cu unele erori. Diferența stabilită pentru anii 1977—1979, în valoare de 6 190 lei, i se va plăti în cursul lunii decembrie a.c. Cei 786 lei, diferența în minus pentru anii 1975—1976, se prescrie, fiind depășit termenul de 3 ani prevăzut de art. 176 al Codului Muncii. Afirmația că s-a adresat de nenumărate ori T.C.I. Pitești nu se confirmă.

■

Consiliul județean al sindicatelor Vaslui. Urmare scrisorii prin care tovarășul **Susan Valentin** din Satu Mare sesizează redacția că nu și-a primit drepturile bănești de la OIFPCA Vaslui, vă informăm că la intervenția noastră i s-a expediat la domiciliu prin mandat poștal suma ce i se cuvenea, 2 310 lei, reprezentînd garanție reținută. Suma de mai sus i-a mai fost expediată, pe adresa unității unde lucrează în prezent, dar a fost returnată, pe motiv că beneficiarul nu a fost găsit.

■

Consiliul popular al sectorului 2 București. Referitor la scrisoarea numitului **Caracas Bohusica,** vă comunicăm că în ședința din 31 octombrie a Comitetului executiv i s-a atribuit garsoniera 27 sc. 2 bl. Comedia din sectorul 1, spațiu pentru care petentului i s-au întocmit formele legale.

■

De peste 10 ani, împreună cu cîțiva prieteni, vizităm cu regularitate mlaștina sărată de la Histria, un minunat colț al Deltei unde cuibăresc — permanent sau în trecere — specii de păsări rare în țară și chiar în Europa, cum ar fi : egreta mare, călifarul alb, prundărașul de sărătură, cătăliga, ciocîntorsul, ciovlica ruginie, ciocîrlia de stol, codobatura galbenă și multe altele. Din păcate, în ultimii ani braconajul ia aici proporții îngrijorătoare. În 1977, de pildă, am găsit o mulțime de păsări împușcate, am întîlnit braconieri motorizați, unul dintre ei avînd motocicleta 46-CT-1799. Anul acesta, la fel, refugiul ornitologic de la Histria era plin de vînători cu mașini din diferite județe. Am asistat consternați la un adevărat măcel, între 18 și 24 august. Pe unul dintre acești iresponsabili, călare pe motocicleta 46-CT-183, am reușit să-l fotografiez. Sper că va fi auzit acest semnal de alarmă, altminteri refugiul ornitologic — liosit de cîțiva ani de panouri indicatoare și lăsat fără pază — riscă să se transforme într-o rezervație de braconaj, primejduind existența unor specii aflate pe cale de dispariție. (Dr. **Szabó Iosif,** medic veterinar, Odorheiu Secuiesc, Bd. Independenței 20, bl. A 1, ap. 18)

■

În 1977 a început construcția unui pod peste rîul Tărîia, pe drumul județean 665, la km 50 + 760, în comuna Polovragi — Gorj. După un an s-au turnat picioarele podului. Apoi nu s-a mai întîmplat nimic. S-au dat termene peste termene și au trecut 17 luni fără ca Direcția județeană a drumurilor să-și bată prea mult capul cu această investiție, circulația făcîndu-se pe o rută ocolită și nemodernizată, fapt care contribuie la o uzură prematură a autovehiculelor și la un consum suplimentar de benzină. **(Ioan Georgescu** — București)

■

Reproducem cîteva fragmente din răspunsul **Direcției operații bancare a CEC,** în legătură cu sesizarea lui Nicolăescu Marin din Turnu Măgurele: „...Unitățile CEC pot restitui fără confirmare de sold sume de pînă la 2 000 de lei pe zi, oficiile poștale și cooperativele de credit pînă la 1 000 de lei pe zi, iar agențiile poștale cîte 500 de lei pe zi. (...) În condițiile în care o unitate CEC ar fi deschisă duminica sau în zilele legale nelucrătoare și s-ar solicita restituiri care ar necesita confirmare de sold, refuzul efectuării operației în limita sumei solicitate de depunător ar crea, în primul rînd, nemulțumiri din partea acestuia, iar în al doilea rînd ar crea impresia că instituția noastră nu restituie conform legii sumele depuse". **Nota redacției :** Răspunsul direcției amintite este limpede și cuprinzător — dar n-are nici o legătură cu ceea ce i s-a întîmplat cetățeanului Nicolăescu Marin în orașul Craiova, care a încercat să scoată o sumă mai mică de 500 de lei și n-a avut de unde.

■

Ministerul Educației și Învățămîntului: „La adresa dv. vă facem cunoscut că Inspectoratul școlar al municipiului București a dispus ca eleva Irimia Florența să fie găzduită la internatul Școlii generale nr. 1 din sectorul I".

■

La scrisoarea lui Bucurescu Mihai din București primim din partea **Editurii medicale** următoarele : „În scopul informării cadrelor medicale, editura și-a propus să publice o serie de „Actualități", din care „Actualități în medicina internă" de V. Maximilian a apărut în 1977, iar în 1979 urmează să apară „Actualități în pediatrie" de V. Petrescu Coman. Seria lucrărilor de fiziopatologie a apărut în cadrul termenelor prevăzute și anume : „Fiziologia și fiziopatologia reproducerii umane" în 1977, „Fiziologia și fiziopatologia sistemului nervos" în 1978, iar în 1979 urmează să apară „Fiziologia și fiziopatologia respirației".

■

Consiliul popular al județului Arad : „Urmare adresei prin care ne transmiteți spre soluționare scrisoarea cetățenei Stucz Erneta din Arad, str. Cuza Vodă nr. 36, vă informăm că în luna octombrie 1979, familiei Stucz Erneta și Iuliu i s-a repartizat. prin redistribuire, de către cooperativa „Vremuri noi", apartamentul situat în Arad, str. Spartacus nr. 23, compus din două camere, bucătărie și cămară de alimente".

■

Consiliul Popular al municipiului Suceava : „În legătură cu scrisoarea tov. **Goriuc Gheorghe** din Suceava, str. Ana Ipătescu nr. 4, vă facem cunoscut că s-a stabilit ca cererea dînsului să fie rezolvată pînă la sfîrșitul acestui an, din cota de apartamente a C.P.L".

■

Comitetul orășenesc Pașcani al P.C.R. „Referitor la sesizarea lui **Vieru Constantin** din com. Todirești, jud. Iași, vă comunicăm următoarele : „S-a constatat că într-adevăr șeful de secție ing. Dumitrașcu Stelian a manifestat unele lipsuri în conducerea și organizarea muncii, ceea ce a condus ca lună de lună secția respectivă să nu-și realizeze indicatorii de plan. S-a mai constatat, de asemenea, că un număr de mașini nu funcționează ca urmare a unor defecțiuni cît și a lipsei pieselor de schimb, fenomen ce se manifestă foarte frecvent. De aceste neajunsuri s-a făcut vinovat șeful de secție care a fost destituit din funcție. Scrisoarea a fost rezolvată de către tov. Catîru Teodor".

■

Comitetul municipal Tg. Jiu al P.C.R. : „Urmare a scrisorii tov. **Ionescu Maria** din Tg. Jiu, str. A. I. Cuza, bloc 3, ap. 96, sc. 4, et. 2, vă comunicăm că petiționara, începînd cu data de 1 noiembrie 1979, va fi încadrată în muncă la aceeași unitate, pe postul de laborantă".

■

Ministerul Turismului, Centrul de formare și perfecționare pentru cadrele din industria hotelieră și turism C.H.R. Parc : „În revista Flacăra nr. 43 din 25 octombrie 1979, în articolul „Un act de huliganism care nu poate rămîne nepedepsit" s-a afirmat că restaurantul „Flora", unde s-a comis acel act de huliganism, face parte din complexul „Parc-Hotel". În realitate, restaurantul „Flora" face parte din Complexul de hoteluri și restaurante „Flora" subordonate IHR București, în timp ce Complexul „Parc" este subordonat Centrului de formare și perfecționare pentru cadrele din industria hotelieră și turism".

Poșta redacției

ÎNVĂȚĂMÎNT

● **Viorel Cotinghiu** — București: Întrucît starea fizică nu vă permite prezentarea la postul pe care l-ați ales, Ministerul Educației și Învățămîntului poate aviza, la propunerea Inspectoratului școlar al județului Ilfov, încadrarea dv. în altă unitate, în cazul în care veți prezenta o ofertă în acest sens ● **Liviu Epureanu** — Craiova : M.E.I. ne anunță că detașarea soției dv. de la Grădinița Rojiștea, comuna Bratovoești, la o unitate de învățămînt din municipiul Craiova, nu se poate rezolva favorabil din lipsă de posturi vacante de învățător sau educatoare în această localitate ; soția dv. avînd stagiul de 3 ani în învățămînt va putea solicita, în perioada legală, transferarea la o unitate școlară mai apropiată de domiciliu, potrivit normelor în vigoare, sau în municipiul Craiova după obținerea definitivatului, pe bază de concurs ● **Elisabeta Gyorfy** — Sibiu : Sîntem informați că cererea dv. de a trece la secția română a Liceului „O. Goga" în clasa a XII-a a fost soluționată favorabil ● **Dumitru Almaș** — Bacău ; **Antoaneta Dumitrașcu** și **Ioana Lascu** — Deva ; **Barbu Airinei, Dumitru Gheza, Ioana Postelnicu** — București **ș.a.** : Nu avem informații asupra schimbărilor ce vor surveni în programă. Acestea vor apărea, la timpul respectiv, în broșura „Admiterea în învățămîntul superior 1980—1981" ● **Maria Burlacu** — Feteștigară, Ialomița : După prezentarea la post și încheierea contractului de muncă, absolvenții instituțiilor de învățămînt superior, pe baza unor motive temeinice, pot solicita transfer conform prevederilor art. 13 din Decretul nr. 54/1957. Cererile în acest sens se depun la inspectoratele școlare județene.

HORIA PĂTRAȘCU ■

ADMINISTRATIV

● **Grup muncitori de la ISCE PUBLITURISM** — București : În articolul 3, aliniatul (4) din Decretul nr. 280/79 se prevede că la unitățile cu profil mixt majorarea retribuției se aplică întregului personal odată cu ramura în care se încadrează, potrivit planului național unic, activitatea preponderentă a acestora, în raport cu numărul personalului ● **Gherghina Neacșu** — Tîrgoviște : Întrucît tatăl copilului este militar în termen, beneficiar al alocației este acesta prin unitatea la care era încadrat la data încorporării, sau dacă nu era încadrat, prin centrul militar. Urmează ca tatăl copilului să depună cererea de acordare a alocației și actele necesare la întreprindere sau, după caz, la centrul militar ● **Viorel Bucșa** — București : Vi s-a aprobat atribuirea în folosință a unui triciclu cu motor prin redistribuire ● **Magdalena Zalevschi** — Brașov : Reveniți cu o scrisoare detaliată ● **Dumitru Roșca** — Galați : Modul în care se va efectua etapa a II-a de majorare a pensiilor va fi reglementat printr-un act normativ corespunzător, care se va da publicității la timpul potrivit ● **Aurel Joiulescu** — Pitești : Personalul muncitor încadrat cu contract de muncă pe durată nedeterminată în unitățile centrale funcționale ale MTTc și al unităților exterioare subordonate acestui minister, care la data de 15.09.1969 au avut permise de călătorie gratuită pe calea ferată, precum și personalul beneficiar de permise care a trecut de la această dată sau va trece în aceste unități, își menține dreptul de călătorie gratuită în interes personal. Întrucît Direcția regională PTTc Argeș, unitate exterioară subordonată Direcției generale a poștelor și telecomunicațiilor nu se încadrează în prevederile HCM nr. 305/72, nu sînt posibilități legale de a vă soluționa favorabil cererea.

MARGA NEDELEA ■

● **„FLACĂRA" nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.**

Da, mai avem bișnițari!

Părerea că „bișnițarii" sînt niște biete musculițe nevinovate, care, e adevărat, ne supără, dar nu prea tare, căci, vorba aceea, cît de rău ne pot supăra niște „găinării" oarecare, este cît se poate de dăunătoare, întrucît — am mai spus-o — la adăpostul ei, al indiferentismului, se plămădește climatul propice înfloririi mucegaiului social.

De fapt „bișnițarii" reprezintă o categorie de indivizi cu un ridicat grad de contribuție la infestarea morală, de indivizi aflați în primul rînd al celor care încalcă legea, care se dedau la acte huliganice, la tîlhării, care stimulează contrabanda și prostituția. „Bișnițarul" n-are mamă, n-are tată — la modul figurat, desigur —, ar înșela pe oricine numai să cîștige ceva din asta, cumpără pentru a revinde, te servește cu fel și fel de lucruri, cele mai multe de proveniență străină, pentru bani grei, se înțelege, dar ce nu fac unii pentru un „lucru cu etichetă". Ți se vîră ostentativ sub nas cu marfa lui țipătoare și dispare ca fulgerul cînd simte „atmosfera încărcată". De multe ori ia forme fizice ciudate, transformîndu-se în ...colegul care a fost un pic prin străinătate, ori soția nu știu cui, care a primit nu știu ce.

Pentru a combate ideea că „bișnițarul" este un oarecare, am ales ca subiect al acestor rînduri pe unul care jucîndu-și cu modestie rolul și-a înscris în dreptul cifrei de afaceri o sumă cu multe zerouri. O sumă realizată din diferite feluri de bișniță, care în traducerea codului penal se numesc : operații interzise cu metale prețioase și mijloace de plată străine, speculă cu obiecte de artă și autoturisme și altele.

Numele acestui bișnițar de soi este Susz Petru, născut în județul Timiș, domiciliat în orașul Arad, în vîrstă de 30 de ani, recidivist, neîncadrat în muncă, necăsătorit dar trăind în concubinaj și avînd doi copii minori.

Așa cum au stabilit cercetările efectuate de ofițerii Ioan Arabelu și Mihai Florea, din Direcția cercetări penale a Inspectoratului General al Miliției, deși avea calificarea de sudor, în cei 12 ani de cînd a absolvit școala profesională Susz Petru n-a fost încadrat în muncă mai mult de 18 luni, și acestea mai pe la începutul perioadei respective. Sigur, se naște întrebarea firească : „Din ce a trăit acest individ 10 ani și jumătate ?" Răspunsul este unul singur : „Din bișniță !" Și pentru a vă convinge că...nu murea cîtuși de puțin de foame, vom aminti că la percheziția domiciliară care i s-a făcut s-au găsit nici mai mult nici mai puțin decît 589,35 grame de aur, radiocasetofoane, minicalculatoare, bijuterii etc., în valoare de 630 515 lei.

Susz Petru s-a ocupat în principal de afaceri cu aur. În numai doi ani de zile (1977—1978), a cumpărat treptat, la prețul de 150 sau 160 lei gramul, 15,700 kilograme aur (! ! !), pe care apoi le-a revîndut la un preț superior, obținînd numai din aceste operațiuni un cîștig ilicit de aproape 300 000 lei. Susz era „bosul". El făcea rost de „marfă", îi stabilea prețul și apoi o plasa „oamenilor săi", care se ocupau cu... desfacerea cu amănuntul. Lui Claici Pavel, zis „Butucul", i-a vîndut, în 3—4 rînduri, cantitatea totală de 1,200 kg aur, lui Lakatos Vasile, zis „Loți", 1,500 kg, lui Farcaș Dimitrie 1 kg, lui Berar Mladin Petru alt kilogram, lui Pleșca Alexandru trei kilograme de aur, lui Moise Savu două, și așa mai departe. Se juca cu aurul, băiatul, nu glumă !

Cînd propriile sale venituri nu-i erau suficiente pentru achiziționarea unei cantități mai importante de metal prețios, Susz cerea „oamenilor săi" avansuri, care uneori se ridicau la 700 000—800 000 lei. Și aceștia dădeau, pentru că „șeful" era om de încredere și, mai ales, o adevărată... mină de aur pentru ei, care revindeau bijuteriile la prețuri și mai umflate, realizînd la rîndul lor cîștiguri fabuloase.

Un rol în afacerile mănoase ale lui Susz Petru l-a avut și tatăl acestuia, care l-a ajutat să-și desfășoare activitatea infracțională, ascunzînd la propriul domiciliu o parte din marfa procurată de fiul său, găsită de organele de anchetă cu prilejul percheziției efectuate.

Spuneam că Susz s-a ocupat în principal de afaceri cu aur. În principal, pentru că în secundar s-a mai ocupat și cu altele. De pildă, în vara anului 1978, acesta a cumpărat de la un cetățean străin 32 749 litografii, cu caracter religios, pentru a le revinde apoi la preț de speculă. Din acestea, 10 000 de bucăți le-a dat (cu 3,50 lei bucata) lui Lakatos Vasile, care la rîndul său le-a valorificat, în talciocul din Arad, cu 4 lei bucata. Alte 2 748 litografii mari, la preț de 25 lei una, Susz le-a plasat lui O. Emilia, din Arad, care în schimbul a două mii de lei se angajase să le vîndă, dar înainte ca aceasta să-și înceapă activitatea, litografiile respective au fost descoperite și confiscate de organele locale ale procuraturii și miliției. Celelalte 20 000 de litografii achiziționate de Susz au fost găsite ascunse la domiciliul tatălui său, Căldăraș Ioan.

Avid după permanente cîștiguri ilicite, acest periculos individ, bișnițar pe picior mare, se amesteca în orice fel de afacere pe care o mirosea ca rentabilă. Una din acestea a fost și cea cu autoturisme. În perioada 1973—1978 el a cumpărat și revîndut nu mai puțin de opt mașini de diferite mărci, cîștigînd din tranzacțiile respective suma de 105 000 lei. Pentru acoperirea activității sale ilicite, Susz s-a folosit de buna credință sau aprobarea tacită a unor prieteni și rude apropiate, pe numele cărora a întocmit actele de vînzare-cumpărare, el fiind însă singurul care investea banii și obținea beneficiul afacerii. Iată, în octombrie 1977, Susz a cumpărat de la T.T., din județul Arad, cu suma de 149 000 lei, un Mercedes 200 D, pe care, după numai două luni, l-a vîndut lui P.R., din Sibiu, cu 190 000 lei. Interesant este faptul că deși a obținut un cîștig de 41 000 lei din respectiva operațiune, Susz Petru nu apare oficial în această tranzacție, întrucît, avînd grijă să nu încheie actele cu cel de la care cumpărase, el a aranjat ca P.R. să încheie contractul direct cu primul proprietar al mașinii. În același an, infractorul a mai cumpărat un autoturism (Dacia 1300 break), de la S.D., din Brașov, suma de 35 000 lei, cu care a circulat aproape un an de zile fără să-l transcrie pe numele său. În martie 1978, Susz s-a dus la proprietarul mașinii cu Nedelko Alexandru, zis „Șeriful", cu care se afla în relații de afaceri, și acesta a consimțit să încheie în numele său actul de vînzare-cumpărare cu S.D. Trei luni mai tîrziu, Susz a revîndut acest autoturism cu 65 000 lei, cîștigînd deci și din această tranzacție 30 000 lei, de asemenea, fără ca el să apară menționat în vreun document oficial. În același stil a „lucrat" și în cazul celorlalte șase autoturisme cumpărate și revîndute la prețuri de speculă.

Susz Petru a mai fost găsit vinovat și pentru cumpărarea și revinderea unui număr de 26 ducați mari de aur, precum și pentru deținerea peste termenul legal a cantității de 144,25 grame de argint industrial, sub formă de pastile de contact.

Pentru toate aceste infracțiuni, comise, judecătoria Arad l-a condamnat la 7 ani închisoare, obligîndu-l și la plata sumei de 1 090 000 lei.

Din acest caz se pot trage, credem, cîteva concluzii. În primul rînd, că Susz Petru nu și-ar fi putut desfășura activitatea infracțională dacă n-ar fi beneficiat de condamnabila atitudine de tolerare și îngăduință a celor ce trăiau în preajma sa și care știau că nu muncește și se îndeletnicește cu fel și fel de afaceri dubioase. În al doilea rînd, infractorul a fost favorizat de ușurința cu care unii dintre cei care i-au vîndut sau au cumpărat mașini și alte obiecte au acceptat să se facă părtași, fie și numai moral, la afacerile acestuia, consimțind să încheie acte de vînzare-cumpărare cînd și cu cine dorea infractorul. În sfîrșit, convingerea, nu o dată exprimată, că toți acești bișnițari, indivizi certați cu legea și ordinea noastră socialistă, nu ar putea să miște un deget, nu ar putea să înșele pe nimeni și ar fi obligați să-și găsească un mod cinstit de a-și cîștiga existența, dacă toți cei cărora ei li se adresează cu marfa lor, în loc să le facă jocul și să le umple buzunarele cu bani, i-ar lua frumos de guler și i-ar da pe mîna miliției. O asemenea atitudine ar fi mijlocul cel mai eficace pentru asanarea morală a străzii, pentru stîrpirea definitivă a acestor paraziți de pe trupul sănătos al societății noastre.

VALERIU RÂMNICEANU
IOAN CHILOM

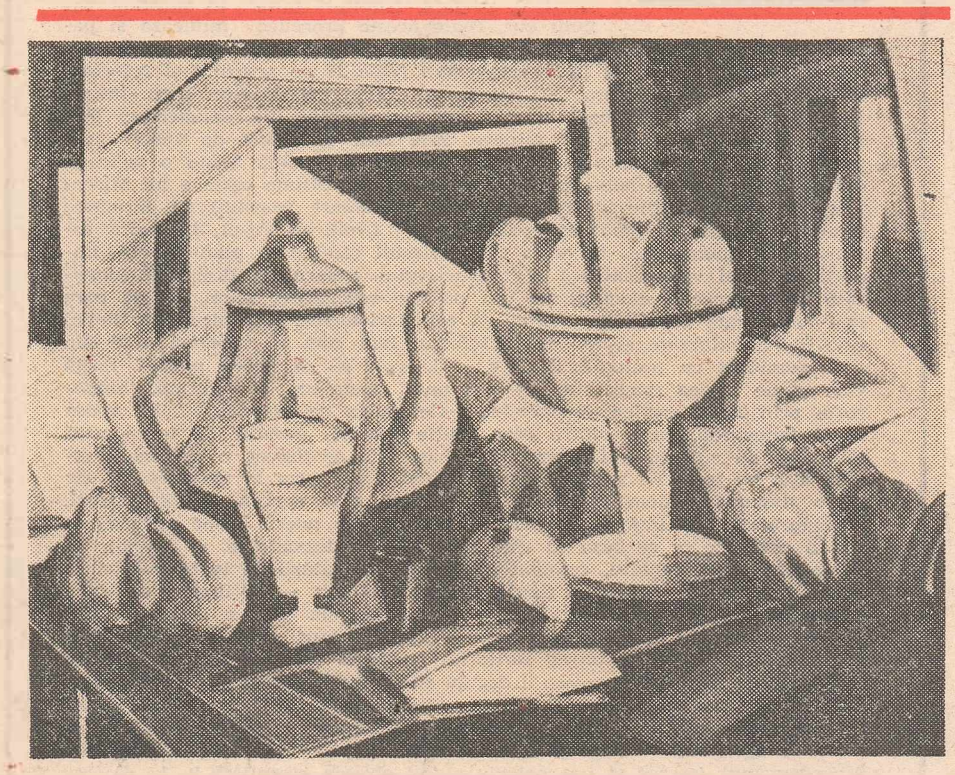

SPIRU CHINTILĂ : Natură statică

Dreptul și abuzul de drept

Cum a reușit să se transforme o minunată vilă într-un adevărat infern

Ne învîrteam cu toții în jurul casei. Explicațiile curgeau, ni se dovedea, cînd de către unii, cînd de către alții, că lucrurile stau așa și nu altfel — fiecare dintre ei încercînd a dovedi cu „acte" și în cuvinte bine potrivite că adevărul e de partea lor. Am coborît și la subsol, am urcat și în pod, am fi fost în stare, de am fi găsit o cale de acces, să escaladăm și acoperișul. Pentru că, trebuie să o recunoaștem, nu e loc de întors la imobilul de pe strada Zambaccian nr. 32, decît înspre unde îți indică locatarii. Și, cu fiecare pas făcut s-au adus în scenă cauze vechi, unele din ele definitive, unii negîndu-le, alții susținîndu-le, negînd și susținînd însăși evidența. Pentru că peste vila din Zambaccian 32 s-a abătut, de mai bine de 4 ani, vifor de procese, care alunecă din unul în altul — de obicei, pîrîții fiind cei de la etajul II, reclamanții — cei de la I (și din cînd în cînd, familia de la parter). Și toți laolaltă au reușit să transforme minunata vilă într-un adevărat infern.

E nevoie de un scurt istoric pentru a se înțelege cum de s-a ajuns aici. Întregul imobil a aparținut unei singure proprietărese care l-a vîndut, după cum urmează : în 1972 arhitectului Talos Cornel — etajul II mansardă, compus din două camere, dependințe și pod, **în exclusivitate.** În 1973 doctorului militar Eugen Lavric — etajul I, iar în 1974 inginerului Nicolae Drăgoi (parterul). Primii cumpărători — familia arhitectului — care optaseră pentru mansardă plus pod în scopul transformării ei într-un apartament, de comun acord cu proprietăreasa, au trecut în contractul de vînzare-cumpărare următoarea clauză : **pe cheltuiala lor exclusivă, familia Talos poate să aducă orice fel de îmbunătățiri, adaosuri, amenajări sau restructurări ar dori la etajul II în condițiile tehnice legale și necesare.** Această clauză a fost adusă la cunoștință și următorilor dobînditori, în contractele cărora se subliniază că sînt întru totul de acord cu ele. Anii ce au urmat au dovedit însă că acordul a durat doar pînă au trecut pragul apartamentelor lor. Așa se face că în amintitul imobil au apărut din 1975 încoace veșnicii pîrîți — familia Talos — și veșnicii reclamanți — dr. Lavric și uneori ing. Drăgoi.

„De peste 4 ani — ne scrie arhitectul Talos — n-au trecut două săptămîni ca noi să nu avem proces. Tot de atunci sîntem cu locuința în șantier, neputînd să o terminăm din cauza proceselor care ne răpesc timpul și banii și liniștea. De fiecare dată se nasc alte și alte acuzații, la care instanța, cu o singură excepție, ne-a dat cîștig de cauză nouă. Și totuși ele continuă, în avalanșă, făcîndu-ne viața un coșmar".

Care ar fi acuzațiile aduse familiei Talos ? Pentru început s-a lansat una foarte gravă — cu elucidarea căreia ar fi trebuit să se pună capăt lanțului de procese. De aceea o vom prezenta și noi ceva mai pe larg. S-a cerut, nici mai mult, nici mai puțin, decît demolarea construcției ridicate de arhitect, invocîndu-se nerespectarea autorizației și a normelor tehnice de construcție. Se reclama faptul că acesta și-ar fi adăugat la etajul II și un al treilea etaj, punînd în pericol starea imobilului. După expertize și paraexpertize, după deplasarea instanței la fața locului, aceasta a stabilit — și hotărîrea e definitivă — că pîrîții au respectat autorizația de construcție, că nu au construit un nivel în plus peste nivelul II, că este vorba de o supantă și un pod și că, în fine, prin soluția realizată la podul construit deasupra nivelului II s-a respectat stilul de arhitectură al părții vechi a construcției, cît și al imobilului alăturat.

Așadar, nici un pericol pentru imobil, experții și-au spus cuvîntul în acest sens. Că și ceilalți doi locatari ai imobilului și-au însușit acest punct de vedere — chiar dacă și în prezent aduc în discuție povestea etajului III — o dovedesc celelalte acțiuni care au deschis noi procese : obținerea unei căi de acces spre pod ; fie prin dărîmarea planșeului de la bucătăria lui Talos — deci acces pe scara de serviciu ; fie — în alt proces — pe scara principală, prin dărîmarea unui alt planșeu, iar acum apar amîndouă pretențiile cumulate, cu toate că, la fiecare acțiune în parte, instanța le-a respins reclamațiile ca nefondate. Totul, cum s-ar zice, e să se meargă înainte pe calea proceselor. Unul din procese, cel cu lumina, intentat de Lavric contra Talos durează de 4 ani, iar acum, după ce în toate cele 6 „reprize" i s-a dat cîștig lui Talos (partea vinovată fiind de fapt ICRAL Herăstrău care i-a efectuat, conform documentațiilor din dosar, lucrările pardoselii — loc pe unde reclamantul susține că trebuie să-și repare lumina din camera copiilor), a ajuns pînă la Tribunalul Suprem, care, pe baza unei noi adrese a ICRAL Herăstrău a hotărît rejudecarea. (Poate ar merita cercetate adresele ieșite de la același ICRAL, care se bat cap în cap. Ani la rînd amintita unitate a fost și ea tîrîtă în procesul Lavric — Talos, pentru ca în final să apară o adresă care scrie negru pe alb că nu ICRAL Herăstrău ar fi făcut lucrările pardoselii lui Talos).

Iată și alte capete de acuzare din partea dr. Lavric : demolarea schelei și sistarea lucrărilor de construcție întrucît acestea ar fi împiedicat pătrunderea luminii în apartamentul dumnealui ; anularea părții din contractul de vînzare privind podul, invocîndu-se existența unui al doilea pod, peste mansardă — pod neamintit nici în contractul de vînzare și nici în vreun act — pe care l-ar fi însușit singur el, Talos. De fapt, moneda se bate acum pe podul nou creat de Talos, lupta pentru pod, pentru o bucățică din el, căpătînd proporții considerabile.

Și ne-am întrebat din nou — după ce am stat de vorbă cu părțile care au simulat și o împăcare — care ar fi motivul real al acestor interminabile procese. Răspunsul, chiar dacă pare extrem de dur — l-am primit de la tovarășa vicepreședintă a Judecătoriei sectorului II, Maria Racu : „Este vorba de o atitudine șicanatoare. Spun asta pornind de la faptul că toți locatarii proprietari au cunoscut clauza din contract pe care au acceptat-o, dar nu au respectat-o. În această casă au existat atîtea litigii — pornite mai ales de medicul Eugen Lavric — încît cred că fiecare din judecătorii fostului sector I cunosc cazul măcar dintr-un dosar. De aceea, nu mă sfiesc să spun că treaba asta în limbajul nostru se numește procesomanie, că dacă acum, în final, ar fi să se analizeze toate aceste dosare, s-ar putea trage concluzia categorică — cel puțin în ce-l privește pe dr. Lavric — că este vorba de un abuz de drept".

Nu noi am spus aceste grele cuvinte, ci un om al legii care cunoscînd foarte bine cauzele care au generat aceste procese în lanț, a subliniat, poate prea categoric, esența lor. Este oricum un punct de vedere de care ar trebui să se țină seama, care îndeamnă la analiză lucidă a situației create în imobilul amintit și care tradusă se reduce la cîteva cuvinte : trebuie restabilită liniștea și armonia în casa din Zambaccian nr. 32, trebuie lăsate la o parte micile patimi și interese ce lezează însuși bunul-simț, trebuie stopată — repetăm, prin analiză lucidă, cinstită a tuturor — această cale a procesomaniei.

GEORGETA BLĂNARU

Cronica literară

Mircea Horia Simionescu: „Învățături pentru delfin"

Mircea Horia Simionescu cultivă o formulă paradoxală de umor inversînd raportul real-literar în favoarea celui de-al doilea. Altfel spus, autorul pornește de la literatură către viață, construind o realitate care să corespundă și să verifice procedeele sale livrești. În **Ingeniosul bine temperat. Dicționar onomastic** o întreagă umanitate este caracterizată și tipologizată în funcție de ordinea alfabetică, aparența de obiectivitate fiind ironic asigurată de posibila (și falsa) corespondență între nume și caracterul personajului. Exercițiul stilistic de natură parodică, aluzia culturală și calamburul, pastișa gratuită ca joc al spiritului („ingenuitate") și observația satirică sînt note definitorii ale umorului său. În al doilea volum al tetralogiei, intitulat **Bibliografie generală**, sînt puse la contribuție alte specii literare aparținînd paraliteraturii : articolul, referatul, rezumatul, prefața, trimiteri false în subsolul paginii etc. Toate aceste procedee mimează și parodiază cu subtilitate așa-zisa „cultură enciclopedică", în fond un alt gen de semidoctism bazat nu pe o cunoaștere reală ci pe articolul și referința de dicționar sau „Larousse". Criticul Al. Călinescu într-un eseu despre I.L. Caragiale investighează umorul marelui scriitor din perspectiva inedită a valorificării genurilor minore. Este însă un punct de vedere care poate fi extins și asupra altor autori, literatura română avînd o aplicație deosebită spre ironia subminantă și comicul acid. Ultima carte a lui Mircea Horia Simionescu este tocmai o astfel de incercare (reușită) de parodiere a unui gen din „regimul mimetic inferior" (Nothrop Frye), biografia romanțată și apologetică. În acest caz subiectul rămîne în plan secund, importantă fiind verva satirică a romancierului, pentru că, deși sînt convocate toate procedeele cunoscute din prozele anterioare, acum, mi se pare mai accentuată observația morală și caracteriologică. Comicul de limbaj relevă o mentalitate și un comportament. Iată cum se exprimă unul din eroi, semidoct cu pretenții literare : „Ce voia să ne redea poeta ? Poeta voia să ne redea starea de grație a unei poete ce, însingurată, hoinărește prin noile cartiere bucureștene. Ce vedea ea hoinărind ? Ea vedea lungi bulevarde, case, dintre care multe blocuri, perechi de îndrăgostiți tălăzuind pe sub castani, firme luminoase. Ce sentiment o domina mergînd așa, pe jos ? Pe poetă o domina sentimentul acut al singurătății, dar nu o singurătate demobilizatoare, dezabuzată, fără sprijin, ci, dimpotrivă, o singurătate pătrunsă de căldură și bucurie, de poezia celor optsprezece ani și ceva. Pe ce se baza ea cînd nu cădea în deznădejde, ci dimpotrivă, pășea voinicește înainte, completînd inventarul naturii la toate rubricile ? Poeta se baza pe gîndul — foarte delicat subliniat — că iubitul e absent pentru că, după ce a terminat de construit capitala țării, a trecut la construcția provinciei, ridicînd, ca pasărea Phönix, oraș după oraș, sat după sat, riscînd să acopere întreg teritoriul cu fapta lui perenă etc". Dincolo de „aerul" Ilf și Petrov pe care îl degajă stilul, recunoaștem în această „analiză" modul cum se pratica, într-o anumită perioadă, critica literară. Autorul discursului este și personajul principal al romanului, cel care în aceeași manieră agramată și improprie întocmește biografia romanțată a lui Gri Macedoneanul (escroc și hoț notoriu avînd obsesia eternității !), la cererea lui, precum și întîmplările legate de redactarea ei : contractul cu GRI Macedoneanul pentru două „mese calde" pe zi, concubinajul în doi sau trei cu generoasa Galina, amanta acestuia, cenaclurile „literare" conduse de proaspătul scrib etc. Deznodămîntul intrigii parodiază finalurile romanului popular sau senzațional de la sfîrșitul secolului XIX. Gri Macedoneanul, transfug, termină aventuroasa sa existență în America pe scaunul electric, Galina dispare precum Kera Duduca a lui Filimon cu un al treilea, al patrulea sau al cincilea, nu se mai știe exact, iar naratorul, după o criză de nebunie (vezi corespondentul, Andronache Tuzluc), se încadrează ca stenodactilograf la cooperativa Deservirea, unde, grafoman, scrie episodul cu Gri Macedoneanul. Este, evident, un sfîrșit derizoriu în concordanță cu premisele viziunii „lumii pe dos". Mircea Horia Simionescu este un umorist original (nu lipsit de pericolul facilității și al efectului imediat) atît în substanță cît și ca procedeu.

PAUL DUGNEANU

Mult e dulce

În colțul buzelor

Zîmbetul răsărit în colțul buzelor e aproape totdeauna cules din mărăcinii inimii. Prin colțul buzelor rîdem de cei ce coboară undița în izvorul tămăduirii ca să prindă bibani și carași. Colțul buzelor e săditcu înțelepciune cuminte, cu lumină, cu suferință și răbdare. În timp ce pe obraji se face toamnă, în colțul buzelor mai scînteiază sînziene albe, semn că gura poate fi făcută zob cu un pumn sau cu un dos de labă, iar colțul buzelor să trăiască tremurînd, să pulseze mai viu și să facă din mînie secure, indiferent că el nu atinge niciodată marginile aurite ale pocalului cu vin. E adevărat că uneori vinul ajunge și în colțul buzelor, dar numai după ce paharul a fost aruncat pe gît și ne ștergem, trăgînd cu mîneca, gura plină de broboane dulci. Pe cremenea din colțul buzelor, cînd cerul gurii e lingușit de arome rare, se adună două bufnițe ca să stringă odihnă pentru noapte. În colțul buzelor dospește veninul pămîntului și tot pe-acolo scot capul macii singelui. Zăpada înghează sprîncenele și mustățile, încîlcește privirile, dar nu găsește mai în colțul buzelor, pentru că acolo veghează, bătînd din aripi, rîndunicile sufletului. Căci dacă e ca Dumnezeu să înceapă de undeva, atunci el începe unde se termină brațele troiței și nu în fruntea ei. Virful buzelor rîde, chemînd iubirea, sfîrcurile știu să unelteaască. Virful buzelor rotunjește șoapta, stropind-o cu miere, dar cînd gura întreagă e potcovită brutal, caielele se-nfig și se rup numai în colțul buzelor, după legea pe care-o îndură și copita. Cîntecul fumegă și crește înalt numai în amiaza buzelor ; la margini îl arde dorul de-a o porni razna. Prin colțul buzelor cad toate trăsăturile feții. Prin colțul buzelor, cu stea bătută din zăbalele ce atîta vreme ne-au fost puse, ne ies colții lui Dracula. În amîndouă colțurile gurii noastre, cîte-un copil îngenuncheat încearcă să scoată roua din fîntînile unui trandafir. Românește se spune : te sărut pe colțul gurii ca să-ți deochi gîndurile.

Colțul buzelor — doi spini culcați în care se înțeapă și se îmbolnăvește de brîncă tot ce-i iosnic.

FĂNUȘ NEAGU

Vorbiți și scrieți românește

Apropo de un caz al... cazului genitiv...

Într-un articol intitulat **De-ale genitivului**, autorul, Ion Coja, comenta acel tip de construcție în care substantivul precedat de prepoziția **de**, avînd funcția de atribut, apare, cum nu ar trebui, articulat. Dintre exemplele citate, iată-l pe acesta : centru de achiziționarea sticlelor..., corect fiind a spune și a scrie : centru de achiziționare a sticlelor...

Greșeala ar consta deci, după cum afirmă autorul articolului amintit, în „interpretarea articolului genitival **a (a sticlelor)** drept articol hotărît al substantivului de care este precedat".

Cum despre acest „fenomen" lingvistic am scris și eu, acum șaisprezece ani, în lucrarea **Limba noastră** (Editura didactică și pedagogică, 1963), socot necesar să revin asupra chestiunii, cu unele precizări :

Menționez, mai întîi, că enunțuri de felul celui pe care-l comentăm iau naștere prin alipirea lui **a** — caracteristica genitivului — peste forma femininului singular la substantivul precedent, acesta primind, astfel, articolul hotărît. Așa se face că enunțul „centru de achiziționare a sticlelor... devine „centru de achiziționarea sticlelor".

Cred că modificarea respectivă se produce fără ca autorii ei să-și dea seama, contribuind, poate, la aceasta, prezența în mintea lor a unei formulări asemănătoare — corectă, de astă dată, substantivul fiind precedat nu de prepoziția **de**, ci de **pentru** : „centru **pentru** achiziționarea sticlelor"...

Enunțurile de tipul „centru de achiziționarea sticlelor"... reprezintă, fără îndoială, o abatere de ordin gramatical. Dar, mă întreb : constituie ea, oare, acel grad de gravitate care să ne îndemne a o condamna fără apel ? Înclin, astăzi, să cred că nu. Faptul însuși că „fenomenul" s-a extins mult atît în viul grai, cît și în scris ar trebui să ne dea de gîndit.

Iată, chiar în același număr (36/1979) al **Flacării**, în care apărea articolul **De-ale genitivului**, a putut fi întîlnită construcția considerată greșită : „Pe trecerea de pietoni din fața magazinului de difuzarea presei..." **(O întîrziere nejustificată**, pag. 15).

Cred că acest caz al ...cazului genitiv face parte din categoria acelor situații care l-au determinat pe acad. Al. Graur să considere că „normele (gramaticale) trebuie din cînd în cînd modificate pentru a le adapta la realitate".

N. MIHĂESCU

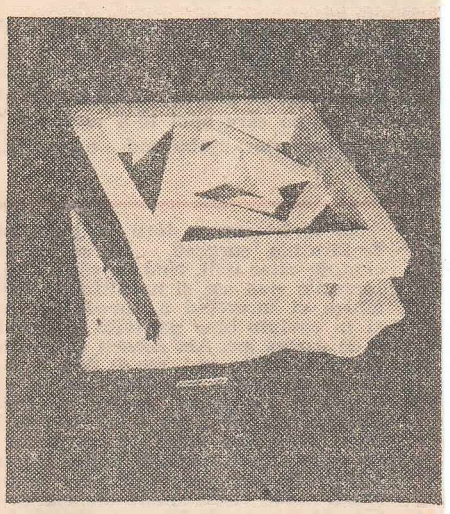

LEONARD RĂCHITĂ : Geometrie plană

O CAP LIMPEDE

FILM

OMUL CARE NE TREBUIE

Constant în preocupările sale pentru problematica de actualitate, scriitorul **Ion Băieșu** — scenaristul acestui film — ne propune spre dezbatere o poveste simplă: are sau nu dreptul un vechi și experimentat muncitor constructor, obosit de atîtea peregrinări prin țară și suferind tot din pricina acestora, să-și părăsească șantierul pentru a se stabili, împreună cu familia, în sfîrșit, într-o localitate, pentru a-și putea îngriji de copii și de sănătate ? Răspunsul „DA" ar fi sunat, în împrejurările date de autor, cel puțin retoric ; răspunsul „NU" ar fi sunat, mai grav, lozincard și fals.

Filmul regizat de **Manole Marcus** pe baza acestui subiect și-a ales (în mod fericit !), un final deschis. **Nu** întrebarea în sine conduce la un deznodămînt anume. Ea declanșează doar o serie de reacții ale eroilor, oferă posibilitatea urmăririi unor întîmplări, situații de viață numai aparent amuzante, deschide poarta unor atacuri critice la unele stări de lucruri negative ce mai persistă astăzi în mentalitatea unora. Mai ales a unora care confundă dreptul de **a decide**, cu cel de **a dispune** de soarta, de viitorul unui om, ba chiar al unei familii.

Intențiile critice ale filmului sînt vizibile, mai ales în ceea ce privește zona de activitate a „șefilor" (prin șef înțelegînd, în cazul acestui film, atît un prim-vicepreședinte sau un director de șantier, cît și un antrenor de fotbal — acesta din urmă avînd uneori puteri mai depline chiar decît primii !).

Pe de altă parte impresionează în mod plăcut căldura cu care autorii se apleacă asupra **cotidianului**, a vieții de familie, a întîmplărilor mai mult sau mai puțin mărunte. O poveste de dragoste, un examen de admitere, un meci de fotbal, ba chiar și servirea unui pahar cu vișinată se desfășoară firesc, sînt „de acolo".

În rolul principal, **Ilarion Ciobanu**, acest munte de om bun și cinstit. În rolul fiicei sale, admirabila actriță care este **Catrinel Dumitrescu** (deși nu a avut o partitură ieșită din comun — vezi de pildă secvențele cu „șmecherii" din Capitală : din nou nenorocirea asta cu țigările Kent pe care am mai semnalat-o ! — urmăriți-o cu atenție în acea scurtă secvență a „apașilor", de fapt o probă de filmare fiind). Sobru și autoironic parcă Octavian Cotescu într-un rol semi-negativ (rol cu atît mai dificil, cu cît e mai „semi"). Delicios și șarjînd uneori, așa cum ne-am obișnuit dealtfel, Jean Constantin, în rolul antrenorului de fotbal (iar dacă aluziile, dealtfel destul de subțiri, la Titi Teașcă deranjează și replica „Tovarăși, ați înnebunit ? ! Păi dacă nu cîștigăm meciul sînt distrus, **mă string organele de git !**", va intra, cred, în circuit).

HORIA PĂTRAȘCU

CARTE

O nouă carte de Radu Tudoran a apărut la Editura Eminescu : **La nord de noi însine.** Este vorba de un jurnal de călătorie scris cu aceeași cuceritoare francheță cu care ne-a obișnuit scriitorul ● Editura Minerva oferă cel de-al doilea volum din creația lui Jean Bart în seria **Restitutio.** El cuprinde **Scrieri marine, Din lumea porturilor, Europolis, Însemnări și amintiri, Din periodice.** Ediția a fost îngrijită de C. Mohanu care semnează și notele cărții și a întocmit și o utilă bibliografie ● C. Ciuchindel și-a publicat teza de doctorat despre **Povestea lui Archirie filosoful...,** carte populară românească din secolul al XVII-lea. Citățm din concluzia acestui studiu : „Prin finalitatea ei literatura căreia îi aparține **Povestea lui Archirie filosoful...** este mult mai angajată în social decît s-ar crede. În perspectiva funcționalității ei, precum și a intenției și efortului artistic mai mult sau mai puțin conștientizat, minimalizarea sau ignorarea acestei creații literare nu sînt cu nimic îndreptățite, date fiind condițiile particulare în care ea s-a dezvoltat și a fost cultivată". Iată fraze care îndeamnă la o evaluare exactă a trecutului nostru cultural ● O ediție bilingvă de **Poezii și poeme** aparținînd lui Geo Bogza au văzut de curînd lumina tiparului. Traducerea în limba franceză a fost întreprinsă de Ileana Vulpescu. Prefața este semnată de Ștefan Aug. Doinaș : „Impresia generală pe care o lasă, la o primă lectură, poezia lui Geo Bogza este aceea a unui lirism patetic, angajat în iubire și revoltă, în scîrbă și compasiune, desfășurîndu-se liber de orice îngrădiri formale, prozodice, șocant deopotrivă prin lexic, prin violență a expresiei, prin inedit al imaginii și prin aglomerare verbală".

Necunoscuta „Mioriţă“

Cu dr. **Al. I. Amzulescu**, de la Institutul de cercetări etnologice şi dialectologice, despre o nouă şi tulburătoare ipoteză a genezei balade

ioriţa“ — s-a mai spus — este balada ului românesc. Ea începe „pe-o gură i“ şi isprăveşte într-o nuntă cosmică. nul ucis devine mire, blestemata e figurată ca o mireasă, luna, le, munţii, codrii, stelele prăznuiesc n marea trecere a eroului în nefiin- naginea a fost atît de nouă în lirica încît a uimit din chiar clipa desco- i baladei şi continuă a uimi pînă azi. ni şi — nu doar o dată — a nedumeri. n se explică seninătatea şi liniştea nului din ceasul ultim ? De unde ea de a brava moartea nu prin în- are, prin opoziţie — nici măcar prin ! — ci prin înţelegerea rostului ei ? Ce concepţie filosofică arhaică stă za acestei alegorii atît de originale, le tulburătoare : moartea ca nuntă ?... doar cîteva din întrebările care au is, în timp, toate orizonturile specu- , dînd temei unei aprinse dezbateri bice care se desfăşoară, aproape fără upere, de mai bine de o sută de ani.

cumva aici se cristalizează specificul rii şi cugetării româneşti ?, s-au în- t — ne amintim — destui exegeţi. se poate rezuma o spiritualitate doar singur aspect, aspectul mioritic, iar nblul creaţiei folclorice doar la o ră baladă ?, au obiectat — ne amin- — destui alţii. Ciobanul „Mioriţei“ nu gurul nostru erou baladesc. Dar le, cel care îşi zideşte iubirea în pe- unei capodopere ? Dar Pintea cel z, dar Toma Alimoş, dar Iancu Jianu, Radu Calomfirescu, dar Ion al Mare, chiar bădica Traian, descălecătorul şi năturul din capul vremii ? Spiritua- a noastră e complexă, diversă, că, ireductibilă la un singur element.

totuşi, „Mioriţa“ rămîne **summa sum- m**, capodopera capodoperelor, inega- ă prin perfecţiune. Însăşi perfecţiunea ă la reexaminare, la perpetue încer- de descifrare a acestui sublim mister, iţîndu-ne, din nou şi din nou, la ace- punct : sensul baladei. Cum să-l sur- zi în numai cele două file de text ? Pe ginea celor 122 de versuri ale baladei arianta Russo-Alecsandri s-au scris şi sute de studii. Cea mai importantă ografie asupra baladei, tipărită în de A. Fochi, foloseşte nu mai puţin 00 de variante şi de fragmente. Putem e că de la Alecsandri şi Odobescu la vrancea şi Iorga, de la Th. Speranţia an Botta şi Lucian Blaga (şi, mai re- , la D.R. Popescu, cu ale sale „Scrisori re Mioriţa“, tipărite în „Flacăra“ şi în reviste), iar pe altă linie de la Ion lea la Ovid Densuşianu, H. H. Stahl, stantin Brăiloiu, Adrian Fochi şi alţii cea mai apropiată contemporaneitate rîndul cărora se situează şi Al. I. Am- scu, interlocutorul nostru din rîndurile urmează), cercetarea baladei a fost răţişată din cele mai diverse unghiuri, e cele mai ireductibile poziţii, care se rezuma la următoarele : se poate i, pe temeiul baladei, despre un fata- românesc ?

arte mulţi exegeţi (inclusiv, precum vedea, interlocutorul nostru, care, ă opinia noastră, îşi susţine poziţia cu mai redutabile argumente din cîte produs pînă azi pe această temă) zic u. N-o spun, de fapt, doar exegeţii, o nsăşi complexitatea şi bogăţia fol- ului nostru, o spune istoria rezistenţei, ăinuirii şi a creaţiei acestui popor, din mea bădicăi Traian şi pînă astăzi. Ul- ele cercetări întreprinse asupra baladei a întări această semnificaţie. Mircea de, în „L'agneile voyante“ („De Zalmo- à Gengis-Khan“, Paris, 1970), explică unghiul istoriei religiilor, resorturile talităţii arhaice care au condus la filo- a baladei, delimitîndu-se de interpre- le simplificatoare, aşa cum, dintr-un unghi de vedere, etnologic şi sociolo- Romulus Vulcănescu, în „Etnologia dică“ (Bucureşti, 1970), propune o ipo- etnosociologică de interpretare : ioriţa“ ca mit al unei judecăţi pasto- , deci balada ca mit juridic. Şi astfel noi ipoteze de interpretare a textului de explicare a rădăcinilor lui s-ar mai ea cita. Drumurile exegezei se deschid i, din nou.

ste limpede că nimeni nu va putea tăr- i nici cercetarea baladei, nici contem- rea frumuseţilor ei. O capodoperă ca ioriţa“, asemenea oricărei capodopere, revelează, mereu şi mereu, noi faţete, străluciri, stimulînd, cum notam mai , examinări şi reexaminări perpetue. ea ce ne-am propus, în aceste pagini, e să semnalăm încă o piesă — de ulti- oră şi de un tulburător interes — din tul dosar al problemei. Să semnalăm, i exact spus, o inedită potecă spre des- rarea unor taine.

el care ne-a deschis această potecă e, spuneam, Al. I. Amzulescu, cunoscu- folclorist, şef de sector la Institutul de cetări etnologice şi dialectologice, cel e prin „Balade populare româneşti“ (3 vol., Buc., 1964), ca şi prin alte lucrări şi studii, ne-a dăruit o operă de referinţă asupra domeniului, fiind, la ceasul de faţă, specialistul numărul unu al unui gen folcloric care la noi, la români, e printre cele mai revelante, cu o valoare artistică, filosofică şi documentară de prima mînă.

Cu cîtva timp în urmă, Al. I. Amzulescu a prezentat, în cadrul institutului, o comunicare cu titlul : „Noi observaţii despre **Mioriţa** — colind“, publicată ulterior în „Revista de etnografie şi folclor“, 1, Tomul 24, 1979. O comunicare care, de fapt, n-a însemnat doar nişte „noi observaţii“, ci un punct de vedere nou, o inedită şi seducătoare ipoteză privind rădăcinile etnografice ale versiunii transilvănene a „Mioriţei“-colind, versiune care, aşa cum s-a stabilit de către cercetători, constituie sursa matrice, nucleul din care s-a dezvoltat balada. În mînă cu textul comunicării, ne-am adresat, pentru precizări, autorului, îngăduindu-ne ca, între răspunsurile domniei-sale, să intercalăm şi citate din text, pentru o cît mai deplină luminare şi explicare a ipotezei.

În ce constă ipoteza ?

Cităm din comunicare :

„Cercetarea atentă a textelor versiunii colindului din Transilvania în lumina celor cunoscute astăzi despre vechimea, rosturile şi importanţa riturilor de iniţiere, ca şi a altor considerente cu privire la studierea textelor folclorice, ne asigură să putem afirma cu deplină convingere că Mioriţa-colind, şi îndeosebi în forma pe care A. Fochi o consideră tipul «clasic» *), este, prin rădăcinile sale istorice, poezia unui scenariu iniţiatic — dispărut din practica vieţii pastorale —, poezie oglindind ritualul de primire în ceată a ucenicului păstor“.

Pe ce se întemeiază o astfel de ipoteză ?

„Se întemeiază, declară interlocutorul nostru, **pe însuşi textul bucăţii, adică pe versiunea denumită de A. Fochi «clasică» a colindului transilvăncan. Acest colind cuprinde două momente, două nuclee tematice : cadrul epic iniţial (cu aşa-zisa «judecata» sau «complotul păcurarilor») şi aşa-numitul «testament» al păstorului. (Balada, în forma Alecsandri-Russo, e mai amplă, ea are încă două momente, momentul «oii năzdrăvane» şi cel al «maicii bătrîne», ce reprezintă, după cum au stabilit cercetătorii, aluviuni tîrzii, ecouri ale altor cîntece bătrîneşti, grefate pe fondul iniţial în cursul îndelungului, complicatului, tainicului, dar legicului proces al desprinderii faptului literar din etnografie, al evoluţiei sale spre simbol şi metaforă.) Revenind la colind, vom observa că «judecata păcurarilor» nu conţine, de fapt, nimic juridic, nu ne trimite la nici un străvechi «jus valachicum», ci, mai mult decît limpede, la o ancestrală practică rituală privind primirea în stînă a ucenicului păcurar. «Verii primari» sau «fraţii» mai mari care decid, în preliminariile ritului, «moartea» celui «mic» şi «străin» (în ciuda faptului că acesta, precum majoritatea variantelor o atestă, este sirguincios şi ascultător !) nu fac altceva, în «soborul» pe care-l ţin, decît să pregătească rînduiala a ceea ce, în comunicarea noastră, numeam ritul în-credinţării în «legea» păstorească. Tot ce urmează după această nefirească condamnare a harnicului şi obedientului ucenic, aşa-zisul «testament» al acestuia (fragment, dealtfel, de o nobilă frumuseţe, cîntînd lauda vieţii, revelînd dragostea pentru muncă, pentru profesie), este descrierea practicii efective a ritului. Este deci vorba de o înmormîntare fictivă, aparentă, de o moarte simbolică, de un simulacru de moarte şi de resuscitare, după toate regulile riturilor de iniţiere de tip profesional. Altfel spus, nu este vorba nici de o «judecată», nici, cu atît mai puţin, de un complot criminal al celorlalţi doi păcurari (care în unele variante sînt mai mulţi...), decizia lor spontană, înverşunată, cu totul nemotivată, de a-l ucide pe «cel mic» nefiind altceva decît simbolizarea preparativelor pentru primirea în confrerie, în ceata ciobanilor, a neofitului. (Să mai lămurim în plus, la acest punct, fie şi într-o scurtă paranteză, chestiunea lipsei de motivaţie a deciziei, esenţială pentru demonstraţia noastră. În cel de-al doilea tip principal al colindului transilvan, cel numit «fata de maior», «maior» venind de la «maier», adică cioban înstărit, uciderea micului păstor e pricinuită de faptul că acesta, de dragul frumoasei întîlnite în cale, vrea să iasă din confrerie. El încearcă să-i îmblînzească pe «ucigaşii» pedepsitori, maeştrii ritului, oferindu-le pe rînd bota, toporişca, ba chiar şi turma. «Nouă nu ne trebe, / Că şi noi avem», răspund firaţii. De aici şi pînă la versiunea baladei, în forma Alecsandri-Russo, în care «conflictul» şi «complotul» ciobanilor e decis de motivaţii economice şi regionale, calea, precum se vede, e lungă, marcînd o evoluţie istorică întreagă a unui text care, la origini, n-avea nimic de-a face cu interese economice.) Revenind la nemotivata decizie a «uciderii» neofitului, vom observa că acesta o primeşte «senin», lucru, de data asta, perfect explicabil, perfect motivat, el ştiind că ceea ce îl aşteaptă nu e o «moarte», ci o moarte în efigie : o despărţire (marcată, desigur, prin anumite încercări, probe sau practici de purificare) de cele lumeşti, de tot ce fusese pînă atunci viaţa lui, urmată de o înviere simbolică. Din cele 800 de variante transcrise de A. Fochi, doar două vorbesc de «cruce la căpătîi». Neofitul, în schimb, cere limpede : «Pe mine pămînt nu puneţi, / Nice lut, nice pămînt, / Numai sfîntă guba mea». Cere «sfînta gubă», cere uneltele îndeletnicirii, cere trîsca aşezată cu «hudele» în bătaia vîntului, sugerînd astfel resuscitarea simbolică a păstorului, veşnic în preajma turmei sale“.**

...Dar există oare — în literatura de specialitate — vreo atestare a practicii acestui ritual ? Există vreun rudiment, vreun ecou, vreo amintire a ei în viaţa de astăzi a păstorilor noştri ?

„Cercetări temeinice pe teren încă nu s-au făcut. Nădăjduim că vom putea să le facem, cu rezultate care să ne confirme. Atestări despre practica respectivului ritual încă n-am găsit, nici în literatura noastră etnografică despre păstorit, nici în acele specii folclorice (precum jocurile de copii) în care am presupus că şi-ar fi putut găsi refugiul indicii care să ne intereseze. Sîntem, pe de altă parte, în posesia unor argumente, a unor date, evocînd alte practici rituale, supravieţuiri ancestrale în viaţa tradiţională a păstorilor noştri, care ne sprijină ipoteza, şi pe care le-am înfăţişat în comunicarea noastră. Întorcîndu-ne la literatură, va trebui să notăm că atenţia excesivă dată de folcloriştii «nunţii» păstorului sau «nunţii mortului» a acoperit, ca să zicem aşa, «moartea mortului». De aici, lipsa de interes a cercetărilor etnografice faţă de sensul «morţii» şi al învierii simbolice a păstorului transilvan. Nu-i însă mai puţin adevărat că o serie de cercetători s-au apropiat, mai puţin sau mai mult, de ipoteza «Mioriţei»-colind ca poezie a unui scenariu iniţiatic, ipoteză care, graţie lor, acestor cercetători, pluteşte în aer de mai mult timp. L-aş numi aici pe Mircea Eliade, pe ale cărui sugestii, de fapt, ne-am permis să clădim, el fiind cel care, referindu-se tocmai la «Mioriţa»-colind, observă, de pildă, că «obiectele pe care le cere păstorul» spre a-i fi puse la căpătîi (cele pe care vi le-am spus mai înainte) «constituie, la urma urmei, un simulacru al funeraliilor», în timp ce «în balada moldovalahă» (adică în forma Alecsandri-Russo) «moartea este total transfigurată»“.

Ce perspectivă deschide această nouă interpretare a „Mioriţei“ ?

„Ipoteza pe care am propus-o elimină, mai întîi, acea faimoasă «seninătate» sau «resemnare în faţa morţii» — cu totul inexplicabilă şi nefondată ! — considerată de mulţi, precum se ştie, drept «specificul unui spirit», drept «filosofia» omului de la Dunăre şi Carpaţi. «Mioriţa» ieşind, potrivit ipotezei noastre, din regimul de fapt literar «în sine» şi inscriindu-se în contextul poeziei ceremoniale sau al descrierii de ceremonial, ni se deschide un nou orizont spre vechimea şi permanenţa neamului. Ne aflăm, altfel spus, în faţa unui text care păstrează în fosilă o străveche practică spirituală a omului de la Dunăre şi Carpaţi, îmbogăţind cu noi străluciri un tezaur nu numai artistic, ci şi istoric. Cercetările stimulate de o astfel de ipoteză vor duce, cu siguranţă, la descoperiri dintre cele mai incitante“.

Oprim aici dialogul cu Al. I. Amzulescu sperînd ca şi domnia-sa în cercetările care vor urma şi care, o credem cu aceeaşi convingere, vor înălţa şi mai sus — prin însuşi actul legării cît mai profunde de solul nostru, de istoria noastră, de viaţa noastră — magnificul monument al nepieritoarei noastre balade.

Cîteva observaţii (mai exact, cîteva lămuriri) credem totuşi, în încheiere, că se impun, nu pentru a polemiza cu autorul ipotezei ci, dimpotrivă, pentru a tălmăci mai amănunţit nişte înţelesuri pe care domnia-sa, ca specialist, le-a considerat ştiute, punctîndu-le doar, fără să le deschidă mai larg spre noi.

Ritul de iniţiere („moartea“, păstorului-ucenic, în cazul nostru) este, precum cititorul o ştie sau precum a dedus-o din declaraţiile interlocutorului nostru, un rit de trecere de la un regim al existenţei la altul, de la regimul profan, de la regimul dezordinii, al ignoranţei, la un regim al ordinii, al unei ordini superioare, ce se confundă cu ordinea cosmică sau cu ordinea unei noi situaţii existenţiale. În cazul dat, această ordine e ciobănia, o ordine (aşa cum balada lasă să se străvadă) secretă, în care accesul nu e îngăduit decît celor iniţiaţi. Iniţierea presupune „moartea“ fiinţei candidatului, în vederea intrării lui în acea altfel de viaţă, superioară, pe care nu o va mai părăsi. Deci „moartea“ şi „învierea“ de care ne-am ocupat mai sus înseamnă „moartea“ fiinţei precare, provizorii, neformate, „neculturale“, gregare (a tînărului ucenic rudimentar, neştiutor al profesiei sau secretelor ciobăniei) şi intrarea ei în noua ordine, dirijată de reguli sau ordonanţe pe care le ştiu doar „cei mari“ („firaţii“, „verii primari“), nu şi „streinei“.

Desigur, între „streinel“ şi „firaţii“ mai mari există o rudenie, de sînge sau de candidatură la ordin. Numai că această rudenie trebuie întărită prin actul iniţierii, al acceptării în ordin. Aceasta se face cu preţul „morţii“, deci al acceptării „legii noi“, sau a legiuirii, sau a credinţei în noua ordine profesională ori socială. Din acest motiv, actul „morţii“ rituale, aşa cum observa interlocutorul nostru, este mai important decît actul „nunţii“, el fiind actul prim şi actul esenţial.

Dar prin „moarte“ neofitul trece „dincolo“ — şi ce se află „dincolo“ ? „Dincolo“ e „nunta“, adică regimul etern al existenţei. Ajunşi aici, ne îngăduim să zicem (asta, fie şi ca o simplă opinie de „neofiţi“ !) că interlocutorul nostru n-ar fi trebuit să treacă pe un plan secund această „nuntă“, care garantează actul „morţii“ printr-o permanenţă a trăirii. Nunta mioritică nu ne apare doar ca o metaforă (ca o alegorizare a morţii, în sensul propus de Muşlea sau Brăiloiu), ci este chiar promisiunea de viaţă conţinută în însuşi actul morţii iniţiatice.

Dar aceasta este o altă poveste, pe care nu ne-am propus s-o abordăm în dialogul nostru.

Ceea ce ne-am propus prin acest dialog — şi ceea ce, în încheiere, subliniem încă o dată — este să revelăm nişte argumente, nişte redutabile argumente prin care marea, minunata, tulburătoarea, încă necunoscuta „Mioriţă“ coboară din stele aici, lîngă noi, pe pămîntul nostru.

ILIE PURCARU ■

*) Iată o astfel de formă clasică a colindului transilvan : „Colo-n sus şi mai în sus / Bună seara moş Crăciun / Sîn vo trei păcurărei, **(în alte variante, după acest vers, se adaugă : „Dor mai mari îs veri primari“, n.n.)** / Numai unu-i streinel. / Ei pe-acela l-o mînat / Să bată oile-n sat. / El oile le-o bătut, / Lui de lege i-o făcut / Or să-l puşte, or să-l taie. / — Pe mine nu mă puşcaţ, / Fără capu mi-l luaţ, **(în comunicarea lui Al. I. A., există credinţa că „a lua“ vine, de fapt, de la „a la“ = „a spăla“, ceea ce, precum cititorul va observa parcurgînd textul nostru, sprijină cu încă un argument ipoteza : spălarea capului este una din încercările sau probele prin care trece neofitul, „moartea“ lui nefiind o „moarte“, ci un simplu „lăut“ sau spălat pe cap)** / Şi pe mine mă-ngropaţ, / Pe mine nu puneţi lut / Nice lut, nice pămînt, / Ci drag fluieraşu meu / Să-l puneţ la capu meu. / Cîn vîntu c-a trăgăna / Fluieraşu mi-a cînta“.

Valeriu Irimescu:

„De mulţi ani visez să batem Franţa la ea acasă"

— Chiar aşa, Valeriu Irimescu ?

— Chiar aşa, de mulţi ani visez să batem Franţa la ea acasă ! Ca jucător, am luat parte la 12 meciuri contra Franţei, de 3 ori am cîştigat, dar echipa României n-a reuşit niciodată o asemenea ispravă în deplasare. Poate că duminică, la Montauban, vom sparge gheaţa !

— Ce crede antrenorul reprezentativei noastre de rugby, e posibilă o victorie a tricolorilor la Montauban ?

— Judecînd după valoarea 15-lui nostru, în creştere, după cum a demonstrat-o recentul turneu din Ţara Galilor, e posibilă o asemenea victorie care, merg chiar mai departe cu optimismul, n-ar mai mira pe nimeni. Dar la fel de posibilă e, lucid fiind, o victorie detaşată a cocoşului galic la, să zicem, 20 de puncte diferenţă.

— Cum se spune, balonul e oval, nu-i aşa ?

— Oricît ar fi el de oval, că e, trebuie să ţinem cont că francezii ,vor alinia la Montauban, din cîte am aflat, cea mai bună formaţie, cu Rives, cu Aguirre, cu Paparemborde, cu Caussade, cu toţi ceilalţi. Dacă noi încheiem sezonul duminică, francezii îl deschid, urmînd să-şi apere şansele în Turneul celor 5 naţiuni. De aceea, lesne de dedus, vor face totul pentru a cîştiga. În plus, echipa Franţei pare şi ea mai redutabilă ca în alţi ani, fiind aureolată de mult discutatul succes din Noua Zeelandă, 24—19 după ce au avut 24—10, victorie în premieră care a mobilizat energiile şi a ambiţionat. Punînd în balanţă toate aceste argumente, partida de la Montauban va fi foarte grea.

— Să facem o scurtă paranteză. Ce ştiţi despre stadionul pe care se va disputa meciul ?

— Aproape nimic. Deşi am evoluat 3 ani în Franţa, la Paris şi Angouleme, n-am jucat niciodată la Montauban, unde există, din cîte cunosc, o puternică formaţie de prima ligă. Oricum, oraşul fiind situat la 55 de kilometri de Toulouse, în sudul Franţei, e de aşteptat ca interesul pentru rugby să fie extraordinar, în toată zona aceea sportul respectiv mîncîndu-se, cum se zice, pe pîine. Am aflat că meciul de duminică va inaugura stadionul din localitate, supus vreme îndelungată unor transformări şi modernizări. Cu siguranţă că cele 25 de mii de locuri ale sale se vor dovedi neîncăpătoare.

— O întrebare necesară, cum s-a pregătit reprezentativa noastră pentru această confruntare, programată de campionatul european ?

— Cu maximum de seriozitate, în linişte, la Snagov. Îmi permit să afirm că, în ciuda unor indisponibilităţi de ultim moment, vom alinia o garnitură puternică, omogenă, capabilă să joace de la egal la egal cu 15-le francez şi chiar să-l întreacă.

— Care sînt jucătorii indisponibili ?

— Faţă de echipa deplasată în Ţara Galilor, nu-i vom putea trimite în teren pe Bucos, Borş şi Becheş, aflaţi în curs de refacere după felurite traumatisme. De asemenea, pentru indisciplină, l-am scos din lot pe Munteanu. Mai bine zis, s-a

scos singur prin aerele lui de vedetă, prin modul superior, necolegial, în care a înţeles, considerîndu-se cel mai bun dintre cei mai buni, să-şi trateze coechipierii. Atît eu, cît şi secundul Adrian Mateescu, n-am socotit de cuviinţă că trebuie să tolerăm ifosele şi grosolăniile lui Munteanu. În concepţia noastră, vedeta e echipa, în coeziunea ei sufletească aflîndu-se un argument important.

— Cine va lua locul lui Munteanu ?

— Un jucător de aceeaşi valoare, numai că mult mai serios şi mai disciplinat, Ortelecan.

— Aşadar, nici o schimbare faţă de Cardiff. E exact ?

— Nu. Debutant la Bucureşti, contra Poloniei, Stelian Podărescu, 21 de ani, mijlocaş la deschidere în echipa Griviţei roşii, îşi va păstra tricoul. De asemenea, absent la Cardiff, Bucan va începe jocul de la Montauban. În ei, ca în toţi ceilalţi, am deplină încredere, fiind convins că nu vor precupeţi nici un efort pentru obţinerea unui rezultat cît mai onorabil. Firească, neexcluzînd din acest calcul victoria. O victorie la care...

— Visaţi de atîţia ani ! Ce-ar însemna ca pentru noi, Valeriu Irimescu ?

— Sigur, titlul de campioni ai Europei, dat fiind faptul că am mai avea de jucat, anul viitor, doar cu Italia în deplasare şi cu U.R.S.S. şi Maroc acasă. Probabil, pătrunderea în Turneul celor 5 naţiuni care ar deveni, astfel, al celor 6. Dorim să confirmăm la Montauban, în compania uneia din cele mai redutabile echipe ale lumii, laudele cucerite, cu sudoare şi bărbăţie, în Ţara Galilor, întărind afirmaţia, tot mai des auzită în rîndul specialiştilor de pretutindeni, că rugbyul românesc se află angajat pe un drum ascendent.

— Aşa să fie, tovarăşe Irimescu. Nu ne rămîne decît să vă urăm drum bun şi... împlinirea visului ! Mult succes.

OVIDIU IOANIŢOAIA

Ultima oră — O hoţie care nu poate rămîne aşa

Borussia — „U" Craiova: 2-0

Mare nedreptate, odioasă hoţie meciul Borussia Mönchengladbach — Universitatea Craiova 2—0, desfăşurat în seara zilei de miercuri 28 noiembrie 1979 ! Şi cînd te gîndeşti că jucau o „mare putere" a fotbalului de club şi o biată echipă românească, fără glorie şi fără pile, fără mărci convertibile şi fără galerie ambulantă. E jalnic pentru organizatorii competiţiei, pentru U.E.F.A., a cărei cupă e în joc, e inadmisibil pentru o întrecere sportivă, să se ajungă la departajarea echipelor aflate în competiţie prin două goluri marcate murdar, primul dintr-o pasă primită din afara terenului şi al doilea din ofsaid. Ce sport mai e acela în care se fură ca-n codru ? Conducerea U.E.F.A. e datoare să revadă golurile şi să ia o decizie exemplară. Vorba cuiva : destul ai atacat, dragă A. Păunescu, federaţia română de fotbal, ţi se oferă prilejul să ataci şi federaţia internaţională de fotbal.

Acesta e adevărul : „U" Craiova a fost învinsă, în primul rînd, de arbitri. Numele lor ar trebui tăcute, nici măcar fluierate. Dar după ce că ne-au furat, tot ei s-au şi plîns de noi, arătînd cartonaşe galbene complet aiurea. John Syme şi ceilalţi doi consăteni ai lui, J. W. Hite şi H. Bain, se pot apuca de bridge. Noi, românii, ştim să privim adevărul în faţă. În rubrica noastră am criticat, de pildă, fără milă toate erorile care ne-au aparţinut. Şi am avut destule erori. Am jucat de multe ori prost. Citeodată am strălucit. Aşa a făcut Steaua la Nantes, a jucat extraordinar. Bine s-a apărat Dinamo la Eintracht. Iar Craiova a umilit pe Leeds United. Dar tot noi, aici, am arătat ce prost am jucat deseori. Cinstit vom spune că ne-a plăcut mai mult naţionala noastră în meciul pierdut în deplasare cu Iugoslavia, decît în meciul cîştigat, acasă cu Cipru.

Aşa că nu vom exagera din patriotism local nişte calităţi şi nişte iluzii. Cu deplină luciditate vom atrage atenţia asupra unor necazuri mai de fond ale echipei craiovene. De exemplu, individualismul feroce, enervant, încăpăţînat şi păgubitor al lui Ilie Balaci. Îl preţuiesc pe acest tînăr, despre care am scris cînd nu scrisese despre el nimeni, absolut nimeni. Cu excepţia lipsei lui de civilizaţie şi a unor momente mai confuze din viaţa lui sportivă, laud pe Balaci. E un jucător dăruit, agresiv, harnic, citeodată inspirat. Dar am impresia că nu-l poate ţine nimeni în frîu. În atari condiţii e preferabil un jucător disciplinat, acestui talent care a risipit aproape toate mingile pe care le-a avut. Şi au trecut pe la el cam toate mingile. De ce oare ? Rău, foarte rău, au jucat şi Cîrţu şi Cămătaru.

În schimb au strălucit Tilihoi, Ticleanu, Irimescu, Donose, Negrilă, Ştefănescu, Boldici. Introducerea lui Crişan a făcut tot farmecul atacului craiovean. Căci acest pitic e în stare să sfărîme o apărare de orice calibru. Bravo, Zoltan Crişan, te-ai purtat ca un luptător, ai strîns din dinţi şi ţi-ai învins durerea musculară de după întinderea nerefăcută şi ai dovedit că eşti un sportiv !

În rest, a fost voinţa arbitrilor să pierdem. Craiova nu merită să fie eliminată din competiţie. C.N.E.F.S. şi F.R.F., autorităţile judeţene şi toţi cei ce iubesc echipa aceasta trebuie să creeze toate condiţiile pentru marea răzbunare, prin sport şi numai prin sport, a oltenilor pe cei ce i-au furat !

Hai Craiova şi hai (la) Craiova !

ADRIAN PĂUNESCU

O mie de meciuri în faţa microfonului

— Stimate Ion Ghiţulescu, am de gînd să vă pun într-o postură inedită. Ce aţi zice de un scurt interviu ?

— Cine pe cine să întrebe ? !

— Eu, evident — iar dumneavoastră să răspundeţi. Prilejul ni-l oferă transmisia sportivă cu numărul 1 000, pe care aţi „semnat-o" duminică, la Baia Mare. Care a fost însă cea cu numărul 1 ?

— Acum vreo 23 de ani — ehe, e mult de atunci — la meciul C.C.A.-Jiul, în campionatul 1956—1957. Scorul, să fiu drept, nu mi-l amintesc. Ar trebui să-mi consult caietul, acolo unde mi-am notat toate transmisiile sportive pe care le-am efectuat în, iată, aproape un sfert de veac de existenţă. Sînt însă gazetar sportiv din anul 1951, cînd am debutat cu o rubrică pe care am numit-o „Cu microfonul printre sportivi". Întîmplarea face ca şi la a o mia transmisie una dintre echipe să fie tot Jiul Petroşani, de această dată împotriva lui F.C. Baia Mare.

— De care dintre transmisii vă mai aduceţi aminte ?

— În primul rînd de cele care ne-au prilejuit satisfacţii. Aici, cele de handbal sînt pe primul loc : Praga — 1964, cînd echipa naţională a cucerit titlul mondial. Frankfurt — 1968, cînd Steaua a cîştigat Cupa campionilor europeni. Pentru fotbal aş aminti doar transmisia meciului de la Zagreb, cînd reprezentativa noastră a învins cu 2—0 Iugoslavia, în preliminariile C.M. Dar, însoţind viaţa fotbalului, trebuie spun că am fost prezent şi la unele

decepţii, pe care le-am trăit în direct

— Care este starea de spirit a unui crainic sportiv aflat în exerciţiul funcţiunii ?

— Cea a emoţiei, a tensiunii nervoase. Nu există crainic sportiv care să nu aibă emoţii cînd i se anunţă din studio că va intra în emisie. Chiar şi după aproape 2 de ani de meserie ! Este însă evident că pentru o bună transmisie a evenimentului sportiv este necesară o altă stare decît cea obişnuită, o stare de alertă. O emoţie pozitivă, cum s-ar spune, care asigură concentrarea nervoasă necesară.

— Care este cea mai dificilă problemă a unei transmisii de fotbal ?

— De cînd cu apariţia tranzistoarelor pe stadion, problema principală este cea a descrierii cît mai exacte a jocului, a desfăşurării fazelor de poartă. La cea mai mică greşeală, tribuna pur şi simplu „te execută", descărcîndu-şi toţi nervii asupra crainicului ! Dar a-ţi susţine punctul de vedere, argumentînd fiecare apreciere devine o problemă de profesionalism, ce, puţin la fel de importantă ca cea dintîi...

— Vă mulţumim şi vă urăm încă multe transmisii sportive la radio, dar mai ales din cele în care satisfacţiile să fie ale tuturor !

DUMITRU GEORGE

BUCUREŞTI : Steaua — Universitatea Craiova (4—0 (1—0). Victorie clară, indiscutabilă, a bucureştenilor, care au tranşat în favoarea lor mult aşteptatul derby de toamnă, adjudecîndu-şi izbînda la un scor care ne scuteşte de prea multe comentarii. Cu Dumitru în mare formă şi cu Iordănescu în revenire, Steaua a cîştigat bătălia la mijlocul terenului, unde craiovenii Balaci, Geolgău şi, mai ales, Beldeanu, au prins o zi slabă, nefiind în stare să furnizeze atacului un minimum de mingi utile. Nu-i mai puţin adevărat că, în prima jumătate de oră, la 0—0, aripile oaspeţilor au fost, în cîteva rînduri, retezate de tuşierul ieşean Ianul, care a semnalizat ofsaiduri numai de el văzute ! ● După ce, în minutul 38, Adrian Ionescu a deschis scorul, insistînd în faţa unui Ştefănescu parcă, la faza aceea ca şi la altele, cu picioare de plumb, Steaua a luat jocul pe cont propriu, dominîndu-şi adversarul la toate capitolele. Asta în condiţiile în care, refuzînd închiderea jocului, în ciuda unor slăbiciuni evidente, Craiova a contribuit din plin la realizarea unui spectacol fotbalistic antrenant, pe alocuri frumos, mult gustat de tribune ● 2—0 Zahiu, tot mai sigur de la meci la meci, 3—0 Stoica şi 4—0 Iordănescu, precum şi o sumedenie de alte prilejuri de gol la poarta lui Boldici, iată tabloul celei de a doua jumătăţi a meciului, desfăşurată sub semnul vigilenţei lui Sameş, lîngă care Cămătaru a strălucit prin absenţă, sub semnul inspiraţiei lui Dumitru, prezent pe tot gazonul, voluntar şi harnic ● Oaspeţii au încercat, mai degrabă fără folos, să echilibreze raportul de forţe din teren, arătînd o bună circulaţie a balonului, subminată însă de prestaţia slabă a liniei de fund, în care doar Negrilă a părut în apele sale. Craiova n-a reuşit decît o „bară", şut ca din tun al lui Balaci, minutul 67, şi o ocazie limpede de gol, cînd Iordache s-a opus, minutul 70, singurei acţiuni mai periculoase realizată de Cămătaru ● A arbitrat Otto Anderco din Satu Mare, ajutat de Vasile Tătar şi Vasile Ianul. **(Andrei Georgescu)**

BUCUREŞTI : Dinamo — Gloria Buzău 2—1 (0—1). Fără Dinu şi fără Dudu Georgescu, primul accidentat, al doilea recent operat de menisc, dar cu Glonţ, transferat de la Chimia Turnu Măgurele, Dinamo a atacat fără contenire poarta lui Tănase, atac transformat pe alocuri în asediu. Numai că, în condiţiile în care doar Ţălnar a părut mai insistent. ● 90 de minute, Gloria s-a apărat exact şi, în cîteva rînduri, eroic, coborîndu-l pe Stan pe linia de fund, ca „libero", lăsîndu-i în ofensivă doar pe Negoescu şi Radu Gheorghe. La una din puţinele zvîcniri ale buzoienilor, Negoescu a făcut un sprint de 40 de metri şi a deschis scorul, plasînd mingea pe lîngă Ştefan. Dinamo a revenit în atac, dar Gloria nu şi-a pierdut capul şi, cu puţin timp înainte de terminarea reprizei, a mai înscris un gol, Radu Gheorghe, anulat de arbitrul clujean Salomir pentru fault ● A doua jumătate a meciului a purtat aceeaşi amprentă, atac Dinamo, apărare Gloria, fiind necesară o nouă gafă a arbitrilor, ofsaid flagrant nesemnalizat de tuşierul Ologeanu, pentru ca Tevi, tocmai introdus în teren în locul lui Ion Moldovan, să aducă egalarea. La 1—1, oaspeţii şi-au strîns şi mai mult rîndurile, dar Augustin a înscris în minutul 88, pecetluind un scor viciat de multe şi grave erori de arbitraj ● Făcînd parte din noul val al „cavalerilor fluierului", clujeanul Salomir a cules pînă duminică, bănuim că pe drept, numai laude. Duminică, însă, el a tăiat pârte zdravănă pentru Dinamo, fiind ajutat, din răsputeri, de tuşierul Ologeanu din Arad. Acesta a semnalizat adesea aiurea, de fiecare dată în favoarea gazdelor. Mai corect, celălalt tuşier, Hîrţa din Gherla, şi-a dat şi el în petic în chiar ultimul minut al partidei, cînd a ridicat steagul pentru ofsaid, sancţiune inventată, la o fază la care Radu Gheorghe scăpase singur în faţa portarului Ştefan ! Faţă de această prestaţie, vizibil părtinitoare şi, adesea, izvorîtă din rea voinţă, Colegiul central al arbitrilor are datoria de a-i chema pe cei 3, oferindu-le un binemeritat concediu. **(Ovidiu Ioaniţoaia)**

CONSTANŢA : Portul — F.C.M. Braşov 1—3 (0—1). Meci de foarte bună valoare, disputat în faţa unei asistenţe-record, cifrată la mai bine de 15 000 de spectatori, pentru un stadion în care nu puteau încape, în cel mai bun caz, decît maximum 12 000 ! ● Gazdele au dorit mult victoria în partida cu liderul seriei şi, probabil, au reuşit unul dintre cele mai bune jocuri ale lor, dominînd mare parte din meci un adversar care însă, în final, s-a dovedit a fi mai bun. Scorul l-au deschis oaspeţii, prin Pescaru, care a transformat impecabil o lovitură liberă de la 20 de metri. Era abia minutul 4 al partidei, moment după care greul jocului aveau să-l suporte pentru echipa braşoveană îndeosebi apărătorii (o menţiune pentru fundaşii centrali Panache şi Vărzaru) -şi mijlocaşii (în rîndul cărora s-a detaşat Şulea) ● Constănţenii au reuşit totuşi să egaleze în minutul 77, cînd Bagea a reluat din voleu, bătîndu-l fără drept de apel pe curajosul Balazs. La 1—1, pe stadionul constănţean s-au petrecut cîteva scene regretabile. Mai întîi, o adevărată grindină de sticle s-a abătut asupra băncii de rezerve a oaspeţilor, cîteva nimerind chiar capetele jucătorilor Clipa, Ciobanu sau al antrenorului Nicolae Proca. Meciul s-a întrerupt mai bine de 5 minute, pe pista stadionului şi-a făcut apariţia şi o maşină a Salvării, în care a fost urcat antrenorul braşovean, prilej pentru spectatori, dintre care aproape o mie se aflau în incinta terenului (!), să... aplaude furtunos, jubilînd pentru reuşita condamnabilei lor fapte ● La reluarea partidei însă, tocmai cînd constănţenii se aşteptau ca Portul să preia conducerea, echipa oaspete, mobilizată în mod deosebit, a izbutit să decidă victoria prin două goluri pe contraatac, marcate de Gherghe (min. 80) şi Chioreanu (min. 90), prilej cu care şi-a arătat neta superioritate tehnică ● Remarcînd şi frumosul spirit de sportivitate al tuturor jucătorilor (o menţiune în plus pentru gazde, care nu s-au lăsat influenţate de comportarea urîtă a galeriei), să apreciem cum se cuvine şi arbitrajul bucureşteanului Carol Jurja, care a condus excelent un meci greu, disputat într-o atmosferă imposibilă. **(Dumitru Graur)**

Carpaţi 2000 — o masă rotundă care continuă

Reportajele şi articolele apărute sub gericul „Carpaţi 2000", ca şi serialul doctolui Radu Rey, autorul cărţii „Viitor în ırpaţi", şi mesele rotunde organizate de evista noastră pe marginea acestei lucrări ntinuă să suscite atenţia cititorilor. Ei n la redacţie, ne scriu, fac propuneri. u alte cuvinte, masa rotundă continuă... esigur, este vorba de puncte de vedere ersonale, dar ele merită atenţie, fie şi ca ază de discuţie, întrucît provin de la oaeni care cunosc bine realităţile montane nu numai din cărţi, ci din viaţă.

Medicul veterinar Aurel Cămărăşan luează în zona montană necooperativizată e peste un sfert de veac. Mai precis, el lucrat în circumscripţiile sanitare veteinare din Valea Jiului, unde se află în prezent.

— Deşi nu îmbrăţişez în totalitate opiile autorului — ne spune el — deoarece u se poate aborda uniform problematica uturor zonelor montane din ţara noastră... — ...de fapt, acesta este şi punctul de vere al doctorului Rey...

— ...afirm că „Viitorul în Carpaţi" nu draatizează şi nu exagerează cu nimic situa a de fapt. Inestimabilele bogăţii pe care oferă zona montană necooperativizată nt insuficient cunoscute şi nu i se acor, cred eu, atenţia cuvenită de către ornele locale şi de unii factori de decizie n Ministerul Agriculturii şi Industriei limentare şi din alte ministere şi instiţii centrale. Or, la Congresul ţărănimii în aprilie 1977, secretarul general al pardului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, subnia, pe drept cuvînt, deosebita însemnăte a acestui **al patrulea sector al agriulturii noastre.** Prin păşunile şi fineţele ale, prin potenţialul pomicol, el poate şi rebuie să joace un rol crescînd în econoia ţării.

În acest context larg şi generos, doctoul Cămărăşan face o serie de interesante ugestii, precizînd, totodată, că stă la disoziţia forurilor în drept cu datele cîştiate din experienţa sa pe teren timp de n sfert de veac. Iată, aşadar, cîteva din ugestiile sale, multe din ele în consens u ideile doctorului Rey şi cu opinii expue la sus-menţionatele mese rotunde :

● Să se treacă la constituirea unei coisii în cadrul Ministerului Agriculturii i Industriei Alimentare care să se ocupe mod special de zona necooperativizată, unde numărul animalelor, în special la pecia ovină, este în scădere". Comisia au alt factor de decizie să organizeze o onsfătuire cu cei care cunosc şi se ocuă de problemele zonei montane : activişti le partid şi de stat, crescători de animale din zona necooperativizată, ciobani, speialişti ş.a. În acest cadru să se dezbată robleme specifice zonei şi să se ia măurile corespunzătoare.

● Să se dea un statut legal mai adecvat ranshumanţei.

● Să fie rezolvate operativ litigiile silo-pastorale, întrucît neînţelegerile dintre ele două sectoare aduc prejudicii creşcrii animalelor. Se plantează, în primul nd, suprafeţele de păşuni mai uşor acesibile — cum e şi natural —, închizîndu-se însă cu plantaţii, fără nici un rost, ocuri pentru trecerea la adăpat. Astfel, e generează procese, amenzi împotriva elor care trec la sursa de apă peste planaţii care, de fapt, nu ajung niciodată să e dezvolte.

● Să se reglementeze cît mai urgent siuaţia animalelor sălbatice ocrotite, întruît în ultimii ani numărul urşilor carniori a crescut în mod îngrijorător. Ei ataă gospodăriile montane ziua în amiaza nare, nu se mai tem de om sau de cîini i nu de puţine ori atacă şi oameni. Conorm sistemului în vigoare, pînă se întocnesc documentaţiile şi se aprobă împuşcarea unui urs carnivor trec ani! Din această cauză, ca urmare a înmulţirii necontrolate a urşilor, unele păşuni montane au fost părăsite.

● Să se producă la preţuri acceptabile unelte şi miniagregate necesare micii mecanizări în zona montană : microcentrale care se pot instala pe lîngă piraiele de munte, motocositoare (multe fineţe care nu pot fi cosite la timp rămîn necosite), mori cu ciocănele şi tocători pentru furaje, aparate de tuns oile şi de muls, separatoare de smîntînă etc.

● Să se furnizeze material pomicol şi seminţe adecvate zonei montane, în care se înregistrează temperaturi medii mai scăzute, precipitaţii mai abundente şi îngheţuri tîrzii şi timpurii.

● Să se reconsidere creşterea cailor. Unde ne sînt hergheliile de odinioară ? Abia în ultimii ani au început să fie privite într-o nouă lumină. În prezent, cînd criza energetică se face simţită pe plan mondial, se impune ca măcar sectorul agricol montan să folosească din nou caii pentru transportul la distanţe mici.

● Odată cu asigurarea reproducătorilor, la staţiunile de montă din zona montană unde nu se pot practica însămînţările artificiale să se asigure prin repartiţie şi furajele concentrate necesare. În adevăr, prin hrănirea unilaterală cu fîn, reproducătorii sînt repede „casaţi" ca necorespunzători.

Un alt cititor, Nicolae Popescu-Polovragi din Rîmnicu Vîlcea, sugerează ca forurile judeţene competente să examineze în ce măsură planul de sistematizare a comunei Perişani şi a altor comune învecinate, aşa cum este actualmente conceput, nu va duce la „deteriorarea gospodăriilor din satele Podeni, Poiana, Surdoiu, Mlăceni, Titeşti, Bratoveşti, Cucoiul, Racoviţa, Ciineni şi din Valea Lotrului. Nu există oare pericolul ca, în aceste cazuri cu totul speciale, interdicţia aplicată construcţiilor noi şi repartiţiilor să ducă la pierderea farmecului şi identităţii străbune a acestor aşezări ?" — se întreabă Nicolae Popescu-Polovragi. El arată : „E vorba de zece sate ce formează străvechea comună Perişani, în a cărei vatră se află **posadele** cu istoria începuturilor noastre înnegurate. Viitorimea ar dori să rămînă în fiinţă aceşti martori tăcuţi ai trecutului, ai permanenţei noastre pe străvechiul meleag al Titeştilor, Podenilor, Bratoveştilor. Şi turismul montan ar avea de cîştigat".

În continuare, Nicolae Popescu face o serie de aprecieri asupra a ceea ce el consideră a fi despersonalizarea comunei Voineasa. E bine că va deveni oraş — spune el, în esenţă — dar e păcat că nu se ţine seama suficient de specificul montan, de pecetea locului. Şi exemplifică prin hotelul „citadin" în construcţie. Este, cel puţin, părerea sa.

Meritã redată, în concluzie, întîlnirea lui Nicolae Popescu-Polovragi în primăvara acestui an cu un turist străin. Are valoare de simbol.

...Un francez este oprit în drumul său agale pe Valea Oltului de o turmă vaideenească, reîntoarsă de la baltă şi îndreptîndu-se spre vărat. Stupefiat de mîndreţea animalelor, francezul exclamă, întorcîndu-se spre cei care-l însoţeau :

— De necrezut, domnilor, să vezi aievea asemenea exemplare. O turmă întreagă de o asemenea frumuseţe ! Din care combinat de creştere a oilor vin ?

Răspunsul i-l dăm noi : ele vin din cel mai mare combinat de carne şi lapte al ţării : Carpaţii. Să facem tot posibilul ca să-i proiectăm cum se cuvine pe orbita modernizării, pe orbita anului 2000.

LIONEL NIŢESCU ■

Potrivite

ORIZONTAL : 1) Căi de comunicaţie ce dăinuiesc de secole. 2) Casă proprietate personală în peisajul marin. 3) Dă dovadă de o rezistenţă ieşită din comun — Începuturile Alexandriei ! 4) Imposibil de înghiţit (pl.) — De cînd se ştiu au avut parte de bărbi. 5) Prilejuri de suferinţă — Moftul român. 6) Făcută din topor. 7) Lipsă de concentrare (pl.) — Început timid ! 8) Aflate în pază ! — Tipic la săritori ! — Naist de legendă. 9) Proprietate a corpurilor solide... 10) ... şi una slabă de constituţie — N-ai treabă cu el.

VERTICAL : 1) Îţi stoarce lămîia în faţă — Vicerege... 2) Scos din impas. 3) Pus la masa piticilor — Suspendată cu două scări. 4) Variaţiuni ale scoarţei (inv.). 5) Crini... fără floare ! — Aştia nu ştiu multe. 6) Ia-le în trei ! — Moşul din pădure. 7) Producţii color — Pilula intimităţii. 8) Cătune ! — Rebuşişti... dobrogeni — Bun la orizontal, în nici un caz la vertical. 9) Se ţin bătoşi. 10) Una care ne face zile fripte — Un zero... valoros.

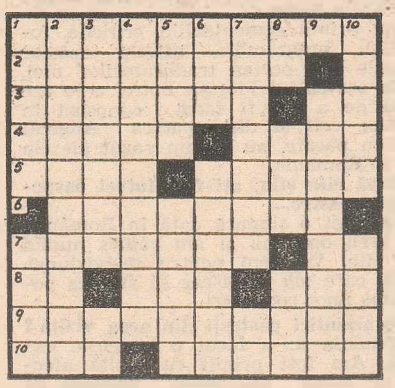

Dezlegarea careului „Amestecate" apărut în numărul trecut : PERFORATOARE ; ETER ; EXERSAT ; NIMENI ; SACRU ; IMINENŢI ; E ; I ; ONESTITATE ; SNIT ; IP ; CAPI ; E ; SIFLANT ; UN ; SUCCINTA ; CRI ; CE ; TI ; SARAT ; TINGIRI ; ROTI ; OSTILITĂŢI ; A ; REALE ; EPATAT.

Cuşca Suflerului

S-a născut cîntînd

S-a dus dintre noi un prieten de-o cumsecădenie infinită... Un frate de-o dulce bunătate — azimă caldă de ţară, în spuză.

S-a întors în pămînt, în sfînta glie strămoşească, unul din cei mai buni români ce mi-a fost dat să îndrăgesc.

Frunziş al toamnei acesteia, opreşte-ţi o clipă cohortele, desprinderea lui Ionel Tudoran să fie lină, precum i-a trecut şi frunza vieţii, neamestecată în cringul de călini...

Copil la ţară, în Bărăştii Oltului, s-a pomenit cîntînd. Înfrăţit cu ţarina şi vitele, doinea mierlelor, care erau trecătoare... Îi plăcea să dea salve soarelui, fără să-şi dea seama că tînguirile-i veneau de departe, din adînc de neam... Înghinîndu-l, îi răspundeau vîntul, pădurea. Să le întreacă, o ţinea întruna, din zori şi pînă-n noapte. De asta, mai tîrziu, de era întrebat, spunea că s-a născut cîntînd.

Cînd l-au pornit la şcoli a continuat să cînte, comandament al înzestrării cu care venise pe lume, semn de departe, al aleanului astor tărîmuri. Aşa ajunge — nu la Bucureşti — la Iaşi.

Sărman, rupt de foame, dormind de oploşeală, găseşte tărîmul satului natal în glorioasa Cetate de scaun. Se născuse cinstit — cum a rămas pînă la urmă — şi nu ţine, ca alţii, să-şi falsifice răsura, să se „orăşenizeze". Trece prin urbea moldavă, încărcată de voievodale vestigii, modest, teribil de timid, făcînd Conservatorul. Nu o singură dată bătrînul îngrijitor al superioarei şcoli îl adăposteşte la el, neavînd unde dormi... Iaşul are însă atîta vibraţie artistică, de sus pînă jos, că vocea lui, sunînd de aur, se află repede... Gazetarul Emil Serghie, director la Teatrul Naţional, îl aduce în opereta „Vagabonzii" de Ziehrer, înlesnindu-i debutul. Debut ieşit din comun, dată fiind calitatea vocii, ce captivează din capul locului pretenţiosul public ieşean.

Ducîndu-se vestea de metalu-i preţios, cu multiple însorite ape, Opera din Cluj îl solicită, şi tenorul Ionel Tudoran este, la scurt timp, printre protagoniştii prestigioasei instituţii.

Acolo, la Cluj, se făureşte din melodioase seri memorabile cariera de mare cîntăreţ al lui Ionel Tudoran. Neuitat Barinkay, neuitat Des Grieux, neuitat Faust, Cavaradossi, Rodolfo, Pinkerton, neuitat Don José... Glasul lui, de-o rară puritate, a modulat cu atîtea frumuseţi, belşug de nuanţe, că fost-a uşor, firesc, să înnobilezè serile cîntate, trecîndu-le unic biruitoare în arta lirică românească. Mănăşturul, studenţii — Clujul bastion studenţesc — ştiindu-l şi foarte bun român şi om de omenie, au mers ani în şir cu mesajul lui artistic, pornit de la Bărăşti, să cutremure inima românească a Ardealului...

Mai tîrziu a ajuns la Opera Română. Unde era dreptul său. L-a luat la sînu-i încăpător — pentru cei cu adevărat înzestraţi — „grasul", cum îl preamărea Ionel Tudoran, Petre Ştefănescu-Goangă, în urma unei memorabile reprezentaţii de „Tosca", în care inflexiunile celeste ale amîndurora au mers atît de sus, că de-acolo nu se mai putea adăuga nimic perfecţiunii... Inegalabilul Maestru nu s-a lăsat pînă nu l-a adus la Bucureşti, aprig luptîndu-se cu frontul celor ce gîndeau că în acest fel îşi apără incapacitatea vocală. Numai aşa, una din cele mai splendide voci a sunat şi răsunat pentru bucuria bucureştenilor ! Spectacole de „Othello", unde sînt armoniile voastre de-atunci ?...

La Bărăşti, la fel, mierlele sînt trecătoare... Şi oamenii. Stăruie numai doinirea de-atunci, amintire a copilăriei sale... Se tînguie pe vînt, începînd de singulară carieră ; carieră pe care, cît ne va mai fi dat, o vom readuce în lumină ca pe o splendidă mîndrie românească.

GABY MICHAILESCU ■

Problema bioenergiei

(Urmare din pag. 24)

V. P. Nu, sigur că nu. Nu pot să spun că a fost vindecat, dar i-am luat durerea atroce, rămînînd ca individul după aceea să lucreze el pentru a-şi elimina afecţiunea respectivă.

A. P. Tovarăşe Popa, noi vom mai vorbi, fără îndoială, însă deocamdată supunem atenţiei celor în drept cazul dumneavoastră. Punem problema.

V. P. Vă mulţumesc pentru această luare în consideraţie întrucît aşa cum românii s-au dovedit iniţiatori în foarte multe lucruri pe plan mondial, poate şi de această dată ideea să aparţină unui român.

A. P. Sigur, e bine să spuneţi şi unde puteţi fi găsit. Unde lucraţi ?

V. P. La Inspectoratul general de stat pentru controlul calităţii produselor.

A. P. Probabil că şi noi sîntem un produs al Cosmosului şi dînsul ne controlează calitatea.

V. P. Calitatea oamenilor tot aşa de bine poate fi controlată căci de ea depinde în final, întrucît omul face parte din cei 5 M şi de calitatea lui depinde în final calitatea produselor care ies în faţa consumatorilor, lucru cerut de conducerea noastră astăzi, pe toate căile. În viitor primul cuvînt care va fi pus în ordine va fi calitatea, al doilea va fi tot calitatea, al treilea calitatea.

A. P. Dar nu în viitor. Chiar în prezent. Dar care sînt cei cinci M ?

V. P. Materie primă, Maşină, Muncitor, Microclimat, aparatură de Măsură şi control.

A. P. Sigur că noi pornim de la ideea că specialistii, deşi e greu să fii specialist într-un domeniu care încă nu există, dar specialistii în sănătatea înţeleasă cum a fost înţeleasă pînă acum vor avea bunăvoinţa de a trece peste faptul că dumneavoastră nu aveţi încă un limbaj de specialitate şi vor înţelege că dumneavoastră veniţi cu o concepţie care poate să devină interesantă, chiar dacă nu v-aţi găsit încă limbajul. Limbajul apare. Interesant este că există concepţia, preocuparea şi există o mare disponibilitate sufletească la dumneavoastră de a căuta, de a descoperi, de a cerceta. Mi se pare că dumneavoastră şi sufletul îl identificaţi cu bioenergia.

V. P. Această definiţie — sufletul — ţine de domeniul trecutului. Astăzi sîntem în măsură să-i dăm un nume conform cu realitatea — bioenergia, această energie care animă totul ; atîta timp cît ea se manifestă, este de natură materială şi hotărăşte. Atîta timp cît cele două elemente de bază pe care le-am enunţat : fizic — bipăibil şi bioenergetic — demonstrabil, sînt în conlucrare armonizată, viaţa se desfăşoară normal. În momentul cînd unul din aceste elemente se dezechilibrează peste limita de toleranţă, apare starea de boală şi chiar moartea.

A. P. Poţi să ai şi mai multă bioenergie decît trebuie ?

V. P. Poate fi acumulată mai multă bioenergie decît trebuie, dar ea trebuie menţinută în limitele admise.

A. P. Deci, supunînd atenţiei celor în drept cazul inginerului Valeriu Popa susţinem şi din tot sufletul şi din toată bioenergia că ar trebui luate acele măsuri care să confirme sau să infirme ceea ce susţine tovarăşul Popa, deci să cerceteze ceea ce spune şi face inginerul Popa şi în cazul în care e vorba de niste cercetări interesante să fie sustinute pentru a deveni bun al oamenilor.

Redacţia noastră se face gazda unor întîlniri între „oameni cu idei", specialişti şi autorităţi, instituind un „club al ideilor", un „cenaclu al ideilor".

Ne gîndim ca în prima marţi să asistăm la demonstraţii ale inginerului Valeriu Popa.

Toţi cei ce cred că au ceva de spus, ceva nou, sînt aşteptaţi în fiecare marţi la secţia ştiinţă a redacţiei noastre, la „Cenaclul ideilor".

Ni s-a încredinţat o misiune

(Urmare din pag. 1)

Firesc, pe un drum care este acela al logicii stringente, ajungem la rolul şi aportul tovarăşului Nicolae Ceauşescu în opera de înnoire fundamentală a patriei, de aşezare a României cu faţa spre propriul ei viitor. De la înalta tribună a Congresului al XII-lea al partidului, secretarul general al partidului, preşedintele României socialiste, cel mai iubit fiu al acestei ţări ne-a confirmat tuturor misiunea la care sîntem chemaţi şi, mai mult, ne-a încredinţat şi justificarea profundă a acestei misiuni. Şi înţelegem mai limpede ca oricînd că a venit timpul să ne confruntăm cu exigenţele la înălţimea cărora am fost îndemnaţi să ne ridicăm. Şi înţelegem mai limpede ca oricînd că progresul social al României se vădeşte a fi rezultatul imediat al politicii comuniştilor, politică ce se întemeiază pe cunoaşterea legităţii din natură şi societate şi care, sesizînd resorturile mersului ascendent, îşi planuieşte şi îşi adaptează demersurile în funcţie de acţiunea necesităţii obiective, în funcţie de particularităţile în care această necesitate obiectivă se manifestă.

Astăzi, această sărbătoare a bilanţului şi a prefigurării lucide a viitorului patriei, Congresul al XII-lea al partidului, a trecut în istorie. Ea a trecut, totodată, într-o sărbătoare a muncii efective, chiar din clipa în care delegaţii la marele forum şi-au regăsit uneltele, tovarăşii de efort şi idei. Chiar din clipa în care toate gesturile noastre constructive au sporit în semnificaţii, pătrunzîndu-se mai temeinic de rigoarea pe care le-o imprimă înţelepciunea şi consecvenţa. Pretutindeni, acolo unde se zămislesc structurile definitorii ale României de mîine, hotărîtoare pentru progresul naţiunii noastre socialiste, ne întîmpină în aceste zile acelaşi sentiment de tonică participare a tuturor oamenilor muncii la edificarea unui destin colectiv.

Marile aspirații ale omenirii — reperele practice ale activității internaționale a României

Rezoluția Congresului al XII-lea al partidului definește cu o exemplară limpezime liniile de evoluție ale progresului românesc și afirmarea României socialiste în lume cortegiul de obiective și priorități fiind abordat într-o viziune unitară, sistematică, riguros științifică. Independența strînsă între politica internă și cea internațională promovate de partidul și statul nostru se deslușește cu evidentă pregnanță din atașamentul ferm față de cauza progresului, a democrației, a împlinirii materiale și spirituale a Omului.

Progres, democrație și o civilizație profund umanistă pentru toți fiii acestui pămînt. Progres, democrație și o civilizație în care să se regăsească virtuțile și drepturile tuturor popoarelor, pe o planetă a păcii și colaborării — aceasta este esența întregii activități politice a României socialiste. În centrul ei, imprimîndu-i valorile și dinamismul unanim apreciate pe toate meridianele — gîndirea și fapta ilustrului fiu al poporului român, exponentul și promotorul prestigios al aspirațiilor noastre, militantul neobosit pentru edificarea unei lumi a echității și justiției — tovarășul Nicolae Ceaușescu. După cum se subliniază cu tărie în Rezoluție, „Congresul dă o înaltă apreciere rolului determinant al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în elaborarea și înfăptuirea politicii externe românești — politică pusă în întregime în slujba păcii, colaborării și înțelegerii între popoare, a afirmării plenare a dreptului sacru al fiecărei națiuni de a trăi, a fi independentă, a se bucura de binefacerile progresului și civilizației".

În capitolul din Rezoluție consacrat activității partidului și statului pe arena mondială se definesc orientările generale, căile și mijloacele de abordare a marilor obiective ale politicii românești pe fondul unei analize de sinteză a principalilor factori care marchează contemporaneitatea. Într-o lume în care contradicțiile complexe se manifestă în numeroase domenii, în care politica de forță și dictat continuă să creeze procese perturbatoare, în care forțele progresului și democrației sînt mai mult ca oricînd chemate să acționeze energic și concertat, România socialistă își manifestă ferm și clar opțiunile, acționînd pe linia consecvent urmată în ultimii ani, în spiritul și cu instrumentarul unei politici deplin și semnificativ confirmată de însăși desfășurarea evenimentelor, de însăși practica vieții internaționale.

Care sînt ideile-reper, direcțiile-cheie ale activității de viitor a României socialiste în sfera relațiilor mondiale ? În primul rînd dezvoltarea pe multiple planuri a relațiilor de colaborare și prietenie cu toate țările socialiste. Pe această linie, Congresul a împuternicit Comitetul Central să dezvolte activ conlucrarea cu țările socialiste vecine, cu toate statele socialiste, pentru depășirea divergențelor și întărirea colaborării și unității lor. Dînd relief poziției consecvente a partidului și statului nostru față de rolul și calitatea superioară ce trebuie să definească colaborarea între țările socialiste, în Rezoluție se evidențiază că „în actuala situație internațională, țările socialiste au datoria de înaltă răspundere de a demonstra în practică faptul că pot soluționa orice problemă dintre ele pe calea tratativelor, fără recurgere la forță, în spiritul principiilor relațiilor noi, de tip socialist, dintre state — ceea ce ar avea o mare însemnătate politică, ar duce la creșterea prestigiului și influenței țărilor socialiste în întreaga lume".

Marile și legitimele aspirații ale omenirii sînt — cum se știe — obiectivele fundamentale ale activității internaționale a României. Fiecare prioritate a contemporaneității, privită în conexiunile și implicațiile ei mai largi, se abordează de către partidul și statul nostru în spiritul unei necesare eficiențe, al soluționării practice, efective. Realizarea securității și cooperării pe continentul nostru și în întreaga lume, soluționarea negociată, politică, a tuturor diferendelor și problemelor litigioase din Orientul Mijlociu, din Africa, Asia și din alte zone constituie, așa cum reiese din Rezoluție, obiective clare ale eforturilor României socialiste de a eradica din climatul mondial elementele de tensiune, de încordare, elemente ce prin determinări succesive pot afecta grav pacea lumii. În același spirit este privită și problema cardinală a omenirii : imperativul dezarmării. În abordarea acestei teme Rezoluția precizează ferm că „sarcina primordială a epocii noastre este oprirea neîntîrziată a cursei înarmărilor", în această privință fiind de preferat măsuri de dezarmare cît de mici, chiar și simbolice — în locul măsurilor mari de înarmare.

Congresul reafirmă hotărîrea României — ca țară socialistă care-și întemeiază întreaga politică pe idealurile păcii și progresului — de a milita și în viitor, cu toată fermitatea, pentru făurirea unei lumi fără arme și fără războaie, a unei lumi a securității și colaborării pe întreaga planetă, de a face totul pentru ca uriașele resurse materiale și umane ce se irosesc astăzi pentru mijloacele de distrugere în masă și pentru război să fie puse exclusiv în slujba păcii și bunăstării popoarelor".

Lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, salvgardarea drepturilor popoarelor de a fi libere, suverane și independente, democratizarea relațiilor internaționale, creșterea rolului O.N.U. sînt privite ca imperative ce implică profund și total întreaga luptă desfășurată de România pe plan mondial, luptă ale cărei repere se confundă cu înseși idealurile cele mai nobile ale omenirii. Limpede și concis sînt definite în Rezoluție, pe baza unei adînci cunoașteri și clarvăzătoare interpretări a proceselor și fenomenelor înregistrate în mișcarea comunistă și muncitorească, căile și mijloacele de întărire a unității de tip nou : „Pornind de la realitatea că fiecare partid comunist își desfășoară activitatea în condiții economice, sociale și istorice extrem de diferite de la o țară la alta, Congresul reafirmă poziția constantă a partidului nostru potrivit căreia fiecare partid trebuie să-și elaboreze de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, în concordanță cu realitățile din țara respectivă. În felul acesta, fiecare partid poate îmbogăți cu experiența proprie tezaurul teoriei și practicii revoluționare. Cauza unității cere ca între partidele comuniste și muncitorești să fie instaurate relații cu adevărat noi, de deplină egalitate și respect al independenței și autonomiei fiecărui partid, ca deosebirile de păreri să fie dezbătute în mod principial, într-un climat de stimă și înțelegere reciprocă. Realizarea solidarității și unității de tip nou între partidele comuniste are o importanță deosebită pentru desfășurarea cu succes a luptei revoluționare, pentru cauza progresului social, a politicii de independență, destindere și pace".

Aceste cauze, în conținutul lor deplin și cu forța afirmării lor viguroase, constituie liniile de boltă ale afirmării României în lume, temelia prestigiului de rezonanță a unui simbol viu : **„CEAUȘESCU — ROMANIA"** înseamnă pace, progres, colaborare, democrație.

RADU BUDEANU

Ochii și urechile lumii

Bătăi de telegraf

Era campionul mondial al solitarilor cu pînze.
Făcuse ocolul lumii, pe apă, pe ocean, în 169 de zile.
Știu, nu există campioni mondiali ai singurătății.
Toți sîntem solitari pe-o apă mare.
E suficientă o cameră cu patru pereți pentru a naviga.
A naviga. A divaga. A rezista.
E exact un an de cînd nimeni nu l-a mai găsit.
N-a mai emis nimic de la 16 noiembrie 1978, 36° 30' lat. nord și 35°40' long. sud.
L-au căutat pînă la sfîrșitul anului 1978.
Avioane au zburat în total 450 de ore, ca să-l găsească.
5 milioane de kilometri acvatici au fost cercetați, val cu val.
Știu, dispar mulți. Era puternic. Era curajos.
Dispar și oameni curajoși. Își zicea marinar-ziarist. Orice ziarist e un marinar.
Au încetat cercetările. Colas a fost dat dispărut.
Primăvara, tatăl și un frate s-au dus în Guadelupa, la un capăt al drumului.
Într-o noapte, într-un bar, o femeie beată le-a spus : „Colas ? Păi l-au găsit mort în barcă !"
În aprilie, s-a găsit pe insula Ré o sticlă cu un mesaj : „Veniți repede, Alain Colas !"
Poziția era „7°3' 2" latitudine și 47°8'7" longitudine.
Ar fi fost în largul Guyanei americane, departe de drumul său, Saint Malo-Point à Pitre, drumul Romulu.
Semnătura îi semăna. Foaia de hîrtie corespundea unui carnet de-al său
Sticla au dus-o în laboratoarele poliției, la analiză.
Era bine închisă, marinărește. O sticlă de Contrex.
Colas luase multe sticle de Contrex cînd a plecat din Saint Malo.
Experții au spus că e posibil ca un recipient atît de ușor să ajungă din Guyana pe insula Ré. Un recipient atît de ușor poate zbura la suprafața apei. O sticlă poate străbate foarte mari distanțe.
Între Guyana americană și insula Ré sînt vreo 50 de meridiane dacă nu 40 de paralele.
Atunci s-au dus pînă la stînca Sf. Paul, o insuliță lîngă Brazilia.
Au interogat toate vapoarele, nimic, nimeni nu vrea să creadă într-un val. Într-o trombă marină. Într-un inec. Se preferă un mister.
În orice mister e îmbuteliată o speranță.
Sticla fusese o farsă ? Sîntem de multe ori farsele unui mister.
Un frate zice : „Cît nu s-a găsit nimic, păstrez o speranță".
Un alt frate zice : „Chiar dacă există o șansă la 10 milioane, nu pot s-o refuz. E un sentiment, nu o logică".
Au făcut un cîntec de mare succes din „Manureva" lui Colas.
Unii întreabă : „E drept să faci un succes din drama unui dispărut ?"
Nu se răspunde. Se cîntă. Se cîștigă.
Sîntem de multe ori doar profitul speranțelor noastre.
Poate că nici nu există solitudine. Doar solidaritatea unor furtuni.

RADU COSAȘU

Aldo Nicolaj: „Vreau să mă întorc neapărat în România..."

Între 15 și 21 octombrie s-a desfășurat la Plovdiv, în Bulgaria, cel de-al **VII-lea Festival internațional de teatru de televiziune**, prestigioasă manifestare cultural-artistică care a reunit 17 țări, reprezentînd patru continente — Europa, Asia, America, Africa.

Televiziunea română, prezentînd în concurs spectacolul cu piesa **„Autobiografie"** de **Horia Lovinescu**, a obținut **Premiul pentru cel mai bun scenariu**, decernat de Uniunea scriitorilor din R. P. Bulgaria.

Membru într-unul din cele două jurii ale festivalului, reprezentantul Televiziunii române, regizorul **Nae Cosmescu**, l-a întîlnit, în ipostază similară, pe celebrul dramaturg italian **Aldo Nicolaj**, căruia i-a solicitat un interviu în exclusivitate pentru revista noastră. Dînd curs invitației, distinsul om de teatru a răspuns cu deosebită amabilitate întrebărilor ce i-au fost adresate.

— Sînt deosebit de încîntat, domnule Aldo Nicolaj, că acest festival mi-a oferit posibilitatea să vă cunosc personal, cu atît mai mult cu cît în urmă cu cîțiva ani am avut plăcerea să regizez, la sala „Atelier" a Teatrului „A. Davila" din Pitești, una din piesele dumneavoastră, „Pendula". A fost, dealtfel, prima montare a acestei piese pe o scenă românească...

— Da, știu. Am primit, dealtminteri, afișul, programul, fotografii, cronici vizînd spectacolul dumneavoastră. Le păstrez cu multă grijă. Și afecțiune. Am regretat mult că nu am putut veni la premieră, deși am fost invitat.

— N-a fost însă singura dumneavoastră piesă jucată la noi. Sînteți foarte cunoscut și jucat în România, ca dealtfel în aproape toate țările Europei. Mai multe din piesele dumneavoastră au fost traduse, publicate și jucate pe diferite scene românești. Aș aminti, de exemplu, „Soldatul Piccico", „Ceapa", „În lumea apelor", „Debit de tutun", „Căsătorie italiană", „El și ea" etc.

— Am primit comentariile, criticile, fotografiile, programele, afișele acestor spectacole din partea traducătorilor mei, atît din partea lui Florian Potra, care are meritul de a mă fi făcut cunoscut în România, cît și din partea Angelei Ioan. Din păcate, nu mi-am văzut piesele jucate în România.

— După cîte știu, ați fost totuși oaspetele țării noastre...

— Am fost o singură dată în România, acum vreo opt ani, și am rămas numai cîteva zile. Venisem pentru televiziunea italiană, care mă trimisese să studiez posibilitatea unor cooperări.

— Ce amintiri păstrați din acea vizită ?

— România mi-a făcut o impresie excelentă. Am fost primit cu multă afecțiune de către numeroșii prieteni pe care-i am în țara dumneavoastră. Am simțit căldura latină a locuitorilor ei. N-am văzut însă, din păcate, prea multe. Numai două spectacole de teatru și studiourile de televiziune. În plus, o plimbare prin București...

— Ați dori să reveniți în România ?

— Vreau să mă întorc neapărat în România, întrucît, așa cum v-am mai spus, n-am văzut prea multe cu prilejul primei și unicei mele vizite.

— La ce lucrați în prezent ?

— Am terminat de curînd o piesă despre terorism. Nu este o dramă, ci o comedie. Stîrnește rîsul, dar se rîde amar. Tema privește realitatea contemporană din țara mea. De aceea am căutat să brodez o comedie de moravuri.

— Care, este stadiul actual al dramaturgiei italiene ?

— Dramaturgia italiană este ignorată aproape cu desăvîrșire de cei care fac teatru în Italia. Textele contemporane nu sînt luate în considerație. Piesele mele, de pildă, sînt reprezentate în străinătate, dar nu în Italia. Cu toate astea, există la noi autori care scriu lucruri interesante și se răzvrătesc împotriva teatrului legat de gest, care este la modă, în detrimentul teatrului legat de cuvinte. Gestul poate fi important, dar cuvîntul este cel care face teatrul.

— Cum apreciați mișcarea actuală teatrală din Italia ?

— Teatrul nu a fost niciodată atît de înfloritor în Italia. Actorii caută din nou contactul cu publicul, pe care îl consideră cu atît mai important, cu cît este mai direct. Din păcate, după cum am mai spus, nu sînt jucați decît clasicii : clasicii transformați, adaptați, pîngăriți. Contemporanul este căutat în teatrul clasic, cu toate că ar fi mult mai ușor să fie găsit în textele moderne.

— Vă este cunoscută mișcarea teatrală românească ?

— Știu că teatrul românesc este foarte dinamic și important. Am văzut în Italia spectacole românești foarte frumoase, ale lui Ciulei sau cu Beligan. Publicul era la fel de entuziasmat ca și mine. Teatrul românesc merge în pas cu vremea.

— Cum priviți raportul dintre teatrul așa-zis „de scîndură" și teatrul de televiziune ?

— Socot că televiziunea este un mijloc de apropiere a publicului de teatru. Televiziunea poate să formeze publicul teatral. La televiziune o piesă poate fi adîncită. Prim-planul ajută publicul să înțeleagă, îl apropie de personaj, îi îngăduie să-l pătrundă.

— Care considerați dumneavoastră a fi rolul teatrului în societatea contemporană ?

— Cred că rolul teatrului în societatea contemporană este acela de a o îmbunătăți, de a o face mai sensibilă la problemele contemporane, de a universaliza omul, de a-l face într-adevăr cetățean al lumii.

NAE COSMESCU

Căutări și perspective energetice

Una din problemele majore care, după cum se știe, preocupă în prezent omenirea este cea a rezervelor mondiale de energie. Tot mai mulți sînt cei care se întreabă de perspectivele de viitor ale planetei în această privință. Revista franceză „SCIENCE ET VIE" a abordat recent această problemă în urma consultării mai multor specialiști din domeniul energetic.

Astfel, revista citată arată că pentru nul 2000 se prevede o creștere a consu-ului de resurse energetice de 2—2,5 ori ță de anul 1975, urmînd să se ridice la 2—18 miliarde tone echivalent petrol, în mp ce pînă în anul 2020 consumul va ori de 4,5 ori, ceea ce reprezintă circa) miliarde tone echivalent petrol. Însă, vederea indestulării acestei veritabile foame" de energie, care va fi, pînă la irșitul secolului nostru, principala sursă e energie? Răspunsul unanim al exper-lor indică petrolul. El va acoperi, con-orm prevederilor, circa 35—40 la sută din ecesitățile mondiale. Dar tot ei semna-ează scăderea tot mai rapidă a rezerve-or de țiței, în pofida descoperirii, în ulti-ul timp, a unor noi zăcăminte impor-nte de petrol, cum este cazul Mexicului, cărui rezerve ar putea atinge amploa-a celor din Orientul Mijlociu. Conse-ință firească a perspectivei secătuirii pe-colului planetei, producția de țiței pe lan mondial se estimează că se va pla-ona la circa 5 miliarde tone pe an, îna-te de a începe o descreștere lentă. Dar cadrul acestei evaluări, experții nu in-ud cantitatea de țiței ce urmează să se xtragă de pe fundul mărilor și oceane-or sau ceea ce se prevede să fie obținută în nisipurile asfaltice. Exploatarea aces-ora din urmă se anunță deosebit de ren-abilă chiar pe termen scurt și mijlociu. ntre specialiștii care consideră că rezer-ele de petrol se vor reduce din ce în ce ai mult ca urmare a exploatării lor in-ensive, se numără și canadianul Bal Vaugh de la firma **„Shell Canada Limi-ed"**, care este de părere că se impune plicarea celor mai avansate tehnologii entru prelucrarea țițeiului tocmai pentru valorificare maximă a sa. Ca urmare a aptului că rezervele de petrol sînt limi-ate, aceste resurse trebuie conservate. elul pe care ar trebui omenirea să și-l une în față este, în opinia specialistului anadian, de a-și asigura petrolul necesar entru o perioadă cît mai îndelungată de imp, iar în vederea atingerii unui aseme-ea scop, acest veritabil „aur negru" nu rebuie risipit, ci folosit cît mai rațional. Se impune, în măsură tot mai mare, pro-blema transferului de tehnologie dinspre țările avansate către cele în curs de dezvoltare, o practică ce trebuie, în opinia cercetătorului canadian, tot mai mult accentuată. Numai prin accesul la o asemenea tehnologie se pot pune în valoare resurse care, în momentul de față, sînt considerate inaccesibile. Dealtfel, Canada, dispunînd de o asemenea tehnologie, și-a propus să treacă la exploatarea resurselor sale de nisipuri bituminoase, care sînt apreciate a fi cele mai mari din lume.

Treptat locul petrolului urmează să fie luat de alte surse de energie. Astfel, un rol important revine gazului natural, care se prevede că peste 20 de ani va reprezenta mai mult de 15 la sută din bilanțul energetic mondial. Dar speranțele cele mai mari se leagă de resursele carbonifere. Acestea au fost evaluate la circa 450 miliarde tone echivalent petrol. Unii experți, arată revista citată, susțin necesitatea triplării producției mondiale de cărbune pentru anul 2000. Un astfel de efort este indispensabil pentru satisfacerea necesităților mondiale de energie. În vederea recurgerii masive la cărbune se are în vedere rezolvarea unor probleme ridicate de transportul cărbunelui și asigurarea unei protecții eficiente a mediului înconjurător. Prin trecerea la dezvoltarea extracției de cărbune și datorită micșorării resurselor de petrol se prevede înlocuirea treptată a rolului petrochimiei de către cel al carbochimiei și „chimiei" gazului natural. La ora actuală, carbochimia joacă un rol secundar, rezumîndu-se la fabricarea cocsului necesar metalurgiei și la obținerea unor compuși chimici cum ar fi substanțele aromatice — benzen și naftalină. În viitor, conform opiniei oamenilor de știință, din cărbune se vor putea obține toți compușii chimici organici de importanță industrială. De fapt se va asocia elaborarea compușilor chimici și a carburanților lichizi. Două importante procese par promițătoare pentru carbochimia anilor 2000 : gazeificarea directă și hidrogenarea.

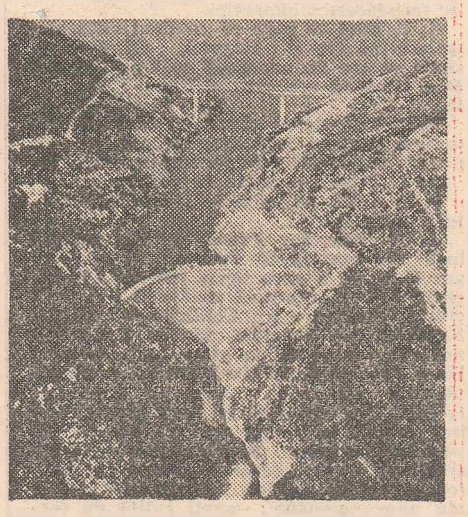

Barajul hidrocentralei St.-Croix-du-Verdon din Franța

Omenirea și-a legat mari speranțe de creșterea rolului energiei nucleare în bilanțul energetic al planetei, care se prevede ca pînă la sfîrșitul secolului să acopere 15—20 la sută din necesități. Acest fapt explică amploarea acordată în diferite țări ale lumii programelor de construcție a centralelor nucleare. În prezent, se apreciază, de pildă, că în R. F. Germania puterea instalată a centralelor atomoelectrice se va ridica, în 1985, la 24 000 MW, iar în Japonia la circa 30 000 MW.

În ce privește sursele de energie ce se pot reînnoi, acestea vor asigura, în anul 2020, în opinia savanților, aproximativ 5 la sută din necesitățile de energie ale globului, ceea ce echivalează cu energia nucleară instalată din 1985. Se prevede extinderea cu prioritate a utilizării acestor noi surse de energie pe plan local și în mod deosebit în regiunile izolate ale planetei noastre. Dintre noile surse de energie, cele mai mari perspective de dezvoltare le are energia solară. Semnificative în acest sens sînt fondurile alocate în Statele Unite, în țările Europei occidentale, precum și în alte zone ale lumii pentru găsirea celor mai bune căi în vederea folosirii pe scară cît mai largă a energiei soarelui.

Desigur, problema rezervelor de energie ale globului va continua să frămînte un număr tot mai mare de oameni de știință, de specialiști de pe cele mai diferite meridiane ale Terrei. Se vor căuta soluții cît mai optime pentru conservarea resurselor existente, pentru depistarea altora noi, pentru punerea la punct a unor tehnologii cît mai avansate care să permită trecerea la exploatarea zăcămintelor mai puțin accesibile în prezent, cum ar fi cele de pe fundul mărilor și oceanelor sau de sub calota de gheață a Antarcticii, precum și la identificarea și valorificarea în cît mai mare măsură a noilor surse de energie. Asemenea obiective impun sporirea eforturilor tuturor statelor în această direcție, efort absolut necesar în vederea depășirii crizei energetice, parte componentă a crizei economice mondiale ce confruntă la ora actuală omenirea. Dealtfel, numeroși oameni de știință recunosc și subliniază rolul important pe care-l joacă asigurarea resurselor de energie în vederea creării unui climat de pace și înțelegere în lume, al progresului umanității.

TUDOR PRELIPCEANU

Mondo umano ?

Eră nouă

O lume nu este nouă doar pentru că cineva o numește astfel, oricît de important ar fi acest cineva. O lume nouă își construiește conștientă și colectiv adevărurile sale, și le consolidează, le adaugă mereu altele noi, care-i dimensionează devenirea. Așa încît, după cum afirma un mare cărturar român, — este vorba de G. Călinescu — „lumea nouă și lumea veche sînt două noțiuni geografice și politice". În mod firesc, zicea tot el, de aici decurge și „lupta oamenilor pentru a cîștiga timpuri noi".

M-am gîndit la toate acestea cu puțini ani în urmă cînd o statistică a U.N.E.S.C.O. situa România nouă printre primele 15 țări din lume care produc numărul cel mai mare de titluri la un milion de locuitori. Și, de asemenea, m-am gîndit din nou la cele de mai sus, adică la adevărurile lumii noastre noi, cînd am citit în excepționalul — prin densitatea, profunzimea și multitudinea ideilor — Raport prezentat Congresului al XII-lea de secretarul general al partidului că dimensiunile dezvoltării industriei noastre în actualul cincinal sînt reliefate cu putere de faptul că în anul care va începe peste o lună producția globală industrială va fi de 53 ori mai mare decît cea obținută în 1938. De asemenea, în comparație cu anul 1938, venitul național va fi în 1980 de 16 ori mai mare ; avuția națională a țării a sporit în epoca lumii noi de circa 7,6 ori. Chiar și la o rapidă analiză, sînt adevăruri impresionante, adevăruri care, vorba lui Goethe, demonstrează că dacă cifrele nu guvernează lumea, ele arată cum este guvernată aceasta. Nu altfel gîndea și cel care a citat aceste cuvinte — Mihai Eminescu.

Poporul român, susținea marele nostru poet, este „un popor plin de originalitate și feciorelnică putere", Or, ea, această originalitate, și ea, această „feciorelnică putere" sînt primii factori determinanți care în lumea noastră nouă — cînd, așa cum spunea în mod memorabil tovarășul Nicolae Ceaușescu, partidul nostru comunist a devenit centrul vital al întregii națiuni române, — au determinat radicale schimbări calitative în întreaga viață social-economică și culturală românească.

Dar mai important decît orice, mai semnificativ decît toate constatările sau comentariile posibile este adevărul care stă la baza acestei noi și impunătoare cupole a patriei noastre socialiste : „Nimic nu am primit din afară în mod gratuit, nimic nu a căzut din cer !" Altfel zis, tot ceea ce consemnăm ca adevăr al lumii noastre noi este rezultatul firesc și direct al muncii noastre cu adevărat eroice, al patriotismului, înțelepciunii, libertății și unității ce au caracterizat această muncă, a tăriei, forței și capacității socialismului de a asigura națiunii noastre socialiste un înalt nivel de civilizație materială și spirituală, de a-și îmbogăți idealurile și aspirațiile nobile.

Se supun, toate acestea, rubricii noastre ? Dar susținem și ne gîndim că lumea noastră nouă ne-a obligat să știm ce sîntem, de unde venim și unde mergem, într-o vreme în care, în destule locuri, aspectele de mai sus sînt fie neglijate, toate, fie absolutizate, pe rînd, din rațiuni sau motive conjuncturale.

DUMITRU CONSTANTIN

Scenarii...

Imaginați-vă, domnule, o țară cu o agricultură formidabil de dezvoltată. Și, în paralel, cu o industrie complementară — alimentară — la fel de puternică. O țară cu cîte milioane de locuitori doriți, care să se ocupe exclusiv de tot ceea ce înseamnă cultura cerealelor, pomicultură, viticultură, zootehnie, precum și de prelucrarea, într-o gamă sortimentală corespunzătoare, a opulenței revărsate din cornul abundenței. Un adevărat Eden, unde rîurile poartă lapte și miere, unde belșugul roadelor apleacă spicele cît vrabia la pămînt, rupe crengile pomilor încărcați cu parfumate fructe, unde, așa cum zicea un bătrîn hîrșit în ale agriculturii, „bați taică dealul cu o prăjină și-n vale vine mustul ca viitura". Și mai închipuiți-vă că acest veritabil paradis este lovit de o calamitate, la alegerea dv. : îngheț, inundație sau secetă. Pîrjol. Capricioasa natură te îmbogățește peste anotimpuri de muncă și te lasă sărac peste noapte. Dar să admitem că, fiind o țară cu o dezvoltare agricolă ale cărei rădăcini au vîrsta secolului, o asemenea situație nu o poate pune la pămînt. Pentru că oamenii sînt gospodari și au rezerve. Au balanța excedentară de multi ani, așa că există fonduri suficiente pentru a lua de la cavăt îndeletnicirile. Și totuși, chiar în această situație, anul de stagnare, de pierdere a recoltelor a provocat neliniști, îngrijorare. Dacă se va repeta ? Într-un fel, bogăția acestei populații vine din cer. Or, labilitatea factorilor naturali nu este de natură să favorizeze independența economică.

Se poate întîmpla și invers. O recoltă colosală care face hambarele neîncăpătoare. Anul agricol bun aduce însă belșug pentru toți. Și cum prețurile în comerțul mondial sînt conjuncturale, abundența înseamnă și reduceri anormale de prețuri. Raportul cerere-ofertă intră în acțiune. Ce să mai vorbim de beneficii, cînd nici măcar cheltuielile de producție nu se amortizează ! Fie că recolta este bogată sau nu, amenințările planează din toate părțile. Chiar și beneficiarii indispensabilelor produse alimentare — furnizori ai utilajelor și mașinilor necesare desfășurării procesului agricol de producție — obstrucționează. La fiecare îmbunătățire existentă sau imaginară a mașinilor, prețurile acestora cresc. În concordanță, dar nu neapărat, cu prețurile materiilor prime. De care, să zicem, că țara la care ne referim dispune. Spre exemplu, pentru a achiziționa o combină, trebuie exportate două vagoane de grîu sau unul de cupru. Iată deci o economie la cheremul invincibililor factori naturali și al muabililor factori economici.

Și în acest timp...

● **20 de țări în curs de dezvoltare sînt confruntate sau amenințate de penuria alimentară din cauza recoltelor slabe** (comunicat F.A.O.) ;

● **pînă la mijlocul deceniului viitor stocurile mondiale cerealiere de rezervă ar putea scădea, întrucît producția previzibilă ar putea fi inferioară consumului** (F.A.O.) ;

● **S.U.A., Japonia, Brazilia, țări cu un sector zootehnic dezvoltat, își sporesc importurile de carne de vită;**

● **are loc scăderea catastrofală a prețului cuprului ;**

● **în cursul anului 1978, termenii de schimb pentru exportatorii de materii prime au continuat să se înrăutățească** (Buletinul F.M.I.) :

● **datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare — principalele furnizoare de materii prime — a crescut în perioada 1970—1975 de la 75 la 300 miliarde dolari;**

● **două țări, în curs de dezvoltare, cu bogății miniere extraordinare sînt în stare de faliment datorită datoriilor externe** (L' Unita) ;

● **se declanșează criza energetică. Prețul petrolului, care va crește în anul 1979 în total cu 40 la sută față de prețul mediu de anul trecut va reduce expansiunea economică cu cel puțin 1 la sută, comerțul mondial cu 3 la sută, în timp ce prețurile vor crește cu cel puțin 1 la sută.** (Modelul econometric LINK)

Aruncînd o singură privire asupra datelor furnizate de statisticile mondiale, se impune o concluzie inatacabilă : singura cale verificată de dezvoltare s-a dovedit a fi industrializarea. Chiar și acum, în condițiile crizei energetice, cînd șomajul afectează 16 milioane de persoane iar inflația a ajuns în țările O.E.C.D. la 8,5 la sută. Ritmul creșterii economice în aceste state a ajuns doar la 2 la sută. Procent foarte mic, dar care înseamnă mult dacă luăm în calcul produsul național brut la care se raportează creșterea.

Și pentru a lucra cu date care ne mai sînt la îndemînă, să ne gîndim la **România**, țară care și-a construit singură o economie puternică. Plecînd de unde am plecat, saltul nostru, al românilor, spre bunăstare ca fenomen constant al vieții cotidiene este impresionant. **În numai 14 ani (1960—1974) decalajele în ce privește produsul național brut pe locuitor s-au redus de la 11,3 ori la 6,1 ori față de S.U.A., de la 8,7 ori la 6,5 ori față de Suedia, de la 6,5 ori la 5,7 ori față de R.F.G.** etc. În condițiile în care dezvoltarea noastră s-ar fi limitat la agricultură și materii prime, ritmul mediu de creștere al produsului național brut nu ar fi fost nici măcar jumătate din cel de azi, cînd singură industria contribuie cu 60 la sută la realizarea venitului național. **O serie de date furnizate de Banca Mondială demonstrează că dacă s-ar menține ritmurile de creștere anuală a P.N.B. pe locuitor din perioada 1960—1975, ar exista posibilitatea ca în primul deceniu al secolului XXI nivelul acestui indicator în România socialistă să fie aproximativ egal cu cel al S.U.A. sau al altor state dezvoltate.** Or, ritmurile respective au depășit previziunile, așa că... Scuzați didacticismul, domnule.

Într-un interviu pe care l-am luat de curînd unui participant străin la unul din congresele găzduite de București, am primit un răspuns, referitor la dezvoltarea economică, de-a dreptul stupefiant. Probabil că interlocutorul meu nu era la curent cu datele de mai sus. Sau poate, demonstrația în sine nu i se părea suficientă. În termeni elevați, cu o insistență demnă de o cauză mai bună, el făcea pledoaria — pentru țările cu pămînturi generoase și cu tradiții în agricultură — a dezvoltării acestei ramuri și numai a acesteia. Motivația ? Industria fiind apanajul țărilor cu „tradiții", ce-ar mai putea aduce nou o țară agrară într-un sector monopolizat de mult de alții, mai bogați și mai deștepți ?

Din păcate, uitați un fapt elementar. Tradițiile le fac oamenii. Și pentru asta, nu e nevoie de sute de ani, domnule !

IOAN ROȘCA

Lumea se amuză

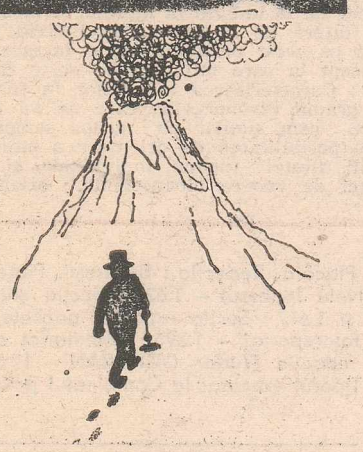

(Din FUR DICH – R.D.G.)

Supunem atenției

PROBLEMA BIOENERGIEI

A. P. Să luăm lucrurile, așa cum trebuie, de la început. Deci cine sînteți ?

V. P. Inginerul Popa Valeriu.

A. P. Ce fel de inginer ?

V. P. Inginer mecanic.

A. P. De unde aveți aceste preocupări pentru ființa umană ?

V. P. Încă de la o vîrstă foarte fragedă am avut preocupări pentru componența corpului uman. Și urmare a acestor preocupări de aproape 20 de ani am ajuns la concluzia că orice structură vie, inclusiv omul, este compusă din două elemente fundamentale : fizic — pipăibil și bioenergetic — demonstrabil.

A. P. Cum adică ? Nu prea e clar ce spuneți.

V. P. Adică din două elemente materiale, cum am spus, de bază. Dar să explic. Fizicul este partea pe care noi o avem în față, o pipăim, pe care medicina și biologia au cercetat-o pînă în prezent sub diferite aspecte. Partea bioenergetică, care lucrează în legătură directă cu partea fizică, nu a putut fi încă evidențiată în mod curent, pînă la ora actuală, datorită lipsei mijloacelor specifice de investigare. Însă, în ultimul timp, în diferite țări, și mai ales la noi, s-au făcut cercetări. De exemplu Florian Dumitrescu a reușit să demonstreze existența acestei forme bioenergetice care radiază în jurul corpului uman, în final ducînd la depistarea unor funcțiuni...

A. P. Cercetarea acestui cîmp duce la...

V. P. Duce la depistarea unor funcțiuni afectate în corpul uman. Și anume, acolo unde se produce o depunere toxinară crește rezistența bioenergetică. Prin creșterea rezistenței bioenergetice, circulația are o stază, adică o circulație sanguină mai scăzută. În zonele respective au loc și depuneri, adică are loc formarea unor focare microbiene, care dacă sînt depistate la timp și antrenate, ele intră în circuitul sanguin, care prin sistemul de autoapărare prin anticorpi le diminuează și le elimină.

A. P. Ceea ce spuneți dumneavoastră este un principiu general. Nu auzim prima oară aceste lucruri. Noi și revista noastră am mai vorbit despre existența acestor sarcini electrice ale celulei și ființei umane.

V. P. Pornind de la aceste premise, am constatat că aceste zone cu rezistență scăzută produc în vîrful degetelor mele o înțepătură care mă ajută să merg direct la zona unde au apărut asemenea puncte pînă în zona care este cel mai grav afectată.

A. P. Tovarășe inginer Popa, vorbiți cît mai simplu, vă rog. Spuneți precis : ce vă conduce, propria dumneavoastră electricitate celulară sau a altora ?

V. P. Electricitatea corporală a individului respectiv combinată cu electricitatea corpului meu îmi produce o senzație în interior, care mă conduce la punctele mult afectate.

A. P. Deci dumneavoastră aveți — ca să mă exprim așa — susțineți că aveți un instrument specific, de tip biologic, care este propria dumneavoastră ființă...

V. P. Care este posibil de dezvoltat la fiecare individ printr-un antrenament — unii dintre noi îl au în procent mai dezvoltat și mergînd pe calea respectivă îl dezvoltă și mai mult.

A. P. Cum e și cu talentul. Unii îl au și alții nu-l au. Deci susțineți dumneavoastră că aveți un instrument de investigare a...

V. P. A zonelor cu afecțiuni din corpul uman.

A. P. Dar nu numai a zonelor cu afecțiuni, ci a...

V. P. A bioenergiei corpului uman.

A. P. Cum v-ați dezvoltat această deprindere ?

V. P. Lucrînd aproape în fiecare zi cu diferiți subiecți, azi cu unul, mîine cu altul, ajungînd să constat că fiecare individ este o entitate separată. Nu apare același fenomen la două persoane. Fenomenul de fapt apare, dar în zona respectivă nu apare la fel la două persoane, întrucît așa cum mirosul, vocea și amprenta digitală diferă de la individ la individ, și bioenergia diferă de la individ la individ. Bazată pe acest principiu am o lucrare, un concept la care muncesc de peste 20 de ani : Caracterizarea indivizilor în funcție de gradul bioenergetic, care ne va conduce cam similar cu grupa sanguină, spre posibilitatea de orientare a cunoașterii ființei umane, individuale, și din punct de vedere bioenergetic, orientare care va conduce în final — susțin eu cu convingere că va fi așa — cînd vom crea aparatura de măsură și control pentru investigarea precisă a unor organe din corp cu afecțiuni tulburate să fie înlocuite, adică după operație să nu le mai respingă.

A. P. Ce să nu mai respingă ?

V. P. Organele care sînt de-acum transplantate.

A. P. Deci în cazuri de transplant...

V. P. ...Cunoscîndu-se bioenergia organului ce se propune a se transplanta, trebuie să se verifice mai întîi dacă aceasta corespunde cu bioenergia celui căruia i se va transplanta organul respectiv.

A. P. Deci, cum verificați acum grupa sanguină, se va verifica atunci categoria bioenergetică a individului.

V. P. Da, este o propunere a mea pe care o susțin și sînt convins că acest lucru se va întîmpla.

A. P. Nu mai pui bec de 120 V la o rețea de 220 V.

V. P. Grupa bioenergetică, prin aparatură de măsură și control care se va inventa în anii ce vin, ca urmare a dezvoltării electronicii fine și, desigur, a bioelectronicii, va permite amplificarea curenților bioenergetici ai organului respectiv în vederea stabilirii categoriei bioenergetice a organului. Știința va demonstra, în anii următori, că tot ce este ființă vie, inclusiv noi, oamenii, nu este chiar atît de independentă pe planeta noastră, pe cît ne-ar plăcea s-o credem. În ceea ce ne privește, nu mă refer la aspectul social, ci la interacțiunea și dependența bioenergetică. Fiind scufundați într-un ocean infinit de cîmpuri și influențe energetice, oricît o apărăm, ființa noastră reacționează, depinzînd de pragul ei de sensibilitate mai ales la modificările factorilor energetici din mediul natural. Aș putea exemplifica, cu tulburările nervoase și cardiovasculare rezultate în perioade de furtună atmosferică sau în timpul intensificării activității solare. Dar acest lucru, așa cum sublinia recent prof. univ. Ion Mânzatu, ne va fi mult mai clar doar atunci cînd sistemul biomedical de măsură și control va fi cel adecvat.

A. P. Dar și existența acestei aparaturi depinde de altcineva.

V. P. Noi oamenii o vom face.

A. P. V-am auzit, tovarășe Popa, vorbind despre durerile din dreptul inimii unor oameni și le-ați pus în legătură cu o mare frămîntare solară. Toate cutremurele de pe planeta Pămînt sînt, se pare, legate și de frămîntările solare.

V. P. Asta nu este întîmplător. Noi sîntem un microcosmos care percepem toate fenomenele care au loc în natură și nu ni le putem explica deocamdată pe toate, atribuindu-le temporar unor întîmplări pentru că nu avem cu ce le percepe și determina precis. Dar eu susțin, în continuare, că aceste fenomene vor fi demonstrate într-o zi care nu este departe, datorită faptului că mintea umană nu stă pe loc. Și aș vrea să atrag atenția că doctorul de medicină umană de mîine trebuie să fie întîi inginer, electronist, biocibernetician, biochimist și după aceea un medic sau un bun medic alopat.

A. P. Nu cred că trebuie să fie inginer mecanic chiar în primul rînd.

V. P. Dar trebuie în orice caz să fie combinat cu aceste grupe de specialitate întrucît problemele de natură medicală privind corpul uman la ora actuală sînt cam cunoscute din punct de vedere strict fizic.

A. P. Astea sînt niște efecte uneori.

V. P. Și constat că majoritatea bolilor sînt determinate de o serie întreagă de factori. Factorii respectivi sînt următorii :

1. Stresul (enervarea) peste limita de toleranță și repetată.
2. Respirația incorectă, incompletă și în mediu viciat.
3. Nutriția (alimentația) nerațională, boala bunului trai sau a răului trai.
4. Mese la ore neregulate și servite cînd ești încă enervat, luarea mesei seara cu puțin timp înainte de culcare.
5. Digestie incorectă, mîncat repede, mult prea cald sau prea rece, băut în timpul mesei.
6. Consum de băuturi alcoolice distilate, grăsimi animale în exces, afumături, dulciuri, fumat, consum de cafea.
7. Neeliminarea la timp a toxinelor și reziduurilor din organism.
8. Oboseală cronică.
9. Nerecuperarea prin odihnă suficientă.
10. Stat în curent de aer cînd ești transpirat.
11. Lipsa de mișcare, sedentarism.
12. Dantură incompletă sau deteriorată.
13. Călătorit în timpul nopții, repetat.
14. Neadaptabilitatea la călătorii la mari distanțe.
15. Efectuarea de munci pentru care nu ești pregătit, desfășurarea activității în compania unor persoane care nu te agreează sau nu le agreezi.

A. P. Deci noi avem impresia că ne certăm cu un prieten și de fapt ne certăm cu soarele, el ne enervează.

V. P. Starea de multe ori de enervare a unor indivizi este determinată și de această influență a unor elemente provenite din partea unor aștri din sistemul nostru solar în care ne aflăm plasați.

A. P. Noi avem un singur astru, Soarele.

V. P. Desigur.

A. P. Dumneavoastră simțiți, am impresia, foarte mult dar nu aveți întreaga posibilitate de exprimare.

V. P. Da, eu simt, dar sînt niște cuvinte pe care nu le pot folosi acum în totalitate pentru că nu avem bagajul de cunoștințe încă format în acest domeniu și căutarea unor cuvinte potrivite pentru explicarea fenomenului încă nu a ajuns la punctul de satisfacere a expresiei.

A. P. Deci se pare că medicul viitorului trebuie să fie și lingvist. Că degeaba simți ce are un om dacă nu-i poți spune. Deci simți că are ceva și-i spui : Ai... ai... ii...

V. P. Trebuie să găsești și cuvintele. În același timp și individul trebuie pregătit pentru înțelegerea fenomenului respectiv.

A. P. Sigur, recepție la emisie.

V. P. Adică să aibă și individul o cultură multilaterală.

A. P. Tovarășe Popa, uitați, mi-ați luat mie tensiunea. Deci mi-ați spus că am 13 cu 9. E cam mare minima. Și am chemat pe o asistentă medicală din policlinica noastră, a Combinatului „Casa Scînteii", pe tovarășa Sineta Bancu, și am rugat-o să-mi ia și dînsa tensiunea. Dumneavoastră ați fost exact. Dumneavoastră ați spus 13 cu 9, dumneaei la fel. Am constatat că mai multe dintre cercetările dumneavoastră asupra diverselor persoane se potrivesc. În niște afecțiuni pe care oamenii le află în urma foarte multor analize. Ați spus de exemplu unor persoane : aveți colită de fermentație, dischinezie biliară, ați indicat pe harta pe care o purtăm noi la noi, pe harta noastră înșine, locul durerii, locul afecțiunii.

V. P. Și l-am palpat încît individul l-a simțit că este mai dureros decît în general.

A. P. Cum faceți asta ?

V. P. Această ieșire din interior către exterior a energiei se face cu o intensitate mult mai puternică în zonele afectate decît în zonele în care echilibrul este normal și acolo dovedește faptul că această bioenergie are în calea circulației sanguine zid, dar nu e pe cale sanguină tot fenomenul, ci e o combinație între circulația sanguină și circulația limfei din zonele respective, care produc această stază. Ca să fie mai clar, aș da un exemplu : într-o apă curgătoare, numărul de coli din locurile unde ea are viteză mare este mai mic, pe cînd în zonele cu circulația scăzută numărul de coli este dublu, triplu față de celelalte locuri.

A. P. Ce e acela col ?

V. P. Microbi.

A. P. De ce, că stă ?

V. P. Da, stă.

A. P. Da, sigur, bălțile sînt mai infectate decît apele de munte.

V. P. Sigur, și zonele acestea unde circulația sanguină este mai înceată sînt bălți. Și pentru acest motiv eu am plecat de la premisa că trebuie să facem un automasaj pentru antrenarea acestor coli și introducerea lor în circuitul sanguin, de unde sînt mult mai ușor deversabili și eliminați din organism.

A. P. Aici, la automasaj, intrați în concordanță cu doctorul Zavergiu.

V. P. Da. Chiar noi sîntem într-o bună concordanță, dînsul se ocupă de revitalizarea celulară prin automasaj care dă rezultate excelente la cei ce îl practică consecvent, iar eu mă ocup de refacerea sistemului bioenergetic prin automasaj. Am să fiu fericit dacă în viitorul apropiat, mi se va oferi posibilitatea de a colabora cu dr. Florian Dumitrescu și cu alți specialiști de profil.

A. P. Sistemul acesta bioenergetic e mai important decît ar părea ?

V. P. E foarte important. El nu este încă cunoscut la adevărata lui valoare deocamdată. Viitorul ne va demonstra că dezvoltînd în mod științific această bioenergetică din corpul uman vom putea face niște lucruri de-a dreptul incredibile azi.

A. P. Hai să vă rog eu ceva. Avem aici un om care a venit cu totul întîmplător la noi la redacție acum, pe care nu-l cunoașteți, dacă simțiți dacă are vreo afecțiune, este vorba despre V.S.

Stimați cititori ai revistei, în clipele următoare deci inginerul Popa face investigații asupra unui om, V.S.

. . . . . .

V. P. Factorul determinant de dezechilibru în corpul uman sînt bolile digestive. Dacă eu astăzi sînt întrebat care e cea mai greu de vindecat boală, spun cu siguranță că e boala digestivă, întrucît individul se malformează în timp nefiind pregătit la momentul oportun de cei în drept cum trebuie să facă. Noi nu sîntem convinși, de exemplu, cu toată ființa noastră că trebuie să mestecăm bolul alimentar de cel puțin 50 de ori, pînă ajunge lichid. Trebuie să bem alimentele și să mîncăm lichidele. Întrucît stomacul nu are dinți, nu are cum să facă transformările respective și toate aceste alimente care rămîn în cantități excesive sau mari întîrzie procesul de fermentare, produc gaze și constipație.

A. P. Da, noi mîncînd mereu alimentăm mereu boala digestivă.

V. P. Cei care beau repede lichidele și în special în timpul mesei, și au și o formă stresică peste limita de toleranță sînt candidați la constipație.

. . . . . .

A. P. Așadar, pacientului întîmplător care a apărut în timpul discuției noastre tovarășul Popa i-a spus cîteva lucruri care se confirmă. Deci :

V. P. O colită de fermentație, o sinuzită care e reflectată la urechea dreaptă cu tendință de reducere a auzului și în stînga cu evoluție spre același lucru ; poate fi corectată. Iar la piciorul drept la gleznă a avut o entorsă care e reflectată în zona respectivă cu radiație bioenergetică destul de aprofundată.

A. P. Pacientul confirmă ?

V. S. Da.

A. P. Sînt afecțiuni pe care le cunoșteai ?

V. S. Da.

A. P. Îl cunoșteai pe dumnealui ?

V. S. Nu.

A. P. Ce vrem să spunem specialiștilor și autorităților de resort e nu că tovarășul Popa Valeriu a descoperit totul.

V. P. Sînt în cercetare.

A. P. Este în cercetare, zice. Dar vrem să spunem așa : ar fi interesant dacă această cercetare s-ar face cu atenție sporită din partea autorităților de resort, dacă ar avea auspicii cît mai puternice, mai serioase, dacă s-ar lua în seamă energia umană, această bioenergie...

V. P. Este cuvîntul potrivit la ora actuală, căci va purta o altă denumire.

A. P. Această bioenergie denumită Valeriu Popa pentru a vedea exact care e situația. Nu ne erijăm noi să spunem că Valeriu Popa este bun sau rău, în orice caz din cercetarea cîtorva cazuri constatăm că spune foarte exact lucrurilor pe nume descoperind unor oameni ceea ce ei înșiși uitaseră sau n-avuseseră grijă să descopere.

V. P. La unii chiar sînt în devenire, nu le au încă concretizate.

A. P. E o stare pre. Să facem deci acest prim pas, să punem problema. Dumneavoastră ați discutat cu vreo autoritate medicală ?

V. P. Nu, n-am discutat. De ce n-am discutat ? Toți cei care au gîndit mîine și au vorbit azi fără să-și pregătească un număr mai mare de indivizi în jurul lor pentru a-i înțelege știu că au avut de suferit. Or eu am căutat să mă pregătesc, pentru că noul pare destul de năstrușnic cu toate că mulți sînt dintre cei care trăiesc fenomenul respectiv și cu greu le vine să-l accepte. În diferite experimentări am dovedit că oameni care aveau niște dureri sciatice insuportabile în 30—40 minute, după ce le făceam aceste dispersări, au început chiar să fugă.

A. P. Dar nu să fugă de dumneavoastră !

(Continuare în pag. 21)

ADRIAN PĂUNESCU

Flacăra. Redacția : București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : Secția social-politică (**N. Gr. Mărășanu,** Mihai Stănescu, Nelu Ionescu) — 1 623 ; Secția știință-învățămînt (**Liviu Timbus,** Emanuel Valeriu, Lionel Nițescu) — 1 606 ; Secția scrisori, probleme cetățenești (Marga Nedelea) — 1 787 și 1 617 ; Secția reportaj, anchete, sport (**Nicolae Cristache,** Ilie Purcaru, Mihai Pelin) —1 618 ; Secția cultură-cenaclu (**George Arion,** Adrian Dohotaru) — 1 619 ; Sectorul fotoreportaj — 1 595 ; Secretariat de redacție (Dan Bîrlădeanu, Cornel Cătană) — 1 782, 1 621 ; Administrație : 17 78 82 și 17 60 10 — interior 1 783 ; secretar responsabil de redacție (**Tudor OCTAVIAN** — 17 63 16 și interior 1 611), redactor șef adjunct (**Nicolae ARSENIE** — 17 63 16 și interior 1 786) ; redactor șef — 17 60 10 interior 1 822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import presă, P.O. BOX-136-137, telex : 11226, București str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor-șef : ADRIAN PĂUNESCU

PREȚUL REVISTEI : 2 LEI

41 505